

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**MATERIÁLNÍ A TECHNICKÁ VÝBAVA
SLUŽEBNÍCH DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ
U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY**

Autor práce: Michal Procházka, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. František Šnitr

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění.

.....

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu této práce, panu **Mgr. Františku Šnitrovi** za poskytnutí cenných rad a odborného vedení, které jsem využil při zpracování bakalářské práce, a také za jeho trpělivost. Dále bych chtěl poděkovat svému dlouholetému známému, předsedovi Policejní historické společnosti a pracovníkovi Archeologického ústavu Akademie věd České republiky a odborníkovi v oboru a uznávané autoritě v jedné osobě panu **Čeňku Sudkovi** za cenné informace o historii a historickém vývoji policejních vozidel na území České republiky. A konečně bych rád poděkoval také Prvnímu náměstkovi policejního prezidenta **brig. generálovi Mgr. Martinu Vondráškovi** za spolupráci v praktické části práce a za dlouhodobou podporu a rozvoj moderních služebních vozidel.

ABSTRAKT

PROCHÁZKA, Michal. *Materiální a technická výbava služebních dopravních prostředků u Policie České republiky : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 196 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. František Šnitr.

Klíčová slova: policie, vozidlo, vybavení, výbava, Policie České republiky, hlídkové vozidlo.

Bakalářská práce (dále jen: „práce“) je zaměřená na zmapování současného i historického vybavení policejních hlídkových vozidel. K tvorbě práce byla v teoretické části vybrána metoda komparace, která je vhodná k dosažení cíle. V praktické části byly použity výzkumné metody anonymní dotazník a konzultace s odborníkem v oboru. Bylo porovnáno vybavení a zařízení jak v rámci České republiky, tak i se zahraničními policejními sbory. Byl proveden rozbor všech podstatných částí hlídkového vozidla. Na základě zjištěných informací bylo provedeno vyhodnocení možných trendů do budoucna.

ABSTRACT

PROCHÁZKA, Michal. *Equipment of the service vehicles used by the Czech Republic Police : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2018. 196 s. Supervisor : Mgr. František Šnitr.

Key words: police, police car, police cruiser, squad car, equipment, Czech Republic Police.

The purpose of this bachelor thesis is to explore equipment used in police cars, both current and historical one. Comparative method was selected for theoretical part of the thesis, because is suitable for the given goals. In the practical part the thesis uses anonymous questionnaires and a guided interview with professionals in the field. The author compared equipment and rigging of cars both within the Czech Republic and abroad. The thesis analyzes all important parts of the police cruiser and tries to extrapolate the current trends into the future.

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
2 VYBRANÉ TYPY POUŽÍVANÝCH VOZIDEL U POLICIE ČR	12
➤ Ranná postsocialistická éra	12
➤ Po přelomu století	15
➤ Kuriozity	16
3 OZNAČENÍ POLICEJNÍCH VOZIDEL A JEJICH BAREVNÉ PROVEDENÍ	18
➤ Období okolo 2. světové války	18
➤ Poválečné období	19
➤ První vozidla s nápisem „Policie“	19
➤ Prototypy	20
➤ Vznik Policie České republiky	25
➤ Konec vozidel s nápisy „VB“	25
➤ Počátek současného barevného provedení vozidel Policie České republiky	27
➤ Novodobé testování reflexních doplňků	29
➤ Nestandardní označení policejních vozidel	29
➤ Moderní trendy označování služebních vozidel	31
4 ZVLÁŠTNÍ VÝSTRAŽNÉ ZAŘÍZENÍ NA VOZIDLECH POLICIE ČR	35
➤ Historické vývojové trendy majáků	35
➤ Nejrozšířenější maják na policejních vozidlech v ČR	36
➤ Speciální verze majáku určeného pro doprovody	38
➤ Moderní zábleskové rampy řady VSL	40
➤ Nestandardní typy majáků u policie	42
➤ Různé barevné kombinace majáků	43
● Maják červené barvy	43
● Zelené světlo	46
● Bílé světlo	47
● Další doplňková bílá světla, blikající dálková světla	47
➤ Pracovní a hledáčkové světlomety	48
➤ Sváděcí aleje	50
➤ Stálé modré světlo	53
➤ Doplňková výstražná světla	53
● Světla směrem vpřed	53
● Světla směrem vzad	55
● Světla do stran	56
➤ Světelné nápisy	57
● Základní druhy nápisů	57
● Nové nápisy směrem vzad	58
➤ Zvukové výstražné zařízení	60
➤ Ovládání zvláštního výstražného zařízení	61
➤ Označení kolony vozidel	62
5 VNĚJŠÍ VÝBAVA VOZIDEL	66
➤ Markýzy	66
➤ Osvětlovací a jiné stožáry	66
➤ Ostatní zařízení	67

➤	Systémy k zastavení nebo sledování vozidel	68
➤	Ochranné rámy, vnější ochranné mříže	70
6	VNITŘNÍ VÝBAVA VOZIDEL	73
➤	Základní výbava vozidla	73
➤	Osvětlení interiéru vozidla	74
➤	Elektrické zásuvky a připojení	75
➤	Bezpečnostní schránka pro uložení dlouhých zbraní	75
➤	Tvarovaná sedadla pro převoz osob	76
➤	Omyvatelná sedadla pro převoz osob	77
➤	Bezpečnostní přepážky ve vozidle	77
➤	Zatmavovací folie	78
➤	Úchyty a držáky na věci a předměty, úložné prostory	79
➤	Zavazadlový prostor	79
➤	Další zařízení ve vozidle	80
➤	Lustrační systémy	80
➤	Balistická ochrana	82
7	TESTOVÁNÍ NOVÝCH PRVKŮ	84
➤	Problikávání dálkových světel	84
➤	Přídavné světlo modré barvy za čelní sklo vozidla	84
➤	Prototyp policejních speciálů - vozidlo „Beruška“	85
●	Zatměňovací folie	86
●	Elektronická příslušenství	87
●	Nová doplňková zvláštní výstražná světla modré barvy	88
●	Ovládání VRZu ve volantu	89
●	Bezpečnostní schránka na uložení dlouhých zbraní	89
●	Pořadač na věci v zavazadlovém prostoru	90
●	Rozšiřování informací o možných doplňcích policejního vozidla	91
●	Vzor pro nové policejní speciály	91
➤	Policejní sériový speciál nové generace	92
●	Problikávání dálkových světel	92
➤	Nový systém označování policejních vozidel	93
●	Označení střechy	93
●	Doplňkové označení	94
8	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	97
	ZÁVĚR	130
	SEZNAM LITERATURY	133
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	137
	SEZNAM TABULEK	138
	SEZNAM GRAFŮ	139
	SEZNAM OBRÁZKŮ	141
	SEZNAM PŘÍLOH	147

ÚVOD

Policejní vozidla tvořila nedílnou součást mojí práce od počátku mé služby, ať už se jednalo o jízdy k ohledání místa činu na místním oddělení, dohled na provoz na pozemních komunikacích a zajištění dopravních nehod v rámci dopravního inspektorátu, nebo výjezdů na tísňová volání či stíhání pachatelů a ujíždějících řidičů na oddělení PMJ. I dnes pak denně užívám vozidla u odboru cizinecké policie, a to jak v barevném provedení Policie ČR, tak i v civilních barvách, a to jak k provádění kontrol cizinců a eskort, tak samozřejmě i k běžné hlídkové činnosti. Dále také k tísňovým výjezdům pro Integrované operační středisko, Odbor cizinecké policie je v rámci Optimalizace řízení sil a prostředků začleněn v rámci hlavního města Prahy mezi prvosledové hlídky.

Téma bakalářské práce jsem si zvolil s ohledem na to, že se danou problematikou zabývám po celou dobu své více jak dvacetileté praxe u Policie České republiky (dále jen „PČR“ nebo „Policie ČR“) a současně mě daná problematika zajímala i předtím, než jsem k Policii ČR nastoupil. Před nástupem na Základní odbornou přípravu a během praxe jsem krátce působil v základním článku policie, a to na místním oddělení policie, po Základní odborné přípravě jsem pak 8 let pracoval u služby dopravní policie, konkrétně na skupině dohledu nad silničním provozem v rámci dopravního inspektorátu Prahy 10 (po reorganizaci Praha IV), odkud jsem poté přestoupil k Pohotovostní motorizované jednotce Praha (dále jen „PMJ“). K 1. lednu 2010 jsem přijal nabídku pracovat u Služby cizinecké policie (po reorganizaci k 1. lednu 2011 pak Odbor cizinecké policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy), kde působím dodnes.

Ke zpracování této bakalářské práce bude v teoretické části **použito metody komparace vycházejícího z pozorování**. V práci vycházím pouze ze svých zkušeností a zkušeností mých kolegů a to i vzhledem k tomu, že dodnes tato problematika nebyla doposud publikována a není zastoupena v literatuře. Poznatky od tzv. „lidí z ulice“ jsou velmi cenné, avšak teprve poslední dobou zaznamenávám pozitivní vývoj ve vztahu k potřebě výkonu služby při realizaci zakázek na vozidla pro Policie ČR. Současně je využito osobní konzultace s odborníkem na dané téma,

jež byla velice přínosná. V praktické části byla použita výzkumná metoda anonymní dotazník. Na základě zkušeností z historie se můžeme inspirovat v pozitivním či negativním smyslu pro budoucí rozhodování ve věci.

Cílem práce je shrnout a rozčlenit dosavadní znalosti v dané problematice se zaměřením na následující vývojové trendy.

Ve své práci se pak zabývám především u Policie ČR nejrozšířenějším vozidlem určeným pro plnění základních úkolů policistů v přímém výkonu služby, neboť toto je kategorie vozidel, které vždy stály, stojí a v blízké budoucnosti i budou stát v první linii činnosti Policie ČR. Popsat všechny druhy speciálních vozidel v této práci není možné, protože jich existuje velké množství, přesně dle potřeb jednotlivých útvarů. V posledních několika letech se toto množství navíc rozšířilo a to především v oblasti týlových a vyšetřovacích vozidel.

Dále své podněty porovnávám se zahraničím, odkud si můžeme čerpat příklady a to pozitivní i negativní. V této komparaci se nelze dívat pouze na jeden zahraniční příklad, protože každá země má svá specifika, jiné zvyklosti a podmínky výkonu služby. Proto nelze najít zemi, odkud by bylo možné převzít úplně vše. Nicméně velmi často by bylo možné se poučit ze zkušeností našich zahraničních kolegů, což by jistě přineslo pozitivní vývoj a nezřídka i úsporu finančních prostředků, protože bychom se nemuseli pokoušet vymýšlet již dávno vymyšlená a praxí ověřená řešení.

Díky vstřícnému vedení Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy jsem měl možnost dlouhodobě rozvíjet koncept hlídkového policejního vozidla předtím, než se pak některé tyto změny a systémy nedávno objevily jako standardní součást policejního speciálu, který Policie ČR vyvinula a v roce 2016 na podvozku Škoda Octavia masivně nasadila na území celé republiky.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce (dále jen „práce“) bude rozdělena do dvou částí, a to do části teoretické a části praktické.

Na počátku byl stanoven hlavní cíl této práce, kterým je shrnout a rozčlenit dosavadní znalosti v dané problematice, vedlejším cílem je zaměřit se na základě získaných poznatků na novodobé vývojové trendy v dané problematice. Těmto cílům bude věnována teoretická část. Jako konzultant bude využit odborník na danou problematiku. Zde bude využito především metody komparace, která se jeví jako nejvhodnější k dosažení vytyčeného cíle v teoretické části. Pro tento účel bude komparována historie se současností, vybrané policejní sbory ve světě a také vybrané organizace na území České republiky ve vztahu k policii. Téma není zastoupené v literatuře a proto jsou zdroje omezeny.

V praktické části jsou stanoveny tři hypotézy:

1) *Mají policisté (respondenti) vůbec zájem o zlepšování služebních vozidel a jejich doplňků?*

Z osobních zkušeností lze předpokládat, že policisté mají o danou problematiku zájem, neboť je pro ně služební vozidlo nedílnou součástí výkonu služby.

2) *Postačuje policistům (respondentům) modrá barva zvláštního výstražného zařízení (majáku) nebo cítí potřebu tento trend inovovat?*

Vzhledem k dlouhodobým snahám v této oblasti a k modernímu vývoji v Evropě lze předpokládat, že by policisté rádi inovovali barevné provedení zvláštního výstražného zařízení.

3) *V souvislosti s nově zaváděným systémem na označování služebních vozidel v barevném provedení Policie ČR vnímají policisté (respondenti) tento systém pozitivně nebo negativně?*

Jelikož se jedná o nový prvek na služebním policejním vozidle nelze předjímat názor ostatních.

V této části práce bude provedeno anonymní dotazníkové šetření, které bude mít za cíl potvrdit nebo vyvrátit vytyčené hypotézy a zjistit skutečný stav věci. Dotazník bude distribuován elektronicky ve skupinách zabývajících se touto tematikou. Vyhodnocení bude graficky zpracováno do přehledné podoby, například v podobě názorných grafů, které se předběžně jeví jako nejvhodnější a nejprehlednější.

Druhá kapitola se bude zabývat vybranými typy používaných vozidel u Policie ČR, které budou postupně historicky seřazeny. Třetí kapitola seznámí čtenáře s označením policejních vozidel a jejich barevným provedením. V této kapitole budou zmíněny i některé historické kuriozity. Čtvrtá kapitola bude věnována zvláštním výstražným zařízením na vozidlech Policie ČR. Vnější vybavení vozidel přiblíží kapitola pátá a vnitřnímu vybavení vozidel se bude věnovat kapitola šestá. Sedmou a osmou kapitolu pak tvoří praktická část práce, kdy v sedmé kapitole je podrobně popsáno dlouhodobé testování nových prvků a v osmé kapitole se čtenář seznámí s detailními výsledky anonymního dotazníkového šetření.

2 Vybrané typy používaných vozidel u Policie ČR

V této oblasti bychom našli v moderních dějinách Policie České republiky širokou škálu vozidel různých typů a motorizací a ty nejzajímavější se pokusím níže zmínit.

➤ Ranná postsocialistická éra

„V postsocialistické éře Policie ČR disponovala celou řadou vozidel domácí i zahraniční výroby. Samozřejmě se ještě řadu let po „Sametové revoluci“ v běžné službě užívala vozidla sovětské výroby, např. Lada a Volha. Tato vozidla bylo možné spatřit prakticky na všech útvarech, základními útvary typu obvodního oddělení počínaje, přes dopravní službu a službu kriminální policie až po různé specializované útvary, jakými jsou např. Pohotovostní motorizovaná jednotka, služební kynologie atd. konče“¹ V jedné z následujících kapitol bude zmíněno i jejich barevné provedení. „Samozřejmě nechyběla osobní vozidla domácí výroby značek Škoda a Tatra. Z terénních vozidel pak byla v běžném užívání vozidla zahraniční produkce, protože náš automobilový průmysl tuto kategorii nevyráběl. Jednalo se o vozidla ARO M461, ARO 240, GAZ 69, UAZ 469 a Lada Niva. Dodávky a malá nákladní vozidla pak zastupovaly především typy Škoda 1203 a také Avia v provedení Furgon, valník a skříň, autobusy Karosa, nákladní vozidla Tatra, Praga, Avia a Liaz a motocykly Jawa. Jako specializovaná technika pak i obrněné transportéry OT-64 SKOT a výjimečně se objevovaly i jiné typy vozidel podle toho, jaké se kde podařilo získat v rámci různých dohod s armádou, podniky apod. Jedním z takových vozidel byl například dar plzeňským policistům Barkas v eskortním provedení za záchranu německého dítěte.“²

Po roce 1991 se spolu s novým barevným provedením vozidel Policie ČR a díky otevření zahraničního trhu začala objevovat i vozidla různých jiných zahraničních značek. Kromě vozidel z Evropy, např. typu Mercedes Benz viz obrázek č. 1, BMW viz obrázek č. 2, Volkswagen, Opel, Ford, Audi a Renault viz obrázek č. 3, to byly i ojedinělé vozy například z USA, odkud PČR obdržela darem dvě vozidla Ford

¹ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

² Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

Explorer, určená pro potřebu tehdejší „Hradní policie“. A nebyly to jediné dary či zápůjčky, které se objevily v českém policejním autoparku. V hojném počtu se objevila vozidla kategorie SUV Opel Frontera, viz obrázek č. 4, modelový rok 1991, kterými policie disponovala v hojném množství a to jak ve služebním, tak v civilním zbarvení. Tato vozidla běžně používala služba kriminální policie, zásahové jednotky, poříční oddělení policie, psovodi atd. Zvláštností u nich bylo, že většina (ne-li všechna) byla Policii ČR pouze zapůjčena a ta za jejich pronájem platila - dnes bychom to nazvali operativní leasing. V této době se i různí sponzoři snažili poskytnout Policii ČR nějakou techniku a tak se objevily i některé kuriozity v barevném provedení, jako například Renault 19, Mazda 626 či Renault Laguna (viz obrázek 3). V tehdejší době Policie ČR disponovala i vcelku unikátními kousky, jako např. Ford Sierra - obrázek č. 34, Volkswagen Passat (i v provedení VR6, což byla tehdy nejsilnější verze), Mitsubishi Galant a další. Zpravidla se výčet typů vozidel lišil kraj od kraje podle toho, jak si chtěl kdo zavázat místní krajskou policejní správu. Taková byla doba. Různorodost autoparku pak s sebou přinášela i některé problémy, především se servisem vozidel. Dary však nedávaly jen firmy a pojišťovny, ale i také zahraniční vlády. Například německá vláda darovala výměnou za podepsání dohody o navracení uprchlíků České republice celkem 250 vozidel Volkswagen Transporter T4. Z nich bylo konkrétně 200 ks bílé barvy (následně vozidla byla upravena do barevného provedení Policie ČR a osazena zvláštním výstražným zařízením (dále jen „majákem“)). Poznávacím znakem těchto vozidel byl zelený pruh na zadních dveřích, který pak již na dalších vozidlech nikdy nebyl, nápis „POLICIE“ byl uprostřed (později na kraji) a na tzv. „B“ sloupku u řidiče byl držák na praporek, v Německu běžně užívaný k označení kolony vozidel. Tato vozidla byla určena pro službu dopravní policie k vyšetřování dopravních nehod a pro službu kriminální policie, tyto verze měly uvnitř celkem 2 pracovní stoly - jeden v zavazadlovém prostoru a druhý uprostřed u bočních posuvných dveří. Dále jako eskortní vozidla pro specializované útvary jako tehdejší Věžeňsko-eskortní oddělení či služba cizinecké policie, tato verze měla síťovanou mřížku na zadních oknech a za zadním sedadlem. Zbýlých 50 ks bylo v provedení khaki, tato vozidla byla rovněž označena nápisem „POLICIE“ a majákem, v některých případech jen rychle snímatelným - na magnet. Vozidla byla určena pro službu pohraniční policie k ostraze hranic. Vozidla měla 2,5 l benzinový pětiválcový motor a byla v provedení

4x4 Syncro. V tomto ohledu pak cizinecká policie disponovala i vozidly Jeep Cherokee.

Obrázek č. 1: Mercedes Benz pražské zásahové jednotky.³

Obrázek č. 2: BMW 3 kombi, Dopravní inspektorát Brno.⁴

Obrázek č. 3: Renault Laguna, PMJ Praha.⁵

Obrázek č. 4: Opel Frontera.⁶

Jelikož nebylo žádoucí, aby policie přijímala takovýmto způsobem dary, byl vydán zákaz a vozidla se víceméně začala kupovat výhradně centrálně. To ovšem vzalo možnost přizpůsobit si vozidla podle místních podmínek a potřeb, a vozidla tak musela být univerzální pro všechny.

³ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁴ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁵ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁶ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

➤ Po přelomu století

V posledních letech začala policie kromě hlídkových vozidel investovat konečně i do té doby podceňované kategorie, a do tzv. „týlových“ vozidel. Jak je uvedeno v úvodu této práce, nelze vyjmenovat všechna tato speciální vozidla, každá kategorie by vydala za samostatnou práci a proto zde budou zmíněna jen ta nejběžnější. Jde mimo jiné o vozidla štábní, určená k řízení zásahu na místě, vozidla podpůrná, jako například technická vozidla - nákladní dodávky u zásahových jednotek, vozidla pro přepravu nářadí a materiál u Speciálních pořádkových jednotek“ apod. Dále jde o vozidla speciální, např. tzv. „Schengenbusy“ pro cizineckou policii, nebo vozidla pro potápěče s přetlakovou komorou, vozidla pro dopravní policii určena k provádění speciálních kontrol (kontrola nákladních vozidel, měření hmotnosti, kontrola technického stavu) apod. Samozřejmě, že se tato speciální vozidla objevovala již v minulosti - např. Volha 24 v provedení kombi pro dokumentaci místa dopravní nehody, Škoda 1203 nebo např. Avia Furgon pro skupiny dopravních nehod - ale v posledních letech se zpravidla jedná o systematické centrální nákupy. Také se objevují i další speciální vozidla pro dopravní službu a dálniční oddělení, vzpomeňme např. vozidla Ford Mondeo, Volkswagen Passat, Škoda Superb, ale i celou řadu motocyklů, která jsou osazena speciální technikou např. pro měření rychlosti, zaznamenávání průběhu jízdy a dokumentaci jednání přestupce. Dále se objevily i speciálně upravené mikrobusey na podvozcích Ford Transit a Volkswagen LT, následované typy Volkswagen Crafter a Mercedes Benz Sprinter, které byly uzpůsobeny pro potřeby pořádkových jednotek. Situace se změnila i v kategorii vozidel určených do terénu, kdy vozidla Opel Frontera a Jeep Cherokee - ty byly u pohraniční policie a Útvaru rychlého nasazení - a Mitsubishi Pajero nahradily vozy Toyota Land Cruiser, Mercedes Benz G, Volkswagen Amarok, Land Rover Discovery a Defender nebo SUV Volkswagen Touareg až po tolik kritizovaná a zcela pro službu nevyhovující vozidla Hyundai.

Z nákladních vozidel bych zmínil například osvědčená vozidla Tatra, v autoparku najdeme i vozidla Iveco (např. oddělení Jízdní policie Praha), ale i vozidla Mercedes (např. vodní stříkač Atego u pražské Speciální pořádkové jednotky). Určitě zde nejsou vyjmenovány všechny typy vozidel, ale jen namátkově ty zajímavé.

➤ Kuriozity

Za pozornost pak zde ještě stojí zmínit vozidla Volkswagen T5 Transporter, která Policie ČR převzala od společnosti Kapsch provozující síť mytých bran, která předtím sloužila u Celní správy s určením právě na dohled nad zaplacením poplatku za užití komunikace s placeným úsekem (mobilní kontrola výkonového zpoplatnění). Tato vozidla po vyřazení od Celní správy zůstala v bílé barvě pouze s doplněním zeleného pruhu a další výbavy Policie ČR, ačkoliv již v době pořízení bylo standardně zavedeno barvené provedení šedo-modro-žluté, viz obrázek č. 5.

Obrázek č. 5: Volkswagen T5 Transporter původně sloužící pro Celní správu.⁷

U policie se také objevila i další vozidla původně sloužící pro jiné organizační složky státu. Jedním z takových typů vozidel je i Volkswagen Crafter, který sloužil Mobilním expertním jednotkám pro Centrum služeb pro silniční dopravu, s. p. o., spadající pod Ministerstvo dopravy a jde o mobilní kanceláře, které se nyní využívají u dopravní služby nebo u cizinecké policie k provádění kontrol. Tato vozidla zůstala v civilním provedení, jen u některých byl ponechán původní modrý pruh.

Jen pro zajímavost bych zde rád doplnil, že policie disponuje i celou řadou další techniky, jakou jsou například čtyřkolky, vodní a sněžné skútry, čluny, a nyní i drony, speciální jednomístné vozítko Renault Twizi sloužící na pražském letišti Václava Havla a další specializovaná technika. Současně probíhá i testování automobilů, například elektromobilů, nejznámější jsou vozidla BMW i3 a BMW i8. Kromě toho Policie ČR získala darem od Městské policie hl. m. Prahy dvě vozidla

⁷ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Hummer třetí generace, které dodnes slouží pro potřeby pyrotechnické služby a jedné zásahové jednotky.

Další fotografie různých typů vozidel naleznete v příloze číslo VII.

3 Označení policejních vozidel a jejich barevné provedení

Nejprve se podívejme do minulosti. V našich podmínkách policejní vozidla, co se barevného provedení týká, prodělala celou řadu změn, to je ale běžné i ve světě. Barevné provedení vozidel policie v jednotném zbarvení je asi ten největší markant, kterého si všimne úplně každý. Je to obal, vizuální vzhled, který hned jednoznačně prozradí identitu vozidla.

➤ Období okolo 2. světové války

„Na území naší republiky se mezi léty 1918-1939 jak policií, tak četnictvem používala vozidla zpravidla šedozelené barvy, a to bez jakéhokoliv označení. Tato vozidla používali u policie pohotovostní oddíly a dále pak policie disponovala malým množstvím antonů (rozuměj: eskortní vozidlo pro převoz osob - pozn. autora), taková vozidla byla třeba dvě na Prahu. U četnictva byla vozidla u Četnických pátracích stanic, Četnických pohotovostních oddílů, Četnických silničních hlídek a velitelství.“⁸

„Za Protektorátu byla situace stejná, přičemž se objevovala vozidla německého typu karoserie, k tomu přibýly i nějaké terénní vozy a velké množství antonů. Zde se pak objevila i další vozidla, a to vozidla Tatra 52 v provedení Taxi využívaná pro nenápadné převozy pro Gestapo.“⁹

„Po 2. světové válce začala používat policie vozidla Tatra 57 K a dále také Tudor Š1101 P (tento typ byl vyvinut pro potřeby policie, armády a hasičů) a používala i celou řadu kořistních vozidel v barevném provedení khaki, a k tomu běžné civilní, většinou černé barvy.“¹⁰

⁸ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

⁹ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

¹⁰ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

➤ **Poválečné období**

„Později vyvstala potřeba jasně odlišit vozidla policie, a tak se v roce 1957 poprvé objevila vozidla modré barvy s bílým pruhem, který byl lemovaný červenou tenkou linkou. Toto barevné provedení se poprvé objevilo na vozidlech Pohotovostní jednotky Praha, jednalo se o 8 - 10 vozidel Tudor bojový (Š1101P). Na dveřích měla vozidla nápis „Hlídka VB“. Prakticky ve stejnou dobu i v Rusku začali s označováním policejních vozidel, kdy jim na bok nastříkali červený pruh. Zhruba v roce 1964 proběhla změna v textovém označení a nápis „Hlídka VB“, se ponechal na stávajících vozech, nová vozidla měla nadále již v bílém pruhu nápis „Veřejná bezpečnost“. V té době se jednalo o vozidla v provedení Škoda 1201 v provedení kombi, dále pak bylo takovéto barevné provedení na vozidlech Škoda 1202, Volha GAZ 21 a Moskvíč.“¹¹

➤ **První vozidla s nápisem „Policie“**

„Ačkoliv v této době byla vozidla výlučně s nápisem „Veřejná bezpečnost“ a „Hlídka VB“, došlo v roce 1966 i k jedné kuriozitě. V té době byli členové Pohotovostní jednotky běžně vysíláni k zabezpečení natáčení různých filmů. Nebylo výjimkou, že si v takových filmech vozidla i policisté zahráli. Při natáčení filmu Václava Vorlíčka „Kdo chce zabít Jesii“ tak k zabezpečení natáčení a účinkování v tomto filmu bylo vysláno několik vozidel Volha 21, přičemž tato vozidla byla, včetně policistů (tehdy příslušníků SNB) v běžné službě a na příjmu pro potřeby operačního střediska pro případ nouze. V rámci potřeb filmu pak filmaři opatřili vozidla nápisem „Policie“. V době natáčení filmu došlo v Praze ve Vysočanech k velkému požáru továrny na barvy a laky a tak byli k případu vysláni všichni, kdo byli toho dne ve službě. To se týkalo i těchto vozidel a tak příslušníci s vozidly s označením „policie“ přijeli k požáru asistovat také, samozřejmě i v uniformách upravených pro potřeby filmu. Sami ostatní příslušníci byli rovněž překvapeni. Ani tehdejšímu tisku však tato kuriozita neunikla, a tak byla v článku o požáru vidět i tato Volha 21 s tenkrát neobvyklým označením. Jedná se tedy o první oficiální

¹¹ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

a zadokumentovaný výjezd příslušníků VB s vozidlem označeným jako „policie“ k případu (článek v příloze číslo V).“¹²

Fotografie těchto vozidel jsou k vidění v příloze č. VII.

„V tomto ohledu však za jistou kuriozitu lze považovat i vozidla, která v roce 1945 obdržela nejrůznější improvizovaná označení nápisy „policie“ apod. Tehdy to bylo z jasně praktického důvodu, a to, aby bylo jasné patrné, že se jedná o bezpečnostní orgány nového Československého státu. Tyto kuriozity ovšem velice rychle vymizely, jak se celková situace ve státě postupně zklidňovala.“¹³

➤ **Prototypy**

„Vývoj šel samozřejmě dál a to nejen u nás, ale i ve světě. Čím více sílil silniční provoz a počet vozidel, tím i více vyvstávala potřeba označovat vozidla policie, navíc modernějším způsobem. V tomto ohledu naši někdejší kolegové nezháleli a pečlivě sledovali trendy v zahraničí, a to i v západních státech.“¹⁴

„V roce 1973 se započalo s testováním nového barevného provedení. V této době se objevilo několik různých druhů provedení na různých vozidlech. Do testů vyjely tři vozy - v Praze a Bratislavě Volha 24 a v Brně VAZ 2102, všechny v barvě slonové kosti s úzkými žlutými pruhy, které byly reflexní, viz obrázek č. 6, 8 a 9. Protože byly tyto reflexní pruhy i na přední kapotě, odkud slunce oslňovalo řidiče, bylo reflexní provedení záhy zakázáno. Barevné provedení bylo tehdy stále stejné, tedy jako základní barva byla tmavě modrá a dále červeně lemovaný bílý pruh s nápisem. Nicméně se i tenkrát objevila vozidla, která působí z dnešního pohledu značně nezvykle. Takovým příkladem je například Volha 24 ve výrazně světlejším modrém odstínu,“¹⁵ jak můžeme vidět na obrázku č. 7. Dalším takovým vozidlem bylo i například vozidlo Škoda 110R, které mělo (oproti zažitému stereotypu) podkladovou barvu oranžovou. Důvod byl jednoduchý. Občas se nakoupila vozidla ve standardních barvách přímo z automobilky a vzhledem k nedostatku financí

¹² Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

¹³ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

¹⁴ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

¹⁵ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

se zkrátka ponechala v původním zbarvení a pouze se doplnila o označení. Takový způsob můžeme vidět i v dnešní době v zahraničí. Například v Anglii mají vozidla policie různou podkladovou barvu (např. bílou, modrou, červenou, černou apod.) a policejní označení je dolepeno pomocí folií a toto označení se bere jako chráněné a jasně identifikující policejní vozidlo.

Obrázek č. 6: Vozidla M24 v testovacích verzích označení vozidel Veřejné bezpečnosti.¹⁶

Obrázek č. 7: Vozidlo M24 v odlišné základní barvě.¹⁷

¹⁶ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

¹⁷ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Obrázky č. 8 - 10: Vozidla, se kterými bylo prováděno testování nového značení vozidel Veřejné bezpečnosti.¹⁸

„V roce 1974 se pak zkouší celkem tři auta Volha 24 v červené barvě, pouze s předními dveřmi a přední kapotou v barvě bílé a s velkým černým nápisem „VB“, viz obrázek č. 6 a 10. Tato vozidla byla opět testována v Praze, Brně a Bratislavě. Tehdy ještě nemohlo dojít k záměně s vozidly hasičů, protože ti měli tehdy čistě červená auta. V Praze měla tato červená Volha dopravní nehodu a při její opravě dostali tehdejší příslušníci Pohotovostní motorizované jednotky nápad, aby se bílou barvou nalakovaly i zadní dveře. Toto pražské vozidlo bylo potom jediné, které mělo všechny čtyři dveře v bílé barvě. Je k vidění ve filmu Václava Vorlíčka „Což takhle dát si špenát“.“¹⁹

¹⁸ MACHUTOVÁ, Marcela a kolektiv. *Historie dopravní policie*. Vydání první. Praha: MILPO Media s. r. o., 2009. 160s. ISBN: 978-80-87040-14-0. Strana 106 a 107.

¹⁹ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

„V roce 1975 se objevují první vozidla ve známé žluto-bílé kombinaci (tedy tzv. „hořčicová“ žlutá se všemi dveřmi a kapotami bílými) a velkým černým nápisem „VB“, jak je možné vidět na obrázku č. 11.“²⁰ „Osobní automobily Sboru národní bezpečnosti mají toto barevné provedení a označení: základní barva vozidla chromová žlutá tmavá (č. odstínu 6400), přední a zadní dveře, přední a zadní kapota a čtverec na střeše vozidla - bílá (č. odstínu 1000), nápis VB a číslo na střeše - černá (č. odstínu 1999). Barevné provedení a označení motocyklů a jiných vozidel používaných Sbohem národní bezpečnosti je obdobné.“²¹ „V tomto roce jde stále pouze o testování tohoto barveného provedení, v roce 1976 pak se již toto barvené provedení objevuje plošně. Předpis pamatoval i na vozidla, která měla základní barvu jinou, například zelenou (khaki), což lze spatřit na obrázku č. 12. Těm se přední dveře nabarvily bíle se žlutým lemováním a černým nápisem „VB“ (například vozidla Tatra 148, OT-64 SKOT, UAZ 469 a další).“²²

Obrázek č. 11: Vozidla M24 ve schváleném barevném provedení Veřejné bezpečnosti, Praha, PMJ.²³

²⁰ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

²¹ POLICEJNÍ VOZIDLA VB. In *Blogger* [online]. [cit. 2017-12-15]. Dostupné z WWW: <<http://vbpolicie.blog.cz/>> [cit. Vyhlášky č. 100/1975 Sb.].

²² Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

²³ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Obrázek č. 12: Vozidlo UAZ 469 v zelenohnědém barevném provedení s barevným doplňkem VB.²⁴

Později se objevilo velmi zvláštní označení vozidel současného Útvaru rychlého nasazení. Několik vozidel Tatra 613 bylo v běžném barevném provedení a tehdejší vedení chtělo tato vozidla odlišit. Základem byla bílá barva, kolem dokola žlutý pruh s červeným lemováním, což je k vidění na obrázku č. 13. Jedno vozidlo mělo základní barvu světle zelenou. Zprvu měla vozidla označení „FMV URN“, později přibyl i znak útvaru, po revoluci se používala vozidla s bílým podkladem bez označení nebo s magnetickými nápisy „Policie“.

Obrázek č. 13: Tatra 613-3, bývalé vozidlo Útvaru rychlého nasazení.²⁵

„V roce 1981 již prakticky vymizela zbylá modrá vozidla s bílým pruhem.“²⁶

²⁴ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

²⁵ Zdroj vlastní. Praha 8, okolo roku 2012.

➤ **Vznik Policie České republiky**

„V roce 1991 vznikla Policie České republiky. Se změnami, které tenkrát přišly, přišlo i nové barvené provedení policejních vozidel. To se rovněž různě testovalo. Od roku 1990 se používala například i úplně bílá vozidla s nápisem „Policie“ na předních dveřích i bez označení. Postupně se objevily i různě hranaté nápisy (např. v Brně), dokonce bylo možné spatřit i různě barevná výstražná světla (červeno-modrá kombinace). Později se testoval zelený pruh, a to na vozidlech Škoda Favorit a Volha 24. Na přední kapotě byly pouze nápisy „Policie“.“²⁷

„I v tomto přechodném období byla nakupována nová vozidla, stále však nebylo rozhodnuto o definitivním barevném provedení. Proto byla pořizována čistě bílá vozidla osazená majákem. Po schválení nového barevného provedení vozidel se pak postupně v dílnách dolakovaly pruhy a nápisy.“²⁸

➤ **Konec vozidel s nápisy „VB“**

„Když bylo rozhodnuto o novém barevném provedení (vstoupení v platnost zákona číslo 283/1991 Sb., o Policii ČR - pozn. autora), došlo zároveň k logickému rozhodnutí, že vozidla s nápisem „VB“ se již nebudou moci používat ve službě. Mimo jiné z ekonomických důvodů to samozřejmě nebylo možné. Vozidla ve stávajícím žluto-bílém provedení se nechala dožít, od července 1991 však bylo možné pouze označení „Policie“ a tím pádem do té doby platné „VB“ úderem půlnoci zaniklo. Opačně byl problém v tom, že označení „policie“ bylo platné až po půlnoci, do té doby muselo být označení „VB“. A právě tehdy proběhla naprosto unikátní akce, došlo k obměně doslova z hodiny na hodinu (až na pár drobných výjimek). Během pár dní před platností nového zákona byla vozidla, která nebyla nutná k použití ve službě stažena do dílen, kde došlo k přelakování nápisů „VB“ a novému označení na „POLICIE“. Tato vozidla pak čekala připravená v dílnách a na vybraných útvarech. Na noční službu dne 14. července 1991 ještě vyjela vozidla s označením „VB“, ale hlídky se musely o půlnoci dostavit na příslušné místo, kde

²⁶ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

²⁷ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

²⁸ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

odstavily vozidlo a nafasovaly si vozidlo jiné, již s novým označením. Tak proběhla z hodiny na hodinu kompletní obměna vozidel u policie v rámci celé České republiky. Následně byl i z těch zbývajících vozidel odstraněn nápis „VB“.²⁹

„I v době novodobé policie (po roce 1991) se stále pořizovala vozidla ruské výroby, viz obrázek č. 14. Souviselo to s platnými uzavřenými smlouvami, i z praktického hlediska nebyl důvod přestat tato vozidla odebírat. Tato vozidla byla dodávána přibližně další 3 roky, než se naplno rozjela výroba vozidla Škoda Forman, které v masovém měřítku nahradilo starší vozidla, plus samozřejmě celá řada vozidel zahraničních značek, viz kapitola 2. Dá se říci, že díky masivnímu nákupu byla ve své době vozidla Škoda Forman a Favorit nejčastěji používaná u Policie.“³⁰

Obrázek č. 14: Volha M24 kombi. Jedno z typických představitelů vozidel ruské výroby.³¹

„V období let 1998 - 1999 postupně dožila vozidla ve žluto-bílém provedení. Jako úplně poslední to byla speciální vozidla Avia A21F pro oddělení dopravních nehod, která se nakoupila v roce 1988. Ostatní vozidla se dožila sotva poloviny devadesátých let.“³²

²⁹ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

³⁰ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

³¹ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

³² Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

➤ Počátek současného barevného provedení vozidel Policie České republiky

V roce 2008 přišla další zásadní změna vizáže policejních vozidel u nás. Bylo určeno, že „základní barvou bude stříbrná a hlavní doplňkovou barvou bude modrá.“³³ Nakonec vzniklo barvené provedení, které známe dnes, tedy stříbrný podklad s reflexními modro-žlutými doplňky, černými nápisy „POLICIE“ a doplňkovými texty bílé barvy (POMÁHAT A CHRÁNIT, 158) a znak Policie České republiky na přední části vozidla, viz obrázek č. 15. S tím přišel „Projekt P1000“. „Policie modernizuje své služebny, buduje v nich otevřené recepce, modernizuje svůj vozový park a zavádí moderní informační technologie. K financování četných modernizačních projektů hojně využívá prostředky z evropských fondů. Policie České republiky si vzala za své heslo „Pomáhat a chránit“. Posláním jejích příslušníků a zaměstnanců je pomáhat slušným lidem a chránit je před těmi, kteří nerespektují zákony.“³⁴

Obrázek č. 15: Škoda Octavia II v barevném provedení Policie ČR od roku 2008.³⁵

Krátce předtím se však dostalo heslo „Pomáhat a chránit“ objevilo i na vozidlech v bílo-zeleném provedení, kam se plošně dolepovalo. „V historii se vždy při změně barevného označení nechala vozidla ve stávajícím barveném provedení dožít, platí

³³ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii, §7.

³⁴ VOKUŠ, Jiří, PhDr. *Policie České republiky*. Vydání první. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN: 978-80-254-6098-6. Strana 80.

³⁵ Zdroj vlastní. Praha 8, okolo roku 2013.

to i pro bílo-zelenou kombinaci. Pouze v případě, že se vozidlo lakuje po větší opravě, dochází občas k použití již nové barevné kombinace. A tak v historii vznikla i celá řada prototypů, z nichž některé jsem již zmínil. Jediná plošná výjimka, je u motocyklů Honda Pan European, u kterých bylo rozhodnuto o přelakování z bílo-zelené kombinace na současnou podobu.³⁶ Také ke změně zbarvení došlo u vozidel Audi A6, původně používaných k doprovodu u Ochranné služby Policie ČR. Vozidla byla původně v bílo-zeleném zbarvení, po nákupu nových vozidel Audi S6 pro ochrannou službu se však původní vozidla posunula do užívání jinými útvary, především pak dopravní službou. Jelikož se předpokládá delší doba jejich užívání, byla vozidla zbarvena do nových policejních barev.

Ke konci užívání bílo-zelené kombinace má dojít na konci roku 2018. Tento termín byl již několikrát posunut. Zatímco běžná služební osobní vozidla již v tomto barveném provedení téměř vymizela - zejména díky masivnímu nákupu vozidel Škoda Octavia II, došlo k vyřazení téměř všech vozidel Škoda Felicia a současně k velkému „zcivilnění“ vozidel Škoda Fabia, Škoda Octavia I a Škoda Octavia II, a to díky své delší životnosti, malému nájezdu kilometrů a z ekonomického hlediska i vysokým pořizovacím nákladům - vozidla nákladní, dodávková a speciální stále ještě hojně slouží (např. eskortní automobily, vodní stříkače, mikrobuses apod.). Uvidíme, tedy, zda bude tento termín konečný. Jak uvádí sama Policie České republiky k této reformě „Služební vozidla Policie ČR po obměně vozového parku v rámci Projektu P1000 (historicky největší obměna vozového parku Policie ČR - na 3 800 nových vozidel za cca 1,4 mld. Kč během 4 let). Ve všech vozidlech v policejních barvách budou instalovány navigační systémy služebních vozidel (GPS), které budou operačnímu středisku ukazovat, kde se služební vozidla pohybují, což zjednoduší a zefektivní adekvátní rozmístění jednotlivých hlídek v terénu a jejich vysílání operačním střediskem. Sekundárním efektem je optimalizace nákladů, kdy lze nadneseně říct, že hlídka „nespí pod mostem“, resp. nezneužívá auta k soukromým účelům apod. Přínosy: okamžitá a přesná informace o stavu vozidla - hlídky, v návaznosti na identifikaci volaného možnost přivolání nejbližší hlídky, jako varianta možnost on-line videosekvence apod. z místa

³⁶ Předseda Policejní historické společnosti Čeněk Sudek, prosinec 2017, volná citace.

zásahu.“³⁷ V tuto dobu již dochází i ke „zcivilňování“ vozidel v novém barevném provedení (Škoda Octavia II, Volkswagen T5 Transporter apod.) v těch případech, kdy již nebylo vhodné takové vozidlo ponechat v „ostrém výjezdu“ a tak se tato vozidla posunují buď v rámci policie, nebo už i mimo ni.

➤ **Novodobé testování reflexních doplňků**

Rovněž se po léta testovaly různé druhy barevného provedení či doplňků. Když jsem se kdysi podílel na vývoji speciálního vozidla pro pyrotechnickou službu, byla to dodávka Iveco Daily v bílo-zelené kombinaci - nyní již vyřazena), ačkoliv byla snaha na vozidlo umístit reflexní pruhy, bylo to tehdy zakázáno. Charakter vozidla by si však takové označení jistě zasloužil, přeci jenom bylo vozidlo určeno nejen k přepravě materiálu a pomůcek pro pyrotechniky, ale i k odvozu podezřelých předmětů na místo likvidace. Ani ne za rok se na oddělení dopravních nehod v Praze podařilo získat vozidlo Volkswagen T4 FL Transporter 2.5 TDi 4x4 Syncro, který měl zelený pruh a černé nápisy „policie“ v reflexním provedení, o něco později byly přidány i bílé reflexní doplňky po obvodu zadních dveří. Následně byla realizována hromadná dodávka vozidel Lada Niva, rovněž již s reflexními zelenými pruhy. V moderní éře PČR to byly první vlašťovky využití moderních technologií v praxi.

Po první dodávce vozidel Škoda Octavia II v roce 2008 došlo i k vývoji jednoho z prvků označení. Jde o žluté reflexní prvky, které byly původně více tmavé, spíše více oranžové. Díky novým technologiím, kdy je žádoucí, aby vozidlo bylo v silničním provozu vidět co nejlépe se tak tyto doplňky vyměnily za výrazně žlutou, což je jistě ku prospěchu věci.

➤ **Nestandardní označení policejních vozidel**

Jako civilní vozidla v období po roce 1991 policie hojně nakupovala vozidla v červené, bílé modré a zelené barvě. Postupem doby pak na některých místech vznikla atypická barvená provedení těchto vozidel. Čas od času bylo na některém

³⁷ SALIVAR, Jaroslav. *Reforma Policie České republiky aneb pomáhat a chránit*. Vydání první. Praha: CEVRO Institut, o. p. s., 2012. 310s. ISBN 978-80-8725-15-1. Strana 99.

okrese / kraji rozhodnuto, že původně civilní vozidlo bude osazeno majákem a bude jej třeba využívat jako vozidlo v barevném provedení, viz obrázky č. 17 - 19. To se většinou týkalo vozidel nedostatkových, jako byla například vozidla dodávková. Nový lak na celou dodávku by byl finančně nákladný, a tak se takové původně civilní vozidlo označilo bílou samolepkou s černým nápisem „policie“, byl osazen maják, případně na přední kapotu přibyl znak Policie ČR či nápis. Tím bylo označení hotové a vznikla tak unikátní vozidla, dvě taková vozidla jsou zadokumentována na Příbramsku. Do té doby bylo, až na malé výjimky, toto označení použito pouze u vozidel určených pro pohraniční policii (především Volkswagen T4 Transporter a Jeep Cherokee). Nicméně s příchodem nových speciálních vozidel pro techniky SKPV (Volkswagen Transporter T4 a později i T5) bylo toto barvené provedení používáno standardně, základní barva byla zelená pastelová, viz obrázek č. 16.

Obrázky č. 16 - 19: Vozidla v nestandardním barevném provedení s pevně umístěnými nápisy a majáky.³⁸

Z období bílo-zelených vozidel vznikly i zajímavé kuriozity. Jak policie vybírala různé dodavatele samolepících fólií na zelené pruhy a černé nápisy „policie“ a s různými postupnými dodávkami vozidel, stávalo se celkem běžně, že odstíny zeleného pruhu byly různé, stejně tak i velikost nápisů „policie“ byla různá. A tak se postupem času stávalo, že když se dala do opravy Škoda Felicia Combi, což bylo

³⁸ Zdroj vlastní. Praha 6, období 2014 - 2016.

nejpoužívanější vozidlo před Škodou Octavií u policie vůbec, při které došlo k výměně třeba jedné dveří, nebylo zase tak neobvyklé spatřit takové vozidlo s různě velkým nápisem na stejné straně. V lepším případě pak vyměnili mechanici dveře oboje, a tak byl na každé straně vozidla jinak velký nápis. V rámci prvních testování vznikla i dvě vozidla, která nebyla shodná se zaběhlým zbarvením, šlo o vozidlo Škoda Superb černé barvy se zeleným pruhem a nápisem, a dále vozidlo Škoda Octavia II Combi stříbrné barvy se zeleným pruhem a nápisem.

➤ **Moderní trendy označování služebních vozidel**

Pokud jde o současnou vizáž policejních vozidel: nelze upřít tehdejšímu ministrovi Langerovi, že policisté obdrželi vozidla, která jsou mnohem bezpečnější, rychlejší a komfortnější, pokud se však jedná o barevné provedení, nejsem přílišným zastáncem této barevné kombinace. Zvolená podkladová stříbrná barva (šedá metalíza) je bohužel příliš tmavá a snadno splývá s okolím, zvláště pak při zhoršených světelných podmínkách. Byť jsou jako velké plus reflexní polepy, z čelního pohledu je vozidlo prakticky neviditelné. To je velký problém v dnešní době a v kombinaci s šedou barvou o to větší. Z praktických důvodů bych osobně zvolil a ponechal jako základní barvu bílou, nejlépe v jasném odstínu sněhová bílá. Tuto barvu si ponechala Slovenská republika, využívá i v jiných státech, např. v Německu. Zezadu vozidlo rovněž není příliš vidět. Při otevření pátých dveří nejsou vidět žádné reflexní prvky ani světelné výstražné zařízení, což je opět velký problém. V tomto ohledu by bylo vhodné na zadní nárazník umístit bílo-červené reflexní pruhy, tak, jak tomu bylo v minulosti u vozidel dopravní služby. Naštěstí se alespoň nyní používá již výraznější signální žlutá barva v doplňcích, která nahrazuje původní málo výraznou tmavě žlutou reflexní folii. Opět se však ukazuje, že policie neumí dobře nakupovat, případně si zkontrolovat dodanou zakázku, neboť bylo zjištěno, že na nová vozidla použil zhotovitel nevyhovující kvalitu folie (tato je určena pro dopravní značení - tedy není předpoklad námahy materiálu). To se projevuje tím, že na nových vozidlech Škoda Octavia III se tato folie již od samého počátku odlepuje. K základní podkladové barvě se exministr Langer vyjádřil, že barva šedá metalíza byla zvolena proto, aby se vozidlo po vyřazení od policie mohlo lépe

prodat. Současně však s tímto výrokem uvedl, že jde o speciální odstín barvy, který nikdo jiný získat a použít nemůže.

V zahraničí se na policejních vozidlech běžně používají kontrastní barvy, aby bylo takové vozidlo co nejlépe vidět, což je nutné vzhledem ke stále sílícímu provozu. Některé státy však využívají barvené provedení základní a k tomu přidávají další doplňky, dle potřeb, kde bude vozidlo působit. Například v Německu na vozidla pro dálniční útvary používají jako doplněk ke standardnímu barvenému provedení dlouhé, silné a velmi výrazné žluté pruhy, jak je možné vidět na obrázku č. 20. Na Slovensku dálniční speciály polepují širšími zelenými pruhy, kterými zároveň na sebe upozorňují svojí výstředností, dalo by se říci „tuningem“. V USA šli naopak v poslední době opačným směrem a na tmavě šedá či hnědá a černá vozidla dávají policejní polepy černé barvy, čímž se snaží vozidlo, byť v barevném provedení, zneviditelnit pro běžného kolemjedoucího řidiče, o to více a lépe mají ale tato vozidla osazená majáky, viz obrázky č. 21 a 22.

Další fotografie různě označených vozidel naleznete v příloze číslo VII.

Obrázek č. 20: Mercedes Benz německé dálniční policie s výraznými žlutými pruhy.³⁹

³⁹ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Obrázky č. 21 - 22: Vozidla americké policie ve tmavém barevném provedení.⁴⁰

V níže zhotovených tabulkách je přehledné srovnání základní podkladové barvy policejních vozidel ve vybraných státech (tabulka č. 1), a dále hlavní doplňkové barvy (tabulka č. 2).

Tabulka č. 1: Policejní hlídkové vozidlo - základní podkladová barva.⁴¹

Základní podkladová barva						
	ČR	SR	Polsko	SRN	Anglie	USA
Bílá	Minulost	ANO	NE	Minulost	ANO	ANO
Šedá metalíza	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Modrá	Historie	NE	Minulost	NE	ANO	ANO
Zelená	Pohraniční	NE	Pohraniční	Minulost	ANO	NE
Jiná	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO
Tmavá	ANO	NE	NE	NE	ANO	ANO

Legenda: ČR = Česká republika, SR = Slovenská republika, SRN = Spolková republika Německo, Anglie = Velká Británie, USA = Spojené státy americké. Tmavá barva: odstíny černé, hnědé, tmavě šedé, khaki apod. Jiná barva: červená, oranžová, žlutá atd. Minulost = barva používaná v nedávné minulosti, vozidla v tomto barevném provedení ještě mohou být vidět v provozu. Historie = barva používaná v historii, tato vozidla již nejsou ve službách policie. Pohraniční = pohraniční (cizinecká) policie/služba.

⁴⁰ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁴¹ Tabulka: Policejní hlídkové vozidlo - základní podkladová barva. Zdroj vlastní.

Tabulka č. 2: Policejní hlídkové vozidlo - hlavní doplňková barva,
pomocné doplňkové barvy.⁴²

Hlavní doplňková barva						
	ČR	SR	Polsko	SRN	Anglie	USA
Bílá	Historie	NE	Minulost	Minulost	NE	ANO
Šedá metalíza	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Modrá	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Zelená	Minulost	ANO	NE	ANO	NE	ANO
Žlutá	ANO	ANO	NE	Dálnice	ANO	ANO
Reflexní prvky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Číslo / označení	V plánu	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Legenda: ČR = Česká republika, SR = Slovenská republika, SRN = Spolková republika Německo, Anglie = Velká Británie, USA = Spojené státy americké. Historie = v minulosti používané, nyní již vyřazeno. Minulost = barva používaná v nedávné minulosti, vozidla v tomto barevném provedení ještě mohou být vidět v provozu. Dálnice = dálniční oddělení. V plánu = nyní se plánuje užívání / provádí se zkoušky nebo testy.

⁴² Tabulka: Policejní hlídkové vozidlo - hlavní doplňková barva, pomocné doplňkové barvy. Zdroj vlastní.

4 Zvláštní výstražné zařízení na vozidlech Policie ČR

Zvláštní výstražné zařízení, čili lidově „maják“. Jak je obecně známo z historie, při uvedení prvních vozidel do provozu běhali před jedoucimi vozy muži s praporkem a upozorňovali na jedoucí vůz. Postupně, s přibývajícím počtem vozidel v provozu vznikla i potřeba odlišit zásahová vozidla. Vozidla spěchající k nějaké události potřebovala rychle a účinně upozornit ostatní řidiče a další účastníky silničního provozu na to, že spěchají a že jim mají ostatní umožnit co nejrychlejší a plynulý průjezd. Zřejmě jako první vozidla, na kterých se používal nějaký signalizační systém, lze považovat vozidla určená pro hasiče. Byť bychom našli počátky již u koňských povozů, kdy jeden hasič měl trubku, na kterou troubil, používalo se však i zvonění zvoncem, obě tato řešení se používala i na prvních vozidlech. Postupně přibylo i zvláštní světlo, zprvu stále svítící, které zpočátku mělo červenou barvu.

➤ Historické vývojové trendy majáků

S vývojem technologií ve světě došlo k posunu i v této oblasti. Přibýly různé druhy sirén, k tomu se začalo používat i přerušované světlo. Zprvu šlo o pouhé blikající světlo, které se díky přerušovači pouze rozsvěcelo a zhasínalo. Následně přišel i typ, kdy byl uvnitř kulatého krytu rotační mechanismus, který otáčel podložkou, na které byly připevněné žárovky s clonami, celý tento mechanismus se otáčel. I toto řešení prošlo vývojem a uprostřed majáku byla jedna žárovka a okolo se točila pouze clona, nebo soustava zrcátek. Tento model byl ve světě po velmi dlouhou dobu značně rozšířen, na starších vozidlech je k vidění dodnes.

Jak rostla hustota provozu, vyvstala potřeba vozidla se ještě více zviditelnit, a tak vznikla i doplňková světla. Nejprve se využívala klasická žárovková světla s přerušovačem, později přišly halogenové výbojky a později i světla záblesková, která se používala i do majáků. U větších vozidel bylo třeba i přidat více, než jedno zařízení tak, aby vozidla byla dobře viditelná i z boku a hlavně zezadu. To bylo nutné především při řešení dopravních nehod. Auta byla rychlejší a bylo jich víc, a tak se ani v této oblasti nesměl zastavit vývoj. Jako záblesková světla byl nejvíce rozšířen typ s trubicovou nebo šnekovou žárovkou, díky rozptylce pak vznikl efekt, který

s relativně nízkou spotřebou energie dokázal vyvinout silný záblesk, a to zpravidla několikrát po sobě, než došlo k opětovnému nabytí generátoru. Tento typ je hojně používán do dnešních dnů, nicméně je již překonán LED technologií, která je oproti dřívějším konstrukcím úspornější na spotřebu energie, má dlouhou životnost a je nejméně náročná na údržbu.

Pokud jde o policejní vozidla v našich končinách, pak celá řada vozidel, a to ještě v porevoluční době, nebyla osazena žádným takovým zařízením. Jako zřejmě první vozidla, která měla nějaký typ zvláštního světla byly modrobílé Škody 1201, které měly jedno nebo dvě modrá světla směrem vpřed, obdobně, jako tehdejší sanitní vozy. Postupně se auta osazovala rotačními majáky FER z NDR a polskými majáky LB3. Následně se objevily i české majáky Tesla řady AZD 500, čemuž se dodnes přezdívá „hrnec s troubou“ nebo také lidově „kýbl“ - tehdy asi nejrozšířenější výrobek u nás (od roku 1969), viz obrázek č. 23.

Obrázek č. 23: Volha M24 s majákem AZD 500.⁴³

➤ Nejrozšířenější maják na policejních vozidlech v ČR

Postupem času začala firma Tesla testovat i další zařízení, které do té doby u nás téměř nemělo obdoby. Psal se rok 1988. Jednalo se o maják typu „rampa“, tedy větší zařízení s více zdroji světla. Původní tvar byl okopírován z USA. Samozřejmě ve světě již existovaly tyto typy majáku, avšak díky „železné oponě“ se do naší republiky dostaly jen ojedinělé kusy, které byly následně problémové na opravu

⁴³ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

a údržbu. A tak vznikl maják řady AZD 530, viz obrázek č. 24. Tento typ se začal testovat na třech vozidlech, z nichž jedno bylo policejní, byla to Tatra 613. Tento druh majáku byl po revoluci v rámci policie značně rozšířen. Dlouhou dobu se používala „rampa“ v základním provedení, tedy na každé straně jeden rotační mechanismus s žárovkou a otočnými zrcátky s rozptylkou a dále pak směrem vpřed uprostřed vedle reproduktoru jeden pár přidavných žárovkových blikajících světel. Tato kombinace byla asi nejvíce používána a přímo k rampě šel připojit další pár přidavných světel, který se zpravidla umísťoval na čelní stranu vozidla, a to především u dodávkových a nákladních vozidel. Barva krytů z plastu byla zvolena modrá. K vidění byl tento druh majáku nejen na tehdy nejvíce rozšířených vozidlech Škoda Favorit / Forman a Škoda Felicia kombi, ale také kupříkladu na vozidlech Volkswagen T4 Transporter, Avia Furgon a celé řadě dalších, méně obvyklých aut, z nichž mohu uvést například Opel Frontera, Renault Laguna, Lada Niva, Mitsubishi L300 MMC, Mazda 626, Škoda Octavia I atd.

Obrázek č. 24: Škoda Forman, Oddělení dopravních nehod Praha. Maják řady AZD 530.⁴⁴

I zde probíhal vývoj a tak se opět v Brně následně objevily jako prototypy i rampy s čirým krytem, přičemž vnitřní ústrojí se dalo upravovat. Jako první testovací vozidlo se objevila klasická Škoda Felicia kombi sloužící u dálničního oddělení Brno Chrlice. Tento kus měl modré kryty krajních žárovek, tyto byly již zábleskové, čili šneková žárovka s modrou rozptylkou okolo. Směrem vpřed byl uprostřed jeden pár bílých žárovkových světel a směrem vzad byl uprostřed jeden pár

⁴⁴ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

žlutých žárovkových blikajících světel. Samozřejmě každý pár se dal samostatně vypnout a zapnout. Tento typ rampy se zábleskovými světly měl již novější označení, a to řada BSB.

Opět v Brně následovaly pokusy, kdy se rozšířil typ BSB s čirým krytem a kompletně modrým vnitřním ústrojím. Ve zbytku republiky byly stále kryty modré jako doposud.

Postupně se tyto rampy rozšířily úplně všude, nejčastěji jsme je mohli vidět na vozidlech Škoda Fabia Combi či Škoda Octavia I. I zde se samozřejmě vyskytovala mutace tohoto majáku, kdy místo středních žárovkových a později i zábleskových světel přibyl jeden pár zábleskových žárovek s rozptylkou. Výsledným efektem byla větší efektivita záblesku a současně menší spotřeba energie.

➤ **Speciální verze majáku určeného pro doprovody**

Ačkoliv tvar majáku řady AZD 530 byl okopírovaný z USA od firmy Whelen®, podařilo se českému výrobcovi vyvinout následně speciální maják určený pro provádění doprovodů. Požadavek vznikl od Ochranné služby Policie ČR. Na doprovodných vozidlech BMW řady 5 se tak objevily první vlašťovky tohoto majáku, který měl stále stejný tvar, ale jako první se objevila trubicová žárovka, která vedla svisle dolu, okolo které byla rozptylka, jak je možné spatřit na obrázku č. 27 a 28. Jenže při doprovodech kolon vznikla potřeba nějakým způsobem zakrýt přímo tuto trubicovou žárovku, neboť docházelo k oslňování řidičů v koloně, kteří, mnohdy dlouhé hodiny a ve tmě, jeli za takovým doprovodným vozidlem a hrozil tak vznik dopravní nehody. České ručičky se ukázaly jako velmi šikovné a tak v tehdejší firmě Tesla Holomý (dnes Holomý Electronics) vytvořili z vrchní strany majáku kovovou otočnou tmavou clonu, která byla úzká jen několik málo centimetrů a v případě, že jelo takové vozidlo jako první či poslední, řidič ručně z vrchu majáku otočil clonu na příslušnou stranu. To vedlo k tomu, že přímý a nejintenzivnější záblesk světla přímo ze zdroje - tedy žárovkové trubice byl skryt, zatímco rozptylka odrazila výboj do stran okolo nastavené clony a i tak bylo daným směrem vidět, že zařízení je v činnosti. Na pozdějších nástupcích „doprovodových bavoráků“

- na vozech Audi A6 byl zachován stejný systém jen s tím, že místo málo účinné trubicové žárovky se používaly již pouze šnekové žárovky, viz obrázky č. 25 - 26.

Obrázky č. 25 a 26: Audi A6, Ochranná služba PČR. Modernizovaný speciální maják určený pro doprovody.⁴⁵

Obrázky č. 27 a 28: BMW 5 série, Ochranná služba PČR. Speciální doprovodový maják.⁴⁶

U vozidla sloužící u Ochranné služby Policie ČR se objevil i další speciální typ tohoto majáku. Šlo o vozidlo Ford Explorer modelové řady 1995, by to dar americké vlády. Vozidla byla dvě, nicméně pouze jedno bylo v barevném provedení Policie ČR (a je dodnes), přičemž právě toto vozidlo se používalo jako předvoj pro kolonu, a to včetně předchozího vytipování a monitorování trasy kolony. Za tímto

⁴⁵ Zdroj vlastní. Praha 6, rok 2015.

⁴⁶ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

účelem se na vozidle objevil opět již známý maják řady BSB, opět v doprovodové verzi, tedy s clonami, ovšem s další úpravou, a to uprostřed, kde místo reproduktoru byl světelný displej pro proměnlivé nápisy (těmto nápisům se věnuje kapitola č. 4), avšak okolo se umístila celkem dvě okénka, po každé straně jedno, ve kterých byly směrem vpřed celkem tři kamery snímající prostor před vozidlem. Dozadu byly kamery umístěny za zadním sklem, jak je možné vidět na obrázku č. 29 a 30.

Obrázky č. 29 a 30: Ford Explorer, Ochranná služba PČR. Speciální kus doprovodového majáku.⁴⁷

➤ Moderní zábleskové rampy řady VSL

Vývoj pokračoval a tak se známé rampy výrazně snížily. Na řadu nastoupila generace řady VSL. Zde už bylo standardem umístění světelných nápisů, což předtím bylo jen velmi zřídka, ale o tom více níže (kapitola č. 4). S příchodem nových

⁴⁷ Zdroj vlastní. Praha 6, rok 2016.

vozidel Škoda Octavia II v provedení stříbrno-modro-žlutém však došlo i ke změně vlastních žárovek, a to ze šnekových na lineární trubicové, kdy každá měla vlastní zrcátko. Byť se šnekové žárovky osvědčily a na stejný efekt bylo nutné pořídit dvě nové lineární trubicové žárovky, nakoupila se právě tato verze, byť se již tehdy jednalo o zastaralý a překonaný systém. Tato verze vydržela několik málo let, z praktického hlediska šlo o určitý posun vpřed, bohužel životnost těchto žárovek nebyla ideální. Jako první se však právě u těchto vozidel objevila, do té doby u policie nevídaná, sériově přídatná světla směrem vpřed. Jednalo se o LED technologii, kdy tato světla byla umístěna v masce vozidla. Ne přímo v masce, ale až za mřížkou. Zjevně z důvodu vyšší pracnosti s montáží nechal neznámý úředník přídatná světla umístit na plechový plíšek těsně před chladič. Kdyby došlo k umístění těchto světel přímo do masky, byla světla navržena tak, aby byla alespoň trochu vidět i do stran (to bylo tehdy u LED technologie velmi obtížné). Následně se objevil návrh, že se vyřízne kousek masky před tímto světelným zdrojem, nicméně to nebylo reálné kvůli obavě ze zániku záruky vozidla. Ve skutečnosti to však odpovědné osoby nechtěly řešit. Alespoň proříznutím masky před LED světlem by byla trochu zvýšena účinnost světla, protože je třeba si uvědomit, že listy masky jsou umístěné s určitým sklonem a tak efekt tohoto světla byl stěží třetinový. Velká škoda z hlediska efektivity a ve finále i promarněné finanční prostředky, neboť se koupilo něco, co neplnilo svůj účel. Ale alespoň to byla první vlašťovka, co se dalšího prvku viditelnosti týče.

Následoval nákup vozidel Škoda Yeti, kde se již objevila modernizovaná rampa VSL, ale tentokrát v LED provedení, viz obrázek č. 31 a 32. Od té doby do dnešních dnů již tato technologie našťestí pevně zakotvila na policejních vozidlech. Díky této technologii se prodlužuje životnost samotného zařízení, rovněž velmi znatelně klesla spotřeba elektrické energie. Nyní se u Policie ČR objevuje více výrobců, kromě firmy Holomý Elektronics (předchůdce byla Tesla Holomý, předtím Tesla), která je zatím asi nejrozšířenější u policie, se zde objevují i další výrobci, a tady za zmínku stojí asi především americká firma Whelen®, která je dlouhodobě světovou jedničkou na trhu a díky jejich vývoji udávají tempo světovému obchodu v této oblasti.

Obrázky č. 31 a 32: Volkswagen Transporter s modernizovaným majákem řady VxL v LED provedení.⁴⁸

LED technologie nám poskytuje nové možnosti v majákové technice. Dnes tato technologie umí tzv. stálé světlo, některé druhy LED žárovek umí svítit i více barvami, tudíž jde dle potřeby měnit stejný segment střídavě ve více barev. To umožňuje s celkově malým zařízením vytvořit více funkcí, například celý modrý maják se může jednoduchým přepnutím rozsvítit kompletně bíle, čímž se dá dobře osvětlit pracovní sektor okolo vozidla. Nebo lze změnit třeba zadní část majáku na sváděcí žlutou alej, tedy například ukázat jedoucímu řidiči směr objetí překážky při zásahu na pozemní komunikaci apod. Také lze naopak svítivost utlumit, právě třeba kvůli provádění doprovodů. Nové moderní rampy (už od zábleskových mechanismů) mají možnost změny jednotlivých modulů a jedná se tedy o skládačku, kterou si podle přání a potřeby může každý koncový uživatel nakonfigurovat sám.

➤ Nestandardní typy majáků u Policie ČR

I zde se podařilo získat některé v podmínkách policie vcelku kuriózní kousky. Po republice hojně jezdila vozidla záchranných služeb, která využívala osvědčených zahraničních majáků. Sem tam se tak stalo, že se podařilo takové zařízení v rámci testování sehnat i pro policii, občas jej policie následně odkoupila nebo obdržela darem. Nejvíce rozšířeným v tomto ohledu byl maják JetSonic od americké firmy Federal Signal® (viz obrázek č. 33), a to v různých mutacích. Dále se zde objevilo i několik typů majáku StarSonic, což byla de facto napodobenina výše uvedeného majáku, viz obrázek č. 34, a také německé majáky Hella. Bohužel se zde objevilo i několik majáků čínské výroby, které pro svoji bídnou kvalitu nikdy nezískaly potřebné homologace (naštěstí).

⁴⁸ Zdroj vlastní. Praha 9, rok 2015.

Obrázek č. 33: Nissan Patrol, linka 158 Praha 6, maják JetSonic.⁴⁹

Obrázek č. 34: Ford Sierra, Odbor řízení dopravy, Praha, maják StarSonic.⁵⁰

➤ Různé barevné kombinace majáků

V této kapitole budou rozebrány jednotlivé barevné druhy majáků.

- **Maják červené barvy**

Barevné provedení svitu majáku bylo z dob minulého režimu jasně dané, a to barva modrá, s tím, že pro doprovody vládní kolony byla kombinace červeno-modrá. Tato kombinace znamenala, že takto vybavená vozidla měla tzv. „absolutní přednost v jízdě“. Po revoluci se, bohužel, od této kombinace upustilo. Provedení je od té

⁴⁹ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁵⁰ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

doby pouze modré. Ačkoliv existovaly studie o tom, že modro-červená kombinace pokrývá větší barevné spektrum a je tedy za různých podmínek lépe vidět, do dnešních dnů zůstalo pouze u modré barvy, viz obrázek č. 35. V tomto ohledu bylo podniknuto od roku 1998 několik pokusů toto zvrátit. Při opakovaných jednáních na ministerstvu dopravy jsem byl několikrát odbyt s tím, že červený maják znamená právě „absolutní právo přednosti“ v jízdě a to je nesmysl. Byť jsem se jim snažil vysvětlit, že ono „absolutní právo přednosti v jízdě“ již dávno neexistuje a samozřejmě v současném provozu je „absolutní“ přednost v jízdě z praktického důvodu opravdu nesmyslná, trvalo ministerstvo dlouhou dobu na svém. Po několika reportážích v televizi a článcích v tisku si ministerstvo našlo další výmluvu, a to, že předpisy Evropské unie toto zakazují. I tento argument se postupem času podařilo vyvrátit. Již v té době na Slovensku či v Maďarsku tyto barevné kombinace používali a dodnes používají, na Slovensku měla policie zprvu majáky pouze červené barvy. Dále bylo odkazováno na Velkou Británii, kde mají červené světlo směrem dozadu, Francii, kde používají modro-žlutou kombinaci u vozidel policie, Španělsko, kde má policie pouze modrý maják, všichni ostatní žlutý. To opět trvalo několik let. Během této doby existovalo v České republice jedno vozidlo, které mělo oficiálně schválenou právě modro-červenou kombinaci tohoto zařízení. Jednalo se o vozidlo Renault Laguna kombi stříbrné barvy, kterou vlastnilo tehdejší Územní středisko záchranné služby Jihočeského kraje a jednalo se o vozidlo ředitele MUDr. Slabého. Po republice se samozřejmě pohybovala celá řada vozidel s touto barevnou kombinací, a to především různé sanitky a hasiči - dokonce Hasiči Dopravního podniku hl. m. Prahy měli k tomu i majáky bílé barvy, nikdo to však neměl oficiálně schváleno. I v řadách policie se tu a tam objevila tato kombinace, vždy se však jednalo o neoficiální aktivitu některého policisty, tato aktivita byla vždy vcelku rychle utlumena nadřízenými, například vozidlo Chrysler Voyager skupiny dopravních nehod v Brně, viz obrázek č. 36. Když úředníci ministerstva dopravy viděli, že ani s touto verzí výmluvy nepochodí, jako poslední argument nám v jedné reportáži pro televizi Nova tisková mluvčí sdělila, že by si to řidiči mohli splést s brzdovým světlem. Po pravdě, na to už rozumný argument není a každý se jen může dohadovat o inteligenci takových úředníků.

Obrázek č. 35: Land Rover Discovery 3, Polícia Slovenskej republiky, Útvar osobitného určenia, maják v červeno-modré kombinaci.⁵¹

Obrázek č. 36: Chrysler Voyager, nehody Brno s červeno-modrou kombinací majáku.⁵²

Dnes již však obecně víme, že tato možnost je, dokonce i v Německu začínají jezdit vozidla policie s červeno-modrou kombinací majáku, jak lze spatřit na obrázku č. 37. Ani na Slovensku, ani v Maďarsku s příchodem do EU nezměnili jimi používanou modro-červenou kombinaci, k nim se připojilo i Polsko. Naposledy tehdejší ředitel schvalování vozidel a předpisů MD řekl, že pokud by někdo oficiálně požádal, tuto variantu by schválit MD dopravy mohlo, neboť to již předpisy EU umožňují, musel by se k tomu vydat prováděcí předpis, který by jasně stanovil, jaká vozidla by mohla takové zařízení používat a jak by mělo být takové zařízení namontováno. Bohužel to již nikdo neudělal, nicméně s příchodem nové LED technologie, která umožňuje velmi vysoký světelný výkon zařízení a její viditelnost

⁵¹ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁵² MACHUTOVÁ, Marcela a kolektiv. *Historie dopravní policie*. Vydání první. Praha: MILPO Media s. r. o., 2009. 160s. ISBN: 978-80-87040-14-0. Strana 109.

je opravdu výborná. Osobně si zatím nedokážu přestavit jinou technologii, která by současný stav překonala. Ale to je pouze nyní, určitě se za nějaký čas něco objeví.

Obrázek č. 37: Mercedes Benz německé policie se světlem červené barvy.⁵³

- **Zelené světlo**

V minulosti známe i jiný druh světla, než běžně užívané světlo modré, červené a žluté (chcete-li oranžové) barvy. Také v provozu vozidel existovalo světlo zelené barvy, které pověření pracovníci rozsvěcovali v případě potřeby. Dodnes se mi nepodařilo dohledat žádný předpis, který by se o tomto světle zmiňoval. Používalo se ale při převozu peněz a používali jej pracovníci tehdejších Spojů, nyníjší pošty. Když policejní hlídka chtěla zastavit vozidlo, například kvůli běžné silniční kontrole, spolujezdec na hlídku posvítí zeleným světlem, kterým údajně mával vodorovně před tělem a to měl být pro hlídku signál, aby toto vozidlo nezastavovala, pokud k tomu nemá vážný důvod. Mělo se jednat o jakýsi prvek ochrany transportu, aby nepadli do léčky s falešnými příslušníky SNB. Podmínky používání tohoto světla zelené barvy se v současné době pokouší odborníci dohledat v archivech. Je však známo, že vozidla Spojů určená pro přepravu peněz měla takové světlo za čelním sklem napevno namontované.

Avšak známe i maják se světlem zelené barvy. Tento maják má u nás i ve světě jiné využití, viz obrázek č. 38 a 39. Když pomineme vozidla na mezinárodních

⁵³ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

letišťích a sanitní vozidla v Anglii (rozsvícením zeleného světla se indikuje přítomnost lékaře ve vozidle), označují se tím velitelská a štábní vozidla na místě zásahu. Na stojícím vozidle se rozsvítí maják zelené barvy a to je signál pro všechny, že tam najdou velení akce a získají tam potřebné informace. U nás to delší dobu používali hasiči ve Středočeském kraji. V současné době se o tomto systému jedná i u nás, v rámci pražské policie, a to pro ten samý účel.

Obrázky č. 38 a 39: Maják zelené barvy, výrobce firma Whelen®.⁵⁴

- **Bílé světlo**

Ve světě (i u nás) je běžné i další světlo, a to bílé. Jedná se o doplněk hlavního světelného zařízení. V ČR se smí v rámci tohoto použít toto světlo v hlavním zařízení, tedy v rampě, je to samozřejmě omezeno procentem svítivosti. Jako první toto světlo v rámci České republiky začala používat vozidla Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje a také vozidla Vojenské policie.

- **Další doplňková bílá světla, blikající dálková světla**

S tímto tématem souvisí i další zařízení, a to záblesková světla osazená ve světlometech vozidla. V zahraničí běžná věc, u nás se jeden čas používalo především u vozidel záchranné služby. Nic z toho však nebylo oficiálně schválené. Pokud se jednalo o použití tohoto zábleskového světla v hlavním světlometu, subjektivně to nebylo úplně vhodné řešení. Podle mého názoru účelem takového

⁵⁴ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

světla je na sebe upozornit, ne že jej musí člověk hledat a teprve když ho najde, pak teprve vidí, že to bliká. Proto jsem byl zastáncem kvalitních a výkonných doplňkových výstražných světel, pouze doplněných o blikající světla dálková. Taková se dnes používají v různých zemích, včetně Německa, kde asi před rokem vyšel článek o nových hasičských vozidlech vybavených tímto systémem. I u nás jsme toto zařízení testovali, a to od roku 2000 na dvou vozidlech Škoda Felicia Combi služebně zařazených na Dopravním inspektorátu Praha 10, kde jsem tehdy působil. Zařízení se dalo kdykoliv vypnout a rozdíl ve vynucování si přednosti v jízdě byl opravdu znatelný. Tam jsme tehdy použili dálková světla svítící oboje současně, byla propojena s majákem, a to konkrétně na přerušovač vnitřních modrých světel, kdy se spínala proti střídavě sobě. I dnes probíhá testování tohoto systému, avšak nyní se střídá pravé dálkové světlo s levým mezi sebou, blíže se k tomu vrátím v praktické části práce.

➤ **Pracovní a hledáčkové světlomety**

Na policejních vozidlech, a nejenom na nich, bylo vždy třeba poradit si s tím, jak osvětlit prostor okolo vozidla. Pokud nebylo nic jiného k dispozici, musela postačit obyčejná svítidla, kterou si policisté jednoduše posvítili. Postupně se však objevovala různá přídatná světla. Ta dělíme do dvou kategorií, a to na světla pracovní (nižší dosvit, ale širší a intenzivní - vhodné k osvětlení pracovního prostoru okolo vozidla), a dále hledáčková (delší dosvit, úzký kužel světla - tato světla se hodí na pátrání a vyhledávání na delší vzdálenost). Některá vozidla policie měla tato světla umístěná přímo na vozidle. Nejčastěji jsme tak mohli spatřit vozidla typu VAZ, která měla směrem vpřed vedle majáku dvě tato světla. Postupem doby světla úplně zmizela a byla nahrazena ručními přídatnými světlomety, které se daly vzít do ruky a zapojit do zásuvky ve vozidle, policista si tak mohl sám posvítit. První tato světla byla určena buď na držení v ruce, nebo na připojení k tyči, která však ve vozidlech nebyla. Prakticky „sériově“ těmito světly byla vybavena vozidla Škoda Felicia po celé republice. Základním materiálem byla kombinace plast / kov se sklem, a protože pro světlo nebyla žádná přihrádka apod., jak je vozili policisté v zavazadlovém prostoru, postupně se snad vždycky zničila. Následoval typ plastový se sklem a ochrannou mřížkou, tento typ již měl stojánek s magnetem, takže světlo

se dalo kdykoliv umístit na karoserii vozidla, kde drželo, nicméně nedalo se s ním hýbat na dálku, vždy pouze ručně.

Tento systém vylepšili však zahraniční výrobci, kteří vyrobili pevné světlo na střechu vozidla, ke kterému bylo připojeno dálkové ovládání, které obsluhoval i z jedoucího vozidla policista ve vozidle. Firma Federal Signal® toto zařízení měla propojeno kabelem. Nicméně i domácí dodavatel na to reagoval a dodal původně Italský výrobek, který byl na bezdrátové dálkové ovládání. To umožňovalo světlo ovládat nejen z jedoucího či stojícího vozidla, ale i mimo něj, takže u zásahu si mohl uživatel změnit směr světelného toku dle potřeby. U Policie ČR se však tento výrobek nikdy neobjevil. Uchycení těchto světel bývá buď na magnetech, tedy rychle snímatelné, nebo přímo pevně do karoserie vozidla.

V nejnovějších vozidlech je systém osvětlení řešen trochu jinak. Hledáčková světla jsou na vozidlech Škoda Octavia III v barevném provedení Policie ČR umístěna přímo v majáku na boční straně, viz obrázek č. 40. Toto světlo je určeno například k vyhledávání čísel na domě, propátrávání zaparkovaných vozidel apod. Jelikož se jedná o LED technologii, je výhodou úspora energie a intenzivní světlo, které by mělo mít dlouhou dobu životnosti. Nevýhodou je to, že se nedá směřovat, takže jediným způsobem je popojet s vozidlem dle potřeby, ne vždy to však jde. Na některých typech speciálních vozidel jsou v dnešní době k vidění i světla pracovní. Zpravidla se jedná o nová dodávková vozidla, či vozidla nákladní, přičemž tato světla s LED technologií jsou integrována buď přímo v karoserii, nebo na ní a pevně spojena s vozidlem. Díky moderní technologii se daří osvětlit pracovní prostor okolo vozidla celkem dostatečně.

Obrázek č. 40: Škoda Octavia III PS. Boční hledáčková světla v majáku.⁵⁵

U některých speciálních vozidel je použit i osvětlovací stožár. Tyto stožáry jsou k vidění například na speciálních laboratořích sloužících u jednotlivých odborů cizinecké policie či přímo pod Ředitelstvím služby cizinecké policie, tato vozidla jsou známá pod označením „Schengenbusy“. Dosavadní typy těchto vozidel na podvozku Ford Tranzit jsou standardně vybavena dvěma kusy halogenových světel, k jejich použití je však třeba napojit tato světla na externí elektrocentrálu, která je tedy součástí výbavy vozidla. Tyto systémy byly již dlouhou dobu k vidění v zahraničí, nejblíže asi kupříkladu v Německu. I zde s tímto přišli jako první hasiči. I v naší republice se již dlouhou dobu u hasičských jednotek tyto typy osvětlení používají, policie se s nákupem a vybavováním vozidel určených pro řízení zásahu a další podpůrné a týlové speciální automobily zabývá spíše až v posledních letech.

Na nových typech Schengenbusů na podvozcích Mercedes Benz Sprinter dodaných k užívání v první části roku 2017 se již používají světlomety s LED technologií s vysokou svítivostí, které již nevyžadují přímé napojení na vlastní zdroj energie a postačuje tak energie dodávaná přímo z vozidla.

➤ Sváděcí aleje

Dalším zařízením, které lze spatřit na služebních vozidlech a slouží k upozornění ostatních účastníků silničního provozu jsou takzvané „sváděcí aleje“. Jedná se o několik světel oranžové barvy v jedné linii, díky těmto světlům pak lze snadno

⁵⁵ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

a na velkou vzdálenost označit překážku v silničním provozu a směřovat řidiče přijíždějících vozidel potřebným směrem. Již v polovině devadesátých let se objevila tato světla na vozidlech Škoda Forman (viz obrázek 24), zpravidla na skupinách dopravních nehod v rámci dopravní služby. Světla byla masivně dodávána firmou H. I. T. Hoffman, šlo o velmi výrazná světla, tenkrát pouze žárovkového typu, která se buď postupně rozsvěcovala dle předvoleného režimu blikání, nebo šlo například pouze upozornit přijíždějícího řidiče současným blikáním okrajových světel. Na stejném principu funguje i dopravní značení na vozovkách. Tato světla se nakupovala pro potřeby policie ještě celkem nedávno, vyznačovala se svojí velkou objemností, v některých vozidlech byla tato světla na liště a v případě potřeby se vyklápěla/sklápěla. To však velmi omezovalo výhled přes zadní sklo vozidla. Současně byla díky použité technologii spotřeba energie velmi vysoká. I zde se postupně podařilo klasické žárovky nahradit vysoce svítivými LED diodami. Již delší dobu je ale na trhu od několika výrobců jiný výrobek, a to přímo kompaktní lišta tvořená zpravidla osmi segmenty, které také byly zprvu žárovkové, následně zábleskové a nyní již téměř výlučně v LED technologii. Celkové rozměry jsou velmi malé a celé toto zařízení lze velmi jednoduše integrovat do vnitřního prostoru vozidla, či z vnější strany například na střechu. Spotřeba energie je samozřejmě velmi nízká a údržba minimální. Bohužel opět odpovědní pracovníci policie dlouhodobě nesledují moderní trendy a vývoj těchto technologií, takže ačkoliv je možnost tyto výrobky na našem trhu bez problémů sehnat již více jak 10 let, policie je nakupuje až v posledních třech letech. I zde však vývoj pokročil vpřed. Již řadu let umí americké firmy, které udávají v těchto technologiích světové tempo, integrovat tato světla přímo do majáku na střeše vozidla. Kupříkladu v Praze takto vybavené jezdí některá pohotovostní vozidla Dopravního podniku hl. m. Prahy. Výhodou tohoto systému je, že na vozidle je jedno zařízení, které umí více funkcí dohromady (např. výstražné světelné a zvukové zařízení + sváděcí alej + hledáčková světla) a není potřeba montovat více dalších komponentů. Nevýhodou je samozřejmě to, že v případě poruchy je mimo provoz téměř celé zařízení, nicméně ani to v konečném důsledku na věci nic nemění. Jak je již zmíněno dříve, díky novým systémům LED technologie lze nyní díky multifunkčním LED diodám měnit svit jedné takové diody více barvami. Už i v České republice se toto zařízení používá, převážně se jedná o vozidla soukromých zdravotních dopravců, avšak lze jej už i spatřit na některých speciálních vozidlech Hasičského záchranného sboru ČR,

konkrétně kupříkladu na dvou vozidlech Tatra 815-7 UDS 214 (kolový bagr) zařazených v Záchranném útvaru Hlučín a Zbiroh, kde využívají proměny mezi zvláštním výstražným světlem modré barvy a zvláštním výstražným světlem oranžové barvy. Tedy v rámci jednoho zařízení, lze změnit barevný tok dle potřeby, například v případě potřeby vynutit si právo přednostní jízdy je aktivována barva modrá, při dojezdu na místo při pracovní činnosti, třeba v rámci označení překážky silničního provozu se změní svit na barvu oranžovou. Výhoda je taková, že je opět namontováno pouze jediné zařízení, které dokáže uspokojit více potřeb. Tímto způsobem se dá v případě potřeby nastavit svit zadních světel v majákové rampě na střeše vozidla na žlutou sváděcí alej, při jízdě pak ta samá dioda svítí například modře. V USA se běžně používá změna barvy z modré na červenou apod., dokonce je v poslední době hitem všechna tato světla, včetně přídavných, změnit jediným stisknutím na bílou, což umožňuje vytvořit z pohotovostního vozidla jeden obrovský zdroj světla a osvětlit si tak veškerý prostor okolo. Tyto proměnlivé systémy s vysokou svítivostí mají ve své nabídce samozřejmě dva největší výrobci na světě, a to firma Whelen® a také firma Federal Signal®, dokonce i náš současný český „výrobce“ firma Holomý Elektronics tuto technologii dodává.

Nyní mají u policie integrovanou sváděcí alej vozidla Audi S6 Ochrané služby Policie ČR určená k provádění doprovodů kolon.

Pro využití pro potřeby běžného hlídkového vozidla Policie ČR by postačovalo alespoň na tato vozidla umístit jeden pár výstražných světel oranžové barvy směrem vzad na každé vozidlo v barevném provedení Policie ČR, a to právě pro potřeby nutnosti zásahu v dopravě k označení překážky silničního provozu. Výrazně by se tím jistě zvýšila bezpečnost na pozemních komunikacích v souvislosti s úkony a zásahy policie. Dle nového zadání výběrového řízení pro dodávku nových služebních vozidel pro Policii ČR je již v základní specifikaci výstražné zařízení modré barvy s minimálně čtyřmi segmenty tohoto systému, což je krok tím správným směrem.

➤ **Stálé modré světlo**

Ve světě je i běžné, že policie na svoji přítomnost, a to především v noci, upozorňuje pomocí tzv. „stálého modrého světla“. Kromě USA lze toto spatřit třeba i v Anglii a Španělsku. Maják samotný, i majáková rampa umožňuje (v případě nastavení) vydávat slabý modrý svit, který není přerušovaný a je velmi jemný. Není tak možné splést si toto světlo s hlavní funkcí zvláštního výstražného zařízení. Při průjezdu ulic v rámci hlídkové činnosti tak na sebe hlídka upozorňuje okolí, že se právě v místě nachází. Pozitivní efekt na tom je ten, že ji občané vidí a rychle a jasně identifikují policejní vozidlo, mají tak možnost hlídku na něco upozornit v případě potřeby. Má to ale i praktičtější využití. Například na místě události lze takto označit policejní vozidlo na velmi dlouhou dobu, přitom při dojezdu dalších hlídek je přesně vidět, kde se hlídka nachází. To především zjednodušuje orientaci a šetří čas, zejména v případech, kdy by ponechání standardní funkce majáku byla, například z taktického hlediska, nežádoucí. Zatímco u nás tento systém není zaveden, ve Francii, Španělsku, Anglii či Itálii se tento systém používá běžně.

➤ **Doplňková výstražná světla**

Tato přídatná světla doplňují hlavní zařízení, mají za úkol více zviditelnit policejní vozidlo.

- **Světla směrem vpřed**

Aby se docílilo řádného označení vozidla zvláštním výstražným světlem modré barvy, bylo třeba „hlavní“ zařízení, zpravidla umístěné na střeše vozidla, doplnit o přídatná či doplňková světla. Nejčastěji se tak doplnila světla směrem vpřed, a to z logického důvodu - při vynucování si přednostní jízdy je třeba, aby bylo vozidlo co nejlépe vidět. V tomto ohledu se tato přídatná světla montovala především na přední kapotu, do masky či těsně vedle masky vozidla, k předním světlometům či na přední nárazník, podle typu vozidla. Za posledních zhruba deset let se i do České republiky dostalo i zařízení, které se umísťuje za čelní sklo vozidla. V rámci policie se tomu často mylně začalo říkat „Predátor“. Vzniklo to právě výrobkem firmy Holomý Elektronics, který policie začala nakupovat, nicméně jedná se o jeden konkrétní

výrobek této firmy, jiné firmy mají obdobná zařízení označená jinak. Nicméně efekt jsme měli možnost zkoušet už od roku 2007, kdy jsme na služebním vozidle v barevném provedení Policie ČR začali používat výrobek „Talon“ americké firmy Whelen®, viz obrázek č. 41. Do té doby se u nás tato zařízení příliš neobjevovala, a pokud ano, jednalo se o nekvalitní čínské nehomologované výrobky. Jak autoři tohoto zařízení zjistili, při použití v osobním vozidle nastával pro řidiče jedoucího před pohotovostním vozem vynucujícím si právo přednosti jízdy určitý moment, kdy sice slyšel třeba zvukový signál, ale podle typu vozidel nastával určitý „mrtvý bod“, kdy neviděl v činnosti žádné zvláštní výstražné světlo. A tak, i v dobré víře, chtěl sice takový řidič umožnit plynulý průjezd vozidlu s právem přednostní jízdy, avšak toto vozidlo se pro něj stalo na určitou dobu neviditelným. Osvědčilo se nám tedy právě toto zařízení umístěvané za čelním sklem, které při umístění v dolní části vyplnilo právě ono „slepé místo“. Rozdíl byl zřetelný, neboť se nám mnohem méně stávalo, že by vozidlu někdo neumožnil průjezd. Opět s rozvojem techniky se naštěstí dnes již běžně u nových služebních vozidel toto zařízení využívá, což má zcela jednoznačně pozitivní vliv na bezpečný provoz vozidel v tomto zvláštním režimu jízdy.

Obrázek č. 41: Škoda Octavia III PS. Za čelním sklem doplňkové modré světlo.⁵⁶

⁵⁶ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

- **Světla směrem vzad**

Také jsme se zabývali otázkou, jak vhodně označit vozidlo směrem vzad. Po dlouhá léta se zvláštní výstražná světla směrem vzad téměř nepoužívala. Vzpomeňme zde například hasičská vozidla Škoda 706 RTHP (tzv. „Trambus“), která měla jeden maják uprostřed kabiny vpředu, nicméně směrem vzad toto zařízení být vidět vůbec nemohlo, když pomineme fakt, že ani směrem vpřed to nebyla žádná sláva. Tehdy bylo spíše důležité, že s tímto zařízením se má dostat vozidlo na místo události, nepočítalo se však (a vzhledem k tehdejší hustotě provozu to ani nebylo příliš potřeba), že by bylo nutné nějak zvlášť označovat vozidlo na místě zásahu. Kdo si vzpomene na příslušníky Sboru národní bezpečnosti v zelených uniformách v noci s malou, sotva svítící červenou baterkou bez jakýchkoliv reflexních prvků mi dá jistě za pravdu. Z dnešního úhlu pohledu je toto myšlení absolutně nepřijatelné a potřeba označit vozidla na místě události je stejně důležitá, jako zajistit příjezd takových vozidel na místo. Tím tedy bylo třeba označit vozidlo na místě události i směrem vzad, a to především tehdy, stojí-li takové vozidlo na pozemní komunikaci. Prakticky poprvé se tento problém začal objevovat již u vozidel Škoda Favorit apod. Při otevření pátých dveří přestal být vidět maják umístěný na střeše vozidla. Tento problém od té doby stále nebyl vyřešen. Proto bylo nutné při otevření pátých dveří vozidla zabezpečit, aby i směrem vzad bylo dobře vidět zvláštní výstražné světlo. V zahraničí se to začalo běžně řešit montáží doplňkových světel právě do pátých dveří vozidla, samozřejmě se zase v České republice poněkud zaspalo. Průkopníky u nás opět byly zdravotnické záchranné služby. Až před nedávnou dobou začala tato světla být standardní výbavou policejních vozidel a sériově je toto zařízení do běžných hlídkových vozidel montováno zhruba dva roky.

Obrázky č. 42 a 43: Volkswagen T5 Transporter, výstražná modrá světla směrem vzad.⁵⁷

⁵⁷ Zdroj vlastní. Praha 9, rok 2015.

- **Světla do stran**

Stejným způsobem bylo třeba zajistit označení vozidel i do boku, především pak v přední části, viz obrázek č. 44. V tomto směru jsme tento problém řešili tehdy u vozidel Zdravotnické záchranné služby hl. m. Prahy, když tato organizace začala přecházet na dodávková vozidla skříňového typu. Především v městském provozu totiž vyvstal problém, že, v určitých případech, byla sanitka již téměř přední polovinou vozidla ve křižovatce, avšak nebylo vidět ani jedno svítící modré světlo z boku pro řidiče přijíždějícího hlavně z levé strany. To byl velký problém, protože pak vznikaly kolizní situace, které občas vyústily i v dopravní nehodu. Od druhé části dodávky těchto sanitních vozidel se proto začaly montovat na přední blatník přídatná světla tak, aby byla co nejvíce vpředu.

Obrázek č. 44: Volkswagen T5 Transporter, výstražné světlo do boku v předním blatníku.⁵⁸

Obdobným způsobem jsou řešená i světla na policejních motocyklech. Jelikož na nich je maják umístěn až vzadu, bylo nutné mít směrem dopředu kvalitní přídatná světla, která budou vidět, pokud možno, i do strany. Na policejních motocyklech Yamaha se to tehdy vyřešilo montáží velice výkonných a efektivních zábleskových světel Federal Signal® CD200, které měly jak vypouklý skořepinový tvar s rozptylkou, který byl více odolný proti rozbití, tak zkosení vnitřního zrcátka u zábleskové žárovky bylo uzpůsobeno právě pro lepší viditelnost světla i do strany.

Na vozidla dodávkového typu se již nyní tato světla montují častěji, což je dobře. Bylo by však ještě třeba těmito světly vybavit i standardní hlídková vozidla, a to především ta, která jsou určena k výkonu ve městech. Jde opět o velmi významný prvek bezpečnosti.

⁵⁸ Zdroj vlastní. Praha 9, rok 2015.

➤ Světelné nápisy

Tyto světelné nápisy jsou umístěny směrem vpřed i vzad, mohou mít i různé barevné tóny.

- **Základní druhy nápisů**

Především u dopravní policie, a také u dalších pohotovostních útvarů hojně se zabývajících i řešením dopravních přestupků vznikla potřeba mít na vozidlech červený přerušovaný světelný nápis „STOP“ později „STOP / POLICIE“. Původně se totiž vozidla za jízdy z jedoucího vozidla policie zastavovala máváním ruky, případně zastavovacím terčem. S postupem doby a houstnoucím provozem, ale také vzhledem k vyvíjející se taktice zastavování vozidel, se na vozidlech Veřejné bezpečnosti začaly objevovat světelné nápisy „STOP“. Šlo o žárovkové světlo, kde na červeném skle (plastu) byl nápis „STOP“ buď nastříkán, později se pod tímto sklem objevila vystřižená šablona z plechu. Zprvu se nápis používal pouze svítící, postupem doby se začal používat nápis blikající, tedy přerušovaný. Umísťovaný byl zpravidla za zadním sklem vozidla. Směrem vpřed to měla policejní vozidla jen velmi omezeně. Pro doprovody kolon se stejným způsobem používal nápis „KOLONA“, který byl vždy stále svítící. Tato varianta přetrvala velmi dlouho i po „Sametové revoluci“. Ačkoliv se v devadesátých letech minulého století začala projevovat snaha o zastavování jedoucích vozidel zezadu, prakticky jen velmi málo vozidel mělo k tomu uzpůsobený nápis směrem vpřed. Jednoznačně se jedná o bezpečnější způsob, z dnešního pohledu se způsob zastavování za pomoci předjetí vozidla prakticky nedoporučuje, až na výjimky například na dálnicích, kdy je třeba vozidlo předjet a navést z dálničního tělesa stranou do bezpečného prostoru. Objevovalo se tak zastavování bez používání tohoto znamení, kdy to bylo spíše jen o dobré vůli řidiče zastavovaného vozidla, zda-li zastaví či ne. Nicméně s příchodem vozidel Škoda Felicia se začala objevovat tehdejší novinka, a to umístění nápisu „STOP“ přímo do majákové rampy. Šlo o červené LED diody, jednořadé provedení, kdy jako ochranný kryt měly červené sklo. Byly to LED diody první generace, které nebyly oproti dnešním příliš výkonné. Při doplňování autoparku o vozidla Škoda Felicia Facelift se již objevila modernější verze, s LED diodami barvy bílé s červeným krytem a následně i LED diody barvy

bílé s bílým krytem, avšak s červenou barvou svitu. Zde se již objevily i první nápisy dvouřadé, které vynikaly opravdu vysokou účinností.

Když přišla první vozidla Škoda Fabia, začala se používat i verze majáku s nápisem „STOP“ dopředu. Ten byl zprvu ještě za ochrannou mřížkou reproduktoru, následně ji výrobce upravil tak, že mřížku prostě odstranil. Nápis směrem vpřed byl napsán zrcadlově tak, aby byl dobře k přečtení pro řidiče zastavovaného vozidla pomocí zpětného zrcátka. Se začátkem používání majákových ramp typu VSL se již stal nápis směrem vpřed běžnou součástí majáku, naopak byl ještě posílen o variantu „STOP, STOP / POLICIE“, stejně jako směrem vzad.

Tato verze se používá dodnes. S příchodem sériových policejních speciálů Škoda Octavia III se objevila další verze, a to stále svítící červený nápis „POLICIE“ směrem vpřed. Je nutno však konstatovat, že toto není zrovna dobré řešení. Byť původní záměr byl pěkný - snaha dostat červené světlo do majáku, praktický výsledek je však opačný. Stále častěji se hlídkám stává, že když potřebuje vozidlo s právem přednostní jízdy projet, před ním jedoucí řidiči si myslí, že jsou hlídkou zastavováni z důvodu kontroly. Bohužel ne všichni řidiči jsou po stránce řidičských schopností zdatní a tak dokáží zastavit i v levém jízdním pruhu na silnici dálničního typu. Naopak při zastavování vytipovaného vozidla se běžně stává, že řidič nezaregistruje změnu ze stále svítícího nápisu „POLICIE“ na přerušovaný nápis „STOP / POLICIE“ a prostě poměrně dlouhou dobu nezastavuje. Situace by šla vyřešit například použitím jiné, než červené barvy nápisu v režimu stálého svitu, nebo si nechat schválit červeno – modrou kombinaci zvláštního výstražného světla.

- **Nové nápisy směrem vzad**

Naopak zadní strana této verze majáku přinesla opět krok vpřed a na vozidlech Škoda Octavia III PS1 (policejní speciál verze 1 - pracovní označení) je celkem 24 předvolených druhů světelných nápisů, viz obrázek č. 45 a 46, kterými lze udělit pokyny a příkazy v rámci nejčastějších potřeb policie. Odpadla tak nutnost montáže dalšího zařízení pro udílení pokynů, které se provádělo dodatečně. V tomto ohledu by bylo vhodné vylepšit ještě barvu jednotlivých nápisů. Protože je spousta řidičů příliš nevnímá, než aby si přečetla, co jim na displeji svítí, mají všeobecně za to,

že jsou zastavováni, což kolikrát vede k jejich ne příliš šťastným reakcím. Proto by bylo vhodné provozní pokyny ve smyslu „rozsviť světla“, „pruh uzavřen“ apod. mít v barvě například oranžové, pokyny ve stylu „STOP / POLICIE“, „následuj mě“ apod. pak ponechat v barvě červené. Zde stojí za zmínku, že ve světě jsou podobné systémy rovněž běžné, např. v New Yorku v USA začali používat nápisy barvy modré. K tomu je však třeba dodat, že standardní barva jejich majáků je bílá a červená, dnes již běžně doplněná i o barvu modrou, což je pro obyvatele New Yorku novinka za poslední zhruba 4 roky. Musím však říct, že jejich modré nápisy jsou velmi dobře čitelné a přehledné. U vozidel Hyundai Tucson je již inovovaná verze těchto nápisů a je jich celkem 25 předvoleb s tím, že směrové šipky již nejsou pouze blikající, ale jsou v pohybu, což usnadňuje čitelnost a srozumitelnost tohoto zařízení pro občany. Seznam předdefinovaných nápisů naleznete v příloze číslo II a číslo III.

Obrázky č. 45 a 46: Příklady světelných nápisů používaných u Policie ČR.⁵⁹

Pokud jde o srovnání se zahraničím, potřeba označit zásahové vozidlo a udílet informace okolo jedoucím řidičům řeší v celém světě. Zásahy na komunikacích patří k těm nejčastějším. Zatímco v Japonsku například využívají majákovou rampu umístěnou na jakési konstrukci, která dokáže celé zařízení povysunout výš nad střechy osobních vozidel (a tento systém praktikuje např. i policie v New Yorku), při jízdě navíc Japonci neustále mluví do mikrofону a udílejí pokyny tímto způsobem. V řadě zemí najdeme v používání světelné informační panely, asi nejzajímavější pro nás mohou být tyto panely používané v New Yorku, které mají modrou barvu, která je velmi dobře čitelná. Je ovšem faktem, že tato kombinace by se v České republice použít zřejmě nedala, neboť na rozdíl od New Yorku v České republice je běžná brava majáku modrá, a tak by takový panel zřejmě splýval právě s tímto zařízením.

⁵⁹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

➤ **Zvukové výstražné zařízení**

Ke zvláštnímu výstražnému zařízení patří samozřejmě i část zvuková. Téměř vždy byl reproduktor u majáku. Avšak při zkoumání se přišlo na to, že odrazy zvukových vln o střechu vozidla způsobují velmi silný hluk uvnitř vozidla. Navíc bylo i zjištěno, že současné běžné verze překročují povolenou zdravotní hladinu zvuku ve vozidle. Často se stávalo, že při jízdě s použitím VRZ nebylo ani dobře slyšet posádku, která se snažila komunikovat s operačním střediskem například. Proto se postupně přistoupilo k tomu, že se nyní montují reproduktory na přední část vozu, nejlépe k přednímu nárazníku či masce vozidla. Jako první takové vozidlo Policie ČR v barevném provedení bylo Iveco Daily pyrotechnické služby, kam se umístil reproduktor přímo do předního nárazníku. Nynější verze policejních speciálů již mají reproduktor umístěný u masky vozidla, což poskytuje dostatečný komfort pro posádku, aniž by to mělo vliv na slyšitelnost vůči okolí. Ohledně přepínání a ovládání zvukového zařízení se objevilo další vylepšení, které významně pomáhá řidiči služebního vozidla s lehčí ovladatelností a tím přispívá k bezpečnější jízdě pohotovostního vozidla, a to je ovládání ve volantu. Krátkými stisknutími umožňuje zapínat, vypínat nebo přepínat jednotlivé tóny sirény, dlouhým stisknutím pak použití „hornu“. Dlužno podotknout, že tato funkce existuje pro využití již celou řadu let, avšak policejní technici nebyli schopní a ochotní tuto funkci zapojit, ačkoliv by to nepřineslo žádné náklady navíc.

Uživatelé však po výrobcích zařízení požadovali i způsob, jak upozornit řidiče, kteří nedávají pozor a věnují se při řízení třeba hlasité hudbě z autorádia, aby zásahovému vozidlu umožnili rychlý a plynulý průjezd. To samé platí i o chodcích, kteří mají puštěnou hudbu ve sluchátkách. Byť obrovskou roli v tomto směru mají právě světelné systémy, je třeba upozornit z bližší vzdálenosti i zvukově. Pro verzi autorádií se testoval v USA a Evropě i systém, který potlačoval vysílání autorádia, a dokonce zesiloval hlášení o tom, že projíždí vozidlo s právem přednosti v jízdě a mají mu řidiči umožnit průjezd. Tento systém se ale příliš neosvědčil. Zahraniční výrobci však šli ještě dál a vyvinuli jistý typ „podprahové sirény“. Jde o tón, který díky použití zesilovače primární sirény (ano, v USA se běžně používá i další siréna) využije nízkofrekvenční tóny synchronizované s daným tónem a tímto způsobem dokáže rozvibrovat okolí vozidla. Tato siréna je vhodná pro použití

v městské zástavbě. Výhodou je to, že vibrace upozorní řidiče okolo i přes například spuštěné autorádio. Osádka vozidla tak cítí vibrace, které je upozorní na to, že se něco okolo děje a využívá přirozené reakce lidí podívat se okolo sebe, čímž je větší šance spatřit blížící se zásahové vozidlo a uvolnit mu cestu. Doba použití tónu se liší od výrobce, zatímco výrobek „Rumbler®“ od firmy Federal Signal® má, dle údajů výrobce, pevně daný interval 8 sekund, výrobek „Howler™“ od firmy Whelen® má interval od 7,5 do 60 sekund. Propagační letáky jsou přiloženy v příloze číslo VI b) a v příloze číslo VI c). Úspěšnost použití těchto zařízení je ohromná, alespoň dle hodnocení uživatelů.

➤ Ovládání zvláštního výstražného zařízení

Ke zvláštnímu výstražnému zařízení patří ještě jedna věc, a to je jeho ovládání. I zde jde vývoj kupředu. V dobách minulého režimu asi všichni znali ovládací jednotku, což byla obrovská bedna s třemi pákovými a jedním otočným spínačem a k tomu mikrofon. Pro maják typu AZD 530 se ovládací jednotka zmenšila a oddělil se zesilovač do samostatné krabičky, která se umísťovala stranou. Následně se ve vozidlech Škoda Fabia objevila verze Compact, kde se opět sloučila ovládací skříňka se zesilovačem a celé se to povedlo uspořádat do jedné krabičky o velikosti běžného autorádia. Spolu s tím se objevil další prvek, a to klakson, nazývaný po anglicku „horn“. Jsem rád, že jsem tento prvek mohl iniciovat, neboť s panem Holomým (nyní firma Holomý Elektronics) jsme měli několik diskusí na tohle téma s tím, že to je právě ta věc, která jej před konkurencí značně znevýhodňuje ze strany běžného uživatele. Vždy ve spojení s touto ovládací jednotkou byl mikrofon sloužící k zadávání zvukových výzev oddělen stranou. Firma Whelen® následně přišla s dalším novým konceptem, a to že sloučila ovládání a mikrofon do jednoho. Výhodou je jedno ovládání, bez nutnosti zbytečných zásahů do vozidla k umístění různých držáků, vodičů apod., navíc nová vozidla mají stále méně prostoru. Další výhoda spočívala v tom, že si ovládání může vzít pohodlně do ruky třeba spolujezdec, který může přepínat jednotlivé tóny či světelné pokyny apod., přitom může zůstat sedět tak, aby se mu sedělo příjemně a hlavně bezpečně, neboť do této doby se musel každý k ovládací krabičce různě ohýbat, vždy záleželo na umístění a daného typu vozidla. Tento trend přejali i další výrobci, a tak dnes se v policejních

speciálech používá právě tento druh ovládání, který má v sobě i mikrofon, tento konkrétní výrobek má označení AZD 400⁶⁰, viz obrázek č. 47.

Obrázek č. 47: Ovládací panel k ZVZ řady AZD 400.⁶¹

➤ Označení kolony vozidel

K tomuto tématu bych přiřadil i označování kolony vozidel doprovázených vozidly s právem přednostní jízdy. V České republice se tento problém nijak výrazně neřeší, pouze zákon prikazuje ostatním řidičům se do takové kolony nepřirazovat. Jenže občas bývá velmi obtížné pro běžného obyčejného řidiče rozeznat takovou kolonu, kam až sahá. V roce 2001 bylo navrženo zavedení systému, například označení prvního a posledního vozidla jiným zvláštním světlem. Jako příklad se lze podívat do Německa, kde první vozidlo vozí praporek červené barvy, který upozorňuje ostatní řidiče a účastníky silničního provozu, že tímto vozem začíná kolona vozidel. Ostatní vozidla v koloně mají praporky modré nebo žluté barvy a poslední vozidlo má praporek zelený, který dává signál, že po tomto vozidle mohou ostatní jet, viz obrázky číslo 48 - 50. Dodnes tam tento systém přetrvává, byť tam lze již spatřit i modernější způsob (viz obrázek č. 37), a to označení prvního vozidla zvláštním výstražným světlem červené barvy a označení posledního vozidla zvláštním výstražným světlem zelené barvy. Myslím si, že u nás by něco obdobného bylo rovněž vhodné zavést. Východoněmecká Volkspolizei používala za tímto účelem tzv. „protokolární vozy“, jak je vidět na obrázku č. 51. „Při doprovodu

⁶⁰ Holomý s .r .o., Valašské Meziříčí. *Zvláštní zvukové výstražné zařízení. Návod k použití a instalaci.* Valašské Meziříčí. Datum vydání nezjištěn. 16 stran.

⁶¹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

vysokých funkcionářů z vedení strany a státu používala policie NDR podobná protokolární auta. Jako první jel vůz s bílým signálním světlem, který upozorňoval na následnou kolonu. Další vůz měl modrý a červený maják, což znamenalo, že provoz v protisměru musí zastavit. Na konci kolony bylo další vozidlo s jedním modrým a jedním zeleným světlem, které dávalo provozu znamení volno.“⁶²

Obrázky č. 48 - 50: Německo. Příklad označení kolony vozidel. První vozidlo červený praporek, poslední vozidlo zelený a vozidla v koloně modré nebo žluté praporky.⁶³

⁶² ISENBERGOVI, Hans G. a Ursula. *1000 policejních vozů*. Přeložila Milada Burianová. Vydání první. Praha: Knižní klub, 2008. 336s. ISBN: 978-80-242-2141-0. Strana 155.

⁶³ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Obrázek č. 51: Lada 2106, Protokolární auto policie NDR.⁶⁴

Další fotografie vozidel s různými typy majáků a podobných zařízení zmíněných v této kapitole naleznete v příloze číslo VII.

⁶⁴ ISENBERGOVI, Hans G. a Ursula. *1000 policejních vozů*. Přeložila Milada Burianová. Vydání první. Praha : Knižní klub, 2008. 336s. ISBN: 978-80-242-2141-0. Strana 155.

V níže uvedené tabulce se přehledně porovnávají všechna zařízení, o kterých je v této kapitole psáno mezi vybranými státy (tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Policejní hlídkové vozidlo - zvláštní výstražné zařízení a doplňky.⁶⁵

Zvláštní výstražné zařízení a doplňky						
	ČR	SR	Polsko	SRN	Anglie	USA
Modrá	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Červená	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Bílá	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Oranžová	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Zelená	NE	NE	NE	ANO	NE	NE
Dálková	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
PS / HS	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Sváděcí alej	V plánu	NE	NE	ANO	ANO	ANO
Stálé modré světlo	NE	NE	NE	NE	ANO	ANO
DS vpřed	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
DS vzad	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO
DS do stran	Zřídka	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Světelné nápisy	ANO	ANO	NE	ANO	NE	New York
Označení kolony	NE	NE	NE	ANO	ANO	NE
VRZ volant	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	ANO

Legenda: ČR = Česká republika, SR = Slovenská republika, SRN = Spolková republika Německo, Anglie = Velká Británie, USA = Spojené státy americké. Dálková = dálková světla. PS = pracovní světlomet, HS = hledáčkový světlomet. DS = doplňková světla. VRZ = výstražné rozhlasové zařízení (siréna). V plánu = nyní se plánuje užívání / provádí se zkoušky nebo testy. Zřídka = vyskytuje se jen výjimečně.

⁶⁵ Tabulka: Policejní hlídkové vozidlo - zvláštní výstražné zařízení a doplňky. Zdroj vlastní.

5 Vnější výbava vozidel

U vozidel Policie ČR se z vnější strany zpravidla moc zvláštní výbavy nevyskytuje ani nevyskytovalo, tedy pokud jde o běžná hlídková vozidla. Jiná situace je u vozidel speciálních.

➤ Markýzy

Zde se asi nejčastěji objevují na vozidlech markýzy. Jde o roletovou střechu, která poskytne na místě události přístřeší pro potřeby policistů a dalších osob, například při řízení zásahu. Těmito roletami bývají vybavena vozidla štabní, tedy velitelská, ale také různá vozidla vyšetřovací a také Schengenbusy, nebo vozidla speciální, jakými jsou vozidla pro potápěče, pyrotechniky apod., viz obrázek č. 52.

Obrázek č. 52: Mercedes Benz Pyrotechnické služby s markýzou na boku.⁶⁶

➤ Osvětlovací a jiné stožáry

O osvětlovacích stožárech jsem se již zmiňoval výše (kapitola č. 4), do této skupiny lze přiřadit i další stožáry, například s kamerami, termovizí apod., jak je možné spatřit na obrázcích č. 53 a 54. Speciální kamerová vozidla se používají

⁶⁶ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

především při hromadných akcích typu sportovních, kulturních a společenských událostí, zpravidla jimi disponují útvary jako Speciální pořádkové jednotky. Díky nim se daří dokumentovat určitý prostor či průběh nějakého pochodu atd. Díky moderní technice pak lze propojit obraz z těchto kamer mezi vozidly navzájem, ale především na operační středisko, na štáb zásahu nebo do velitelského vozidla, kam lze i připojit v přímém přenosu městské kamerové systémy či záběry z policejní helikoptéry. V zahraničí existují pro tyto případy i další objekty důležitého, strategického či státního významu. V USA se takto policie může přímo připojit zvenčí na objekt banky, státních úřadů a institucí, továren, škol, obchodních center apod., kdy k takovému objektu přijede speciální vozidlo, které se připojí kabelovým vedením na přípojku k tomu určenou a pomocí této přípojky dokáže nejen monitorovat celý objekt, ale napojit se i na místní rozhlas, přesměrovat telefonní linky či dokonce ovládat výtahy a různé elektronické zámky. Toto následně usnadňuje policii zásah v případě teroristických či ozbrojených útoků, přepadení apod. V našich podmínkách pak cizinecká policie disponuje i vozidly s termovizí, které byly určené k monitorování a ochraně hranic, kam vozidlo zajelo a pomocí této techniky se dařilo odhalovat nelegální migranty a převaděče či pašeráky.

Obrázek č. 53: Ford Transit, Policie ČR, stožár s kamerami.⁶⁷

Obrázek č. 54: Mercedes Benz, Policia SR, stožár s termovizí.⁶⁸

➤ Ostatní zařízení

Asi nejpočetnějšími vozidly v tomto směru byla vozidla dopravní služby, především skupin dopravních nehod. Jsou známá vozidla typu Volha 24 kombi,

⁶⁷ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁶⁸ Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Škoda 1203 či Avia Furgon s různými střešními nosiči, na které se umísťovala zařízení sloužící k dokumentaci místa dopravní nehody. I dnes taková zařízení existují. Na vozidlech Volkswagen T5 Transporter dodaných v letech 2014/2015 je na střeše zařízení pro proměnlivé dopravní značení a kromě osvětlovacího stožáru i zařízení na 3D mapování místa dopravní nehody. Pomocí dopravního značení pak mohou na místě řidičům policisté na dálku udílet pokyny a provozní informace. Tento systém již velmi dlouhou dobu testovali na Dálničním oddělení Řehlovice, kde tato zařízení byla umístěna na vozidle Volkswagen T5 Transporter, i na vozidle Škoda Octavia II Combi i na jejím nástupci Škoda Octavia II Combi Facelift. Občas lze také spatřit i systémy pro jednosměrnou komunikaci, tedy megafony. Pro tento účel využívá pražská Speciální pořádková jednotka jedno hlídkové vozidlo (viz fotografie v příloze číslo 7), ale např. v Německu můžeme spatřit takových vozidel celou řadu.

➤ **Systémy k zastavení nebo sledování vozidel**

Kromě jiného se policie na světě zabývá různými možnostmi, jak zastavit prchající vozidlo. Na celém světě je běžnou součástí policejní praxe pronásledování vozidel a motocyklů. Zatímco většina sborů, včetně našeho, se vydalo cestou nákupu různých zařízení, například zastavovacích pásů, v USA velmi dlouho zkoušeli i různé jiné systémy. Velmi častým jevem v USA je násilné zastavení vozidla pomocí tzv. „PIT manévru“ (z anglického „Pursuit Intervention Technique“) a proto mají policejní vozidla v USA také čelní ochranné rámy, velmi často doplněné i o zadní část, případně zesílené boky. Policisté se v USA tento manévr standardně vyučují, avšak v současné době k němu přistupují až při opravdu nevyhnutelné situaci. Policie v USA velmi razantně za posledních cca. 20 let v této oblasti změnila taktiku, k čemuž byla donucena negativním vnímáním veřejnosti. Dříve totiž bylo naprostým standardem pronásledované vozidlo dojet, nabourat a jakýmkoliv způsobem odstranit okamžitě z vozovky, a to i za velmi častého použití střelby. Chvilími to může nezúčastněnému divákovi i připadat, že policisté mezi sebou soutěžili, kdo nabourá více vozidel. Při těchto pronásledováních však velmi často docházelo ke zraněním i úmrtím, a to, bohužel, i z řad nezúčastněných osob. Současně byla policie kritizovaná za to, že „donutila“ pronásledovaného řidiče jet stále rychleji, čímž se zvyšovalo riziko kolize. Po sérii ne příliš šťastných zásahů se v americkém

Los Angeles rozhodli, tedy pod tlakem veřejnosti, že musí změnit taktiku zastavování vozidel. Jednoduše se rozhodli, že se pokusí nejet za pronásledovaným vozidlem tak těsně a tím se snaží vyhnout se pronásledování vozidla ve vysoké rychlosti. Zatímco existuje celá řada způsobů, jak ze statického místa vozidlo zastavit (např. zastavovací pásy, zastavovací sítě, speciální retardéry s ostny apod.), u jedoucího vozidla je problém, navíc je potřeba vzít v úvahu, že je žádoucí zastavit unikající vozidlo co nejdříve, aby nedošlo k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. Ne vždy se musí jednat o unikajícího pachatele, ale i třeba o řidiče se zdravotními problémy.

Los Angeleská policie v tomto ohledu má celou řadu výhod. Jednak disponují silnými a robustními vozidly, které jsou speciálně upravené podle jejich požadavků. Kromě velmi výkonných motorů a vnitřního vybavení disponují i zmíněnými ochrannými rámy, ve službě je nepřeborné množství hlídek, které jsou jak v barevném, tak i civilním provedení, vzájemná spolupráce s úřadem Sheriffa, s Kalifornskou dálniční hlídkou apod. Rovné přehledné úseky silnic, naprosto běžné nasazení helikoptéry (není výjimkou i více najednou) a také spolupráce s médii, která, v jistých ohledech, se dá využít ku prospěchu policie. Samozřejmě také americká policie disponuje vcelku vysokým rozpočtem. V polovině devadesátých let minulého století se tak testoval i systém, kdy v majákové rampě bylo umístěno zařízení, které na příkaz vysílalo paprsek před policejní vozidlo a vyslalo elektromagnetický impulz, který měl při zásahu pronásledovaného vozidla vyřadit veškeré elektronické zařízení vozidla. Od tohoto projektu se však záhy upustilo, neboť se zjistilo, že by mohlo dojít k ohrožení osob s kardiostimulátorem.

Testovala se i celá řada systémů, jak ujíždějící vozidlo zastavit i dalšími způsoby, jako jeden z takových systémů bylo představeno i zařízení umístěné na čelním ochranném rámu a vystřeluje před policejní vozidlo síť, která se má za ideálních podmínek obmotat okolo zadního kola ujíždějícího vozidla a následně má být takové vozidlo zastaveno zabrzděním policejního vozidla. Celý postup se dá shlédnout na videích na internetu, avšak tento způsob vypadá moc komplikovaně.

Oproti tomu se ale vyvinul jiný produkt, nazývaný „StarChase“, který se stává velmi populárním. Jde o šipku s GPS modulem, opatřenou silným magnetem.

Na policejní vozidlo se umístí zásobník obsahující dva kusy, které lze pomocí stlačeného vzduchu vystřelit na pronásledované vozidlo a následně po této aplikaci si již může policie držet odstup, což by nemělo pronásledované vozidlo nutit ujíždět ve vysoké rychlosti. Ujíždějící řidič může nabýt dojmu, že se policii již ztratil a přitom skoro nejde postřehnout to, že má na vozidle umístěno sledovací zařízení. Policie tak takticky vyčkává opodál, až řidič zastaví a následně jej zadrží. Fotografie tohoto zařízení jsou v příloze číslo VII.

➤ **Ochranné rámy, vnější ochranné mříže**

Sem patří další skupina doplňků, a to jsou čelní ochranné rámy a mříže na vozidlech. Samozřejmě mříže a různé verze pletiva existovaly jako ochrana vozidel již po velmi dlouhou dobu, především pak jako ochrana proti výtržníkům. Z moderní doby známe pak vozidla Speciálních pořádkových jednotek s mřížemi. V tomto ohledu asi jako první byla vozidla Ford Transit série 130, a následně Ford Transit 350, Volkswagen LT 45 a jeho nástupce Volkswagen Crafter, Mercedes Benz Sprinter, ale i Volkswagen T4 a T5 Transporter, a pak samozřejmě vodní stříkače na podvozcích Tatra 815 a Mercedes Benz Atego. Zatímco starší verze měly mříže nasazené téměř napevno (tedy k jejich sundání / nasazení bylo třeba povolit několik šroubů a odstraňovala se de facto celá konstrukce), viz obrázek č. 55, současné „moderní“ verze jsou koncipovány tak, že jsou stále na vozidle a pokud není třeba vozidlo chránit, jednoduše se ochranná mříž na čelním skle zvedne nahoru, jak je možné vidět na obrázku č. 56. Bohužel nekvalitní dodavatel a neodborné přebírání vozidel do provozu ze strany policie způsobily, že tyto systémy (ve světě běžné) jsou velmi špatně funkční a manipulace s nimi je náročná. Navíc bylo zjištěno, že například u vozidel Volkswagen Crafter při zvednutí ochranné mříže díky její výztuze uprostřed vůbec není vidět maják, který se, díky moderní technologii, výškově velmi snížil. To samozřejmě přináší s sebou problémy, zejména při potřebě rychlého přesunu na místo události.

Obrázek č. 55: Ford Transit 130 s mřížovým systémem starého typu.⁶⁹

Obrázek č. 56: Volkswagen Crafter, mřížový systém nového typu.⁷⁰

O čelních ochranných rámech pro hlídková vozidla se uvažovalo již dávno. Prvními vlaštvkami byla prototypová vozidla Tatra 613-4, viz obrázek č. 57. Ta se však, bohužel do „ostrého“ provozu nikdy nedostala, přitom to byla vozidla i uvnitř uzpůsobená pro převoz pachatelů apod. První série vozidel Škoda Felicia přišla s čelním ochranným rámem, společně s dalším vybavením uvnitř vozidla (omyvatelná zadní sedadla, oko na připoutání osoby, vzadu mříž na věci a služebního psa) se tak jednalo o první, a také na dlouhou dobu poslední policejní speciální vozidla. Čelní ochranný rám se zdůvodňoval potřebou odstrčit překážku z vozovky apod. V té době jezdila i celá řada sanitních vozidel s podobnými rámy, jenže pak Ministerstvo dopravy rozhodlo o tom, že jsou pro provoz nebezpečné, a to především z hlediska možného střetu s chodcem, kdy logicky hrozilo riziko větších poranění. Tím se u policie přestaly ochranné rámy používat. I v roce 2015 se opět objevil požadavek policie na speciální vozidla včetně čelního ochranného rámu. Problém je však v tom, že nyní by bylo možné mít na vozidle rám jako takový, avšak mění se tím výrazně bezpečnostní prvky vozidla a jejich odzkoušení a úprava by znamenala obrovské finanční prostředky, které však žádná automobilka jen tak neinvestuje, neboť nemají zajištěný dostatečný odbyt.

⁶⁹ Zdroj vlastní. Praha 6, kolem roku 2015.

⁷⁰ Zdroj vlastní. Praha 4, kolem roku 2015.

Obrázek č. 57: Tatra 613-4, prototyp automobilky Tatra s čelním ochranným rámem.⁷¹

V příloze číslo IV naleznete kopii propagačního letáku k prototypu Tatra 613-4.

V níže vyhotovené tabulce porovnávám vybavení pohotovostního vozidla čelním ochranným rámem a ochrannými mřížemi mezi jednotlivými vybranými zeměmi. Pro účely tohoto porovnání pohotovostním vozidlem myslím vozidlo, které reaguje na tísňové výzvy a mimo to zcela nebo z části vykonává obvykle hlídkovou činnost. Vozidla jsou obvykle dodávkového typu (tabulka č. 4).

Další fotografie policejních vozidel s různým vnějším vybavením naleznete v příloze číslo VII.

Tabulka č. 4: Policejní pohotovostní vozidlo - vybraná vnější vybava.⁷²

Vybraná vnější vybava						
	ČR	SR	Polsko	SRN	Anglie	USA
Ochranné rámy	ANO	NE	ANO	NE	NE	ANO
Ochranné mříže	ANO	NE	ANO	ANO	NE	ANO

Legenda: ČR = Česká republika, SR = Slovenská republika, SRN = Spolková republika Německo, Anglie = Velká Británie, USA = Spojené státy americké.

⁷¹ Tatra, a. s., Příbor. *Rychlá - bezpečná - pohodlná*. Propagační leták. Příbor. Datum vydání nezjištěn. 1 strana. Vloženo jako příloha číslo IV.

⁷² Tabulka: Policejní pohotovostní vozidlo - vybraná vnější vybava. Zdroj vlastní.

6 Vnitřní výbava vozidel

V této kapitole by se toho dalo zpracovat velice mnoho, což by vydalo na samostatnou práci. Proto bude zmíněno jen okrajově asi to nejzajímavější. V tomto ohledu budou úplně vynechána vozidla speciální, neboť ta jsou upravována podle potřeby ke svému účelu, nebo by alespoň měla být. Takovými vozidly jsou již dříve zmiňované štábní a velitelské automobily, vyšetřovací automobily pro potřeby šetření dopravních nehod či kriminálních činů, Schengenbusy, mikrobusey pro pořádkové jednotky, speciální vozidla pro provádění eskort, laboratoře KÚ a OKTE, vozidla pro techniky SKPV, pyrotechniky, potápěče, kamerová vozidla, vodní stříkače, sledovací speciály ochranné služby apod. V tomto ohledu se zde nyní objevují i vozidla tzv. „technická“, která jsou u některých útvarů. Například dvě vozidla Speciální pořádkové jednotky v Praze a jedno vozidlo Speciální pořádkové jednotky v Ostravě jsou uzpůsobena a vybavena nářadím, žebříky a dalším materiálem sloužícím k překonávání a zdolávání různých překážek. Do této speciální kategorie by se dala zařadit i vozidla pro dopravní službu určená pro skrytý dohled, dálniční speciály a obecně radarová vozidla jako taková.

Pokud jde o vybavení běžných hlídkových vozidel, pak je na co se podívat.

➤ Základní výbava vozidla

Asi nejvíce přínosné je samotné centrální zamykání vozidla, tím spíše, když je na dálkové ovládání. Ve vozidlech, kde toto nebylo běžné (standardně až po vozidla třídy Škoda Felicia včetně, samozřejmě vyjma některých nestandardních či méně obvyklých jednotlivých kusů vozidel), bylo vždy při zásahu o zábavu postaráno, než řidič pozamykal všechny dveře a naopak zpět musel vždy rychle oběhnout auto a vše odemknout. To již dnes naštěstí není třeba a samo o sobě je toto obrovské ulehčení policejní práce. Kdo to nezažil, ten to nedocení. Ve stejném duchu by se nesla další, dnes již samozřejmá věc, a to je elektrické stahování oken. Dnes to již automobilky dodávají jako standardní výbavu vozidel, stejně jako je tomu u klimatizace, která je také přínosná, především v letním období, kdy se, zejména prvosledové hlídky, potí v kompletní výstroji. Jaké však bylo zklamání u vozidel Hyundai Tucson, která byla

dodána Policii ČR na přelomu 2017/2018, když bylo zjištěno, že toto vozidlo neumí na zmáčknutí klíčku vytáhnout či stáhnout okna, dnes již samozřejmá věc u všech ostatních automobilek. Nicméně podobných závad bylo u vozidla Hyundai zjištěno mnohem více.

➤ Osvětlení interiéru vozidla

Velmi vítanou pomocí je i osvětlení interiéru. Pro policejní práci rozhodně nestačí standardní interiérové osvětlení vozidla. Spolujezdec potřebuje číst v mapě, případně si něco poznamenat, a je také důležité mít velmi dobře osvětlený prostor, kde se nachází eskortovaná osoba. Stejně tak v zavazadlovém prostoru je vždycky za snížených světelných podmínek problém cokoli najít. V současných policejních speciálech (Škoda Octavia III) je na toto již pamatováno a díky přídavnému osvětlení se tato oblast velmi posunula vpřed, viz obrázky č. 58 a 59. Oproti tomu v nové dodávce vozidel Hyundai Tucson toto přídavné osvětlení poněkud pokulhává. Z prohlídky vozidla lze nabýt dojmu, že veškeré „přídavné“ osvětlení tam bylo umístěno jen a pouze kvůli vyhovění zakázce. V zavazadlovém prostoru je přídavné osvětlení na horní odkládací plochou, tedy kýžený efekt zlepšení přehlednosti v zavazadlovém prostoru je téměř nulový. Nad zadním sedadlem osvětlení rovněž neplní svoji přídavnou funkci.

Obrázky č. 58 a 59: Škoda Octavia III PS. Denní a noční osvětlení.⁷³

⁷³ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

➤ Elektrické zásuvky a připojení

Rovněž je v přímém výkonu služby problém mít kde nabít veškerá elektronická příslušenství. Vždy dalo obrovské úsilí vůbec nějak zabezpečit provoz zařízení jako svítlna, mobilní telefon, navigace, kamera, tiskárna k přístroji Dräger, hledáčkový světlomet a celá řada dalších. U vozidel Škoda Octavia II se již alespoň částečně zvýšil počet zásuvek na 12V ve vozidle, nyní se k tomu přidala i zásuvka na 230V a také tři výstupy pro USB port. To je také obrovský posun vpřed, i když ani to občas nemusí stačit.

➤ Bezpečnostní schránka pro uložení dlouhých zbraní

Současná bezpečnostní situace ve světě i v České republice, všudypřítomná existence aktivních útočníků a hrozba terorismu si rovněž vyžádala další přizpůsobení hlídkového policejního vozidla. Hlídky bylo potřeba vybavit tzv. „dlouhými zbraněmi“, ty však je třeba ve vozidle nějakým způsobem řádně uložit a zabezpečit. Jako první v republice začali testovat taková zařízení v Jihomoravském kraji. Místo rezervního kola vytvořili za pomoci odborné firmy prostor pro uložení samopalů Heckler Koch MP5 A5, přes který vyrobili odolné víko, které bylo možné samostatně uzamknout do standardních kotvících ok v zavazadlovém prostoru vozidla Škoda Octavia II, jak je možné spatřit na obrázku č. 60. Tam šlo vložit i úchyty pro připevnění brokovnice Fabarm. Tento systém neměl v České republice obdobu a jednalo se u nás o převratnou novinku. Následně vyvinuli další systém pro zbraně Heckler Koch MP7, a to uchycení v předních dveřích řidiče a jeho spolujezdce. Obdobný systém se používal v Německu už od 80-tých let, kdy stejným způsobem měli němečtí kolegové uložené samopaly. To už se začal i v Praze zkoušet další systém, a to byl zhruba 80 kg těžký trezor umístěný v zavazadlovém prostoru. Problém byl však ve vysoké hmotnosti a uložení trezoru jako takovém, kdy podstatně měnil jízdní vlastnosti vozidla. Tento systém se absolutně neosvědčil a byl jen takovou přechodnou fází před vývojem jiného typu trezoru. Tam se již jednalo o trezorovou skříň umístěnou na zadním sedadle vozidla, kdy k tomuto trezoru byl možný přístup jak ze zavazadlového prostoru, tak z prostoru posádky vozidla, viz obrázek č. 61. Prvních šest kusů se testovalo na čtyřech vozidlech pražské Pohotovostní motorizované jednotky (dále jen „PMJ“) a dvou vozidlech pražského

Odboru cizinecké policie. Z tohoto typu se pak, po drobné úpravě, stal standardní výrobek, kterým jsou nyní vybavena všechna nová policejní vozidla, především určená pro tzv. „prvosledové hlídky“. Systém uložení zbraní je v tomto trezoru řešený tak, že se do něj dají uložit dvě dlouhé zbraně, buď samopaly Heckler Koch MP5 A5 nebo útočné pušky Heckler Koch G36, případně jejich kombinace. Každý útvar, nebo územní odbor či kraj má pak možnost stanovit si vlastní pokyny k ukládání a nasazení těchto zbraní. Tyto trezorové skříně jsou významnou posilou běžného výkonu služby, neboť díky nim je umožněno velmi rychle a efektivně (samozřejmě za ideálních podmínek) nasadit vybavenou hlídku k řešení rizikové situace, přitom policisté při běžném zákroku nebo silniční kontrole nemají starost o uložení a hlídání zbraní, pokud dodrží alespoň základní a logická bezpečnostní pravidla.

Obrázky č. 60 a 61: Různé verze bezpečnostních schránek. Brno⁷⁴ / Praha.⁷⁵

➤ Tvarovaná sedadla pro převoz osob

V rámci vývoje nových policejních speciálů se řešila i tvarovaná sedadla pro převoz podezřelé osoby. Tento systém známe především z USA, kde je sedací plocha vytvarována tak, aby se trochu omezil pohyb převážené osoby. To však, podle mého mínění, není příliš šťastný systém, neboť při potřebě převézt osobu nestandardních rozměrů by mohl vyvstat problém s pohodlím této osoby.

⁷⁴ Zdroj vlastní. Brno, rok 2014.

⁷⁵ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

➤ **Omyvatelná sedadla pro převoz osob**

Z historie služebních vozidel určených pro hlídkovou a běžnou službu známe alespoň již omyvatelná zadní sedadla, v této kategorii se poprvé objevil koženkový potah ve vozidlech Škoda Felicia kombi. Ve spodní části sedadla pak bylo ocelové oko potažené gumovou izolací uchycené k podlaze vozidla sloužící jako možnost k připoutání nohou převážené osoby tak, aby agresivní osoba nemohla kopnout řidiče. O této možnosti ale většina policistů vůbec netušila a tak mi není známo, že by to některý útvar nějak masivněji využíval. Zde byl zcela jednoznačně špatně nastavený systém komunikace ze strany od vrcholného managementu směrem k řadovým policistům, který, bohužel, v některých ohledech nadále přetrvává do dnes, ačkoliv je třeba říct, že situace se značně zlepšila.

➤ **Bezpečnostní přepážky ve vozidle**

K bezpečnosti posádky při převozu osob omezených na osobní svobodě by teoreticky mohla přispět i vnitřní přepážka oddělující prostor vpředu od převážené osoby. V evropských podmínkách není tento styl zvykem, zpravidla je zavedený systém policisty sedícího vedle převážené osoby, který má za úkol dotyčného střežit. Faktem je, že oproti americké verzi jsou evropská vozidla zpravidla menší a montáž takové přepážky by znamenala nepohodlí pro policisty vpředu, a zřejmě i nepohodlí pro osobu sedící vzadu. Tento systém se ale v České republice zkoušel, a to krátce po „Sametové revoluci“, kdy automobilka Tatra přišla s prototypem policejního speciálního vozidla na podvozku Tatra 613 řady 4 Speciál, tedy s prodlouženým rozvorem, kdy tato přepážka byla ve vozidle umístěna. K tomu bylo vozidlo vybaveno i čelním ochranným rámem (viz obrázek č. 57). Z projektu bohužel sešlo, do dnešní doby se tak neobjevil podobný systém, samozřejmě pokud nepočítáme speciální eskortní automobily. Nicméně existují již i systému typu různých sítí apod. Jako prvek bezpečnosti je standardně oddělen prostor posádky od zavazadlového prostoru mříží, jednak kvůli bezpečnosti při provádění eskorty, jednak i z důvodu dopravní nehody, aby předměty ze zavazadlového prostoru nezranily posádku vozidla. U vozidel vybavených trezorem na dlouhé zbraně také z důvodu zajištění víka trezoru v případě, že toto je potřeba otevřít již během jízdy, jak lze spatřit na obrázku č. 62.

Obrázek č. 62: Bezpečnostní přepážka mezi zavazadlovým prostorem a prostorem pro osádku - mříž.⁷⁶

➤ **Zatmavovací folie**

Velkým přínosem u běžných hlídkových vozidel jsou i zadní tónovaná okna, jako například na obrázku č. 63. Zpravidla jde o zatmavovací folie. Když pominu obecné výhody, například že v létě není ve vozidle takové horko, má to i praktický efekt při převozu osob, kdy na takovou osobu není vidět, což je z taktického hlediska příhodné. Usnadňuje to práci jak na místě události, tak i při samotné eskortě. To je nejlepší, a podle mého mínění plně postačující důvod, proč tento prvek používat.

Obrázek č. 63: Škoda Octavia II FL Combi, se zatmavovacími foliemi.⁷⁷

⁷⁶ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

⁷⁷ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

➤ **Úchyty a držáky na věci a předměty, úložné prostory**

Palčivým problémem pro běžná hlídková vozidla jsou všeobecně odkládací plochy a různé úchyty a držáky na vybavení. U vozidel Škoda Felicia, které byly prvními sériovými policejními speciály existovala přídatná přihrádka namontovaná pod přístrojovou desku. Bohužel velmi často docházelo k jejímu poškození, protože kvůli nedostatku místa pro policisty sedící vpředu na sedadle spolujezdce tak nohama docházelo k mechanickému poškození přihrádky. Ve vozidlech je málo úložného prostoru a kromě tzv. „dálničního speciálu“ Volkswagen Passat nejsou ve vozidlech žádné úložné prostory navíc, naopak jich ubývá, neboť je nutné do vozidla umístit další elektronická zařízení, jako například radiostanice, ovládání zvláštního výstražného zařízení, lustrační zařízení apod. Chybí protiskluzové plochy, možnost odložit si sluneční brýle, pokrývku hlavy, ale i celou řadu dalších předmětů. Bohužel ani policejní vozidlo není nafukovací a tento problém je jen velmi obtížně řešitelný.

➤ **Zavazadlový prostor**

V zavazadlovém prostoru se nyní objevuje plastová omyvatelná vana, která usnadňuje údržbu vozidla. Ve vozidlech Škoda Felicia kombi existovala ještě podélná stěna, která umožňovala rozdělit prostor na dvě části, z nichž jedna byla menší. Bylo tak možné s sebou mít psa a vedle věci, nebo si věci roztřídit podle potřeby. Až v nedávné době se pro hlídky odborů služební kynologie a jim podobných útvarů, kteří využívají služební psy, objevily vestavby z lehkého materiálu, které umožňují umístit až 2 služební psy odděleně od sebe, přičemž i po otevření pátých dveří vozidla jsou tyto boxy samostatně uzavíratelné. Mimo tyto systémy výrobce vozidla standardně dodával upevňovací síť k uchycení předmětů ve vozidle, osobně však nepamatuji, že by v nějakém vozidle tyto sítě skutečně byly. Lze jen spekulovat o tom, kde jim byl konec. Systémově však prozatím neexistuje žádný „pořadač“ v zavazadlovém prostoru. Pouze výjimečně se objevily různé přepážky apod., vždy to však záviselo na soukromém úsilí jednotlivých policistů či útvarů.

➤ Další zařízení ve vozidle

V současné době existují další systémy, které by usnadnily výkon služby. Jedním z takových je i automatické otevírání pátých dveří, bez toho, aby člověk musel pokládat předměty, které drží v ruce apod. Jedním z takových zařízení je ale i obyčejné autorádio, které zpříjemňuje výkon služby, především když ve vozidle trávíte více času (delší doba hlídkové služby, dálková eskorta apod.). Ve vozidle, které není automaticky vybaveno autorádiem, si ve velké míře policisté umísťovali vlastní zařízení, ať už rovněž autorádio s reproduktorem, nebo třeba mobilní telefon.

Obdobné je to s navigačními systémy. Jelikož většinou není navigace součástí vozidla, přidávají si tam jednotlivé útvary nebo sami policisté navigace externí. V důsledku všechna tato zařízení ve vozidlech bývají, vede to však k tomu, že jsou všude položené napájecí kabely, které tvoří spleť, k tomu ještě přidejme mikrofon k radiostanici a mikrofon či ovladač ke zvukovému výstražnému zařízení, a běžné hlídkové vozidlo pak leckdy připomíná malou rozvodnu elektrického proudu.

Obrázek č. 64: Škoda Octavia II, Policie ČR. Řada různých zařízení, které bývají ve vozidlech.⁷⁸

➤ Lustrační systémy

Po různých pokusech se podařilo hlídková vozidla vybavit různými lustračními systémy. Tyto systémy zprvu pouze pracovaly on-line v databázích policie, a to na základě odeslaného dotazu přes radiostanici, ve velmi omezené míře a s vysokou

⁷⁸ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

nespolehlivostí pak ve zpětné zprávě obdržel policista některé základní informace. Jako jedno z prvních se jednalo o externí zařízení Borman, které policista připojil k napájení a k datovému kabelu, samotné zařízení pak držel v ruce. I přes malý displej a vysokou poruchovost se princip osvědčil. Technologie i zde pokročila kupředu a tak dnes jsou vozidla standardně plošně vybavována „lustračním záznamovým zařízením“, zkráceně „LZZ“, na obrázku č. 65. V tomto zařízení lze provádět lustrace díky on-line přenosu, je v něm obsažena i navigace a některá vozidla jsou k tomu vybavena i kamerami snímajícími prostor před a za vozidlem, pomocí tohoto zařízení lze kamery ovládat a přehrávat záznamy. I toto téma by vydalo na samostatnou práci, nicméně sem lze zařadit i monitorovací systém GPS, který umožňuje Integrovanému operačnímu středisku (a nejen jemu) aktuálně sledovat pohyb vozidla. Díky tomu tak lze pružně vyslat nejbližší hlídku na místo události, lze navigovat hlídku na místo apod. Určitě jde o velmi dobrý systém umožňující efektivní využití sil a prostředků, nicméně ve výkonu služby by bylo dobré poskytnout hlídce možnost vidět ostatní hlídky okolo sebe, což by pomohlo např. při pátrání, aby policisté sami mezi sebou mohli sledovat postup hlídek, což by zvýšilo efektivitu.

Obrázek č. 65: Škoda Octavia II, Policie ČR. Na palubní desce displej LZZ.⁷⁹

Jako poslední systém bych zde jen lehce zmínil i systém vyhledávání odcizených vozidel „LOOK“. Díky kameře program sám přečte registrační značku (či státní

⁷⁹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

poznávací značku) vozidla a během okamžiku vyhodnotí, zdali je vozidlo v pátrání, nebo zda není nějak jinak zájmové pro potřeby policie. Rovněž umí předat rychlou informaci o typu a barvě vozidla, což umožňuje rychlou kontrolu, zda alespoň na první pohled je vše v pořádku, dokonce lze si do systému zadat i informace vlastní, např. o minulých kontrolách a poznatcích k vozidlu či osádce. Zatímco v České republice je tento systém plně v interiéru vozidla, v zahraničí lze spatřit obdobné systémy na policejních vozidlech v civilním nebo barveném provedení s kamerami (snímači) vně vozidla. V příloze číslo VII jsou fotografie z USA a Belgie. Dle dostupných informací mají systémy více kamer a dokáží díky svému umístění snímat registrační značky vozidel při průjezdu a velmi rychle je vyhodnotit.

➤ **Balistická ochrana**

Asi nejvíce diskutovaná otázka bývá balistická ochrana vozidla. V České republice nejsou běžná hlídková vozidla vybavována jakoukoliv balistickou ochranou, největší problém bude především v pořizovací ceně. V porovnání s USA je u většiny hlídkových vozidel alespoň základní balistická ochrana obou předních dveří vozidla a jejich skel, a samozřejmě i ochrana čelního skla vozidla.

Další fotografie, kde je k vidění různé vnitřní vybavení policejních vozidel naleznete v příloze číslo VII.

V níže uvedené tabulce porovnávám vybranou vnitřní výbavu běžného hlídkového vozidla (tabulka č. 5).

Tabulka č. 5 - Policejní hlídkové vozidlo - vybraná vnitřní výbava.⁸⁰

Vnitřní výbava						
	ČR	SR	Polsko	SRN	Anglie	USA
Osvětlení interiéru	ANO	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Elektrické zásuvky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Trezor	ANO	Nelze	Nelze	ANO	ANO	ANO
Tvarovaná sedadla	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Omyvatelná sedadla	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Bezpečnostní přepážka v kabině	NE	NE	NE	NE	NE	ANO
Bezpečnostní přepážka kabina / zavazadlový prostor	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Zatmavovací folie	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO
Úchyty / držáky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
ZP pořadač	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO
Lustrace	ANO	Nefunkční	Minimum	Minimum	ANO	ANO
Balistická ochrana	NE	NE	NE	Minimum	Minimum	ANO

Legenda: ČR = Česká republika, SR = Slovenská republika, SRN = Spolková republika Německo, Anglie = Velká Británie, USA = Spojené státy americké. Minimum = používá minimum vozidel. Nefunkční = k datu vyhotovení práce ještě není funkční systém, byť ve vozidlech zařízení namontováno je. Nelze = nelze věrohodně zjistit - utajovaná informace. ZP = zavazadlový prostor.

⁸⁰ Tabulka: Policejní hlídkové vozidlo - zvláštní výstražné zařízení a doplňky. Zdroj vlastní.

7 Testování nových prvků

Jak je již uvedeno v této práci, policie vždy testovala různá zařízení, které by mohla případně využívat. Zpravidla se testování kdysi rozdělovalo mezi Prahu, Brno a Bratislavu. I dnes je podobný princip zachován, a pokud se nějaké zařízení či vozidlo testuje, je to zpravidla především v Praze, případně pak v Brně a Ostravě. Je nutno říct, že názory se samozřejmě různě mění a bohužel v negativním smyslu bývá často znatelná odvěká rivalita mezi těmito městy.

V rámci toho v Praze nejčastěji testuje různá zařízení Pohotovostní motorizovaná jednotka, po linii dopravní služby pak útvary na krajské úrovni, například Odbor řízení dopravy. V tomto ohledu se aktivně podílí i pražský Odbor cizinecké policie.

➤ **Problíkávání dálkových světel**

I tímto způsobem jsem se i já dlouhodobě podílel na testování různých zařízení, a to především i díky shovívavosti mých nadřízených. V letech 2001 - 2006 jsme na tehdejším dopravním inspektorátu Praha 10 testovali s tichým souhlasem Ministerstva dopravy na dvou vozidlech Škoda Felicia Combi v barevném provedení Policie ČR ke zvláštnímu výstražnému světelnému zařízení i doplněk, o kterém jsem se v této práci již zmiňoval, a to problíkávání dálkových světel. Toto zařízení bylo možné kdykoliv vypnout, závislé však bylo vždy na činnosti hlavního výstražného zařízení. Bez činnosti tohoto hlavního zařízení nešlo samostatně blikání dálkových světel spustit. Musím říci, že se nám toto zařízení osvědčilo, mám za to, že čím více a lépe je vidět pohotovostní vozidlo vynucující si právo přednostní jízdy, tím bezpečnější provoz tohoto vozidla je vůči svému okolí.

➤ **Přídavné světlo modré barvy za čelní sklo vozidla**

Později jsme, v souladu s platnou legislativou, vybavili naše služební vozidlo soukromým přídavným výstražným světlem modré barvy určeným k umístění za čelní sklo vozidla. V našem konkrétním případě se jednalo o výrobek Talon

americké firmy Whelen®. I důležitost tohoto zařízení jsem zde již popisoval, mohu k tomu pouze doplnit to, že se opravdu velmi osvědčilo a přesunuje se se mnou vždy do aktuálního služebního vozidla. Po mě pak převzala tento systém pyrotechnická služba na většinu svých vozidel, posléze, s lepší dostupností těchto zařízení, se rozšířila i na ostatní útvary. V současné době jsou těmito světly již standardně vybavována vozidla Policie ČR, viz obrázek č. 66.

Obrázek č. 66: Škoda Octavia III PS se zvláštním výstražným světlem modré barvy za čelním sklem.⁸¹

➤ Prototyp policejních speciálů - vozidlo „Beruška“

Od roku 2010 do dnešní doby jsem služebně zařazen u Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. Díky vedení útvaru i odboru jsem dostal přidělené jako služební vozidlo vůz Škoda Octavia II Combi Face lift, 1.8 TSi v barevném provedení Policie ČR, služební evidenční číslo B76474, RZ 3P95403, viz obrázek č. 67. Jednalo se o vozidlo svým způsobem jedinečné už od samého začátku. Jednak šlo o vozidlo dodané v první dodávce Faceliftových oktávií pro policii. Za druhé mělo být tehdy vozidlo přidělené k tehdy existujícímu Oblastnímu ředitelství cizinecké policie Plzeň, avšak před samotným přidělením se ředitelé oblastí mezi sebou domluvili, a vozidlo bylo vyměněno za jiné, které tenkrát v Plzni potřebovali více. Tak se tedy stalo, že na tomto konkrétním vozidle zůstala přidělená RZ plzeňského kraje, byť vozidlo bylo převedeno do Prahy. Vozidlo jsem dostal přiděleno ke služebnímu užívání a postupně jsme se rozhodli jej upravit. Podomácku

⁸¹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

jsme mu začali říkat „Beruška“, už ani nevím proč. Beruška se záhy stala opravdovou legendou, v rámci příznivců policejní techniky byste asi dneska nenašli nikoho, kdo by o tomto vozidle neslyšel. V rámci reorganizace služby cizinecké policie náš útvar připadl pod velení Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy. V rámci „Optimalizace řízení sil a prostředků“ byly všechny hlídky Odboru cizinecké policie (dále jen „OCP“) v rámci Prahy přiděleny do prvosledových a v tomto ohledu jsou kromě svojí běžné náplně práce dodnes hlídky OCP vysílány i k různým událostem, které vyžadují okamžitý zásah policie. Jde tedy o případy dopravními nehodami počínaje, přes různá vloupání, krádeže a přepadení, až po pronásledování pachatelů na útěku. Proto byla Beruška vidět všude, kde se něco dělo. Postupně jsme vozidlo začali upravovat.

Obrázek č. 67: Škoda Octavia II Combi. Policie ČR, OCP Praha. „Beruška“.⁸²

- **Zatemňovací folie**

Vzhledem k častému provádění rizikových eskort jsme požádali o vybavení vozidla zatemňovacími foliemi od „B“ sloupku kompletně dozadu, pro představu obrázek č. 68. Společně s druhým našim vozidlem ve verzi sedan se tak tato dvě vozidla stala prvními běžnými hlídkovými vozidly, která byla takto vybavena, v rámci sloužících vozidel Škoda Octavia u policie. Díky stoupajícímu zájmu o toto vozidlo se pak folie rozšířily po našem vzoru i na jiné útvary v rámci hl. m. Prahy

⁸² Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

a také i mimo něj do krajů Jihomoravského, Vysočina, Zlínského a Libereckého. Všude tam jsme zasílali vzory žádosti s odůvodněním, na základě kterého bylo i ostatním útvarům povoleno folie dodatečně nakoupit.

Obrázek č. 68: Škoda Octavia II Combi, Policie ČR. Beruška. Zatemňovací folie od „B“ sloupku dozadu.⁸³

- **Elektronická příslušenství**

Také jsme Berušku vybavili autorádiem, s oficiálním souhlasem kompetentních pracovníků. Jelikož nebyl prostor, kam jej umístit, měli jsme autorádio pod sedadlem spolujezdce vpředu v přihrádce, viz obrázek č. 69. Jak jsem psal výše, i v Berušce nemohlo chybět přídatné zvláštní výstražné světlo modré barvy za čelním sklem vozidla, jak je možné vidět na obrázku č. 70. Tím jej bylo možné rozeznat už na dálku, samozřejmě plzeňská registrační značka v Praze budila zvědavost kolegů z jiných útvarů i fanoušků policejní techniky i sama o sobě.

⁸³ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

Obrázky č. 69 a 70: Škoda Octavia II Combi - Beruška. Vlevo autorádio pod sedadlem spolujezdce vpředu⁸⁴ a vpravo modré světlo Whelen® Talon za čelním sklem.⁸⁵

- **Nová doplňková zvláštní výstražná světla modré barvy**

Jak postupně přestala fungovat díky nepříliš dobré kvalitě přídavná zvláštní výstražná světla modré barvy vpředu v masce vozidla, nechali jsme je nahradit modernější verzí těchto doplňkových světel, tato verze byla o něco větší a tím i lépe viditelná. Místo 4 LED diod jich obsahovala hned 12. Rozdíl byl znát na první pohled, viz obrázek č. 71. Tato světla jsme tak nechali namontovat i do zadní části vozidla směrem vzad, a to tak, aby byla viditelná i při otevření pátých dveří vozidla, jak je vidět z obrázku č. 72. Pro řadu kolegů to bylo něco, co v životě předtím neviděli, fotili si to a najednou zjistili, že to jde, že je to praktické a má to smysl.

Obrázky č. 71 a 72: Škoda Octavia II Combi - Beruška. Novější výstražná modrá světla vpředu a vzadu.⁸⁶

⁸⁴ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

⁸⁵ Policejní vozidla. In Facebook [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

⁸⁶ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

- **Ovládání VRZu ve volantu**

Jelikož jsme chtěli v úpravách pokračovat, nechali jsme si propojit ovládací jednotku zvláštního výstražného zvukového zařízení (dále jen „VRZ“) do volantu tak, abychom mohli přepínat ovládání těchto tónů. I to vzbudilo obrovský ohlas mezi policisty a celá řada z nich si tento systém natáčela. Tak se konečně dostalo do podvědomí, že tuto možnost ovládací jednotka umí, a musím podotknout, že již velmi dlouho, jen se nikdo z odpovědných policejních funkcionářů nezabýval zapojením této funkce.

- **Bezpečnostní schránka na uložení dlouhých zbraní**

Ve vývoji vozidla jsme šli ještě dál. Jelikož bylo třeba, vzhledem k potřebě plnění specifických služebních úkolů, mít vozidlo prakticky trvale vybaveno dlouhými zbraněmi, začali jsme řešit i jejich bezpečné uložení ve vozidle. Jak jsem již zmínil výše, byl určitý systém uložení zbraní u policie v Brně, protože však Praha nechtěla něco kopírovat, začal se na PMJ Praha zkoušet vlastní systém, a to ne úplně ideální. Následně se však podařilo vyvinout typ trezoru na opěradlo zadního sedadla, a tento typ se poprvé současně testoval na Berušce a ještě jednom vozidle OCP a na dalších čtyřech vozidlech PMJ. Dnes je tento systém běžně dodáván do služebních vozidel po celé republice.

Obrázky č. 73 a 74: Škoda Octavia II Combi - Beruška. Prototyp bezpečnostní schránky na stěně zadního sedadla.⁸⁷

⁸⁷ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

- **Pořadač na věci v zavazadlovém prostoru**

Jak jsem již výše zmínil plnění specifických služebních úkolů si i vyžádalo další úpravu Berušky. Potřebovali jsme v zavazadlovém prostoru mít co nejvíce materiálu, a to navíc uspořádaného přehledně a jednoduše, proto jsme si nechali v policejních dílnách vyrobit zástavbu přesně podle našich představ. Tato zástavba nám umožňovala uložení teleskopického žebříku o celkové délce 3,8 m, beranidla, páčidla, pákových kleští, zastavovacího pásu, dalekohledu, Endoskopu, balistických vest a balistických helem a dalšího materiálu tak, aby byl přístupný rychle a snadno, viz obrázek 75 a 76.

Obrázky č. 75 a 76: Škoda Octavia II - Beruška. Pořadač na věci v zavazadlovém prostoru vlastní výroby.⁸⁸

⁸⁸ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

- **Rozšiřování informací o možných doplňcích policejního vozidla**

Díky sociální síti Facebook se Beruška stala postupně legendou. Ve skupině „Policejní vozidla“ je celá řada kolegů a příznivců policejní techniky nejen z České republiky. Pořádaly se na toto vozidlo doslova „hony“, kde kdo chtěl mít fotku Berušky ve své sbírce. Ne jednou se nám stalo, že za námi dojeli k nafocení vozidla lidé z druhého konce republiky, a to jenom kvůli tomu. Beruška se tak stala předlohou na různé kresby na plakáty na stěnu, dokonce je i v počítačové hře „Emergency 4“, mód „Hradecko“. Na internetu koluje celá řada fotografií Berušky i jako vyrobeného modelu vozidla, nejčastěji v měřítku 1:43.

- **Vzor pro nové policejní speciály**

V dubnu roku 2016 jsme přišli i s označováním služebních vozidel pro potřeby lepší komunikace mezi jednotlivými hlídkami. Tomu se budu věnovat samostatně níže (tato kapitola), nicméně zde bych jen podotkl, že takto byla označena prakticky všechna vozidla OCP Praha, Berušku nevyjímaje, a to jako jediná vozidla v České republice.

Asi i díky tomu se tak stalo, že když v roce 2014 vznikal projekt na nová služební vozidla pro potřeby hlídkové služby, stala se Beruška částečně předlohou pro vytvoření nových policejních speciálů, které v roce 2015 vyrobila automobilka Škoda na podvozku Octavie III generace, s dodáním na přelomu roku 2015/2016. K tomu jsme samozřejmě předem zasílali celou řadu podnětů. V těchto policejních speciálech jsou již nyní standardem zatmavená zadní okna, přídavná zvláštní výstražná světla modré barvy za čelním sklem i dozadu, trezor na dlouhé zbraně, ovládání VRZu ve volantu, autorádio apod.

Pro úplnost uvádím, že Beruška předčasně ukončila svoji službu pro Policii ČR v listopadu 2016, kdy měla dopravní nehodu, na základě které byla v březnu 2017 vyřazena.

➤ Policejní sériový speciál nové generace

I na náš útvar dorazilo 6 vozidel těchto speciálů, a to v březnu 2016. Přišel čas nahradit Berušku novějším typem, samozřejmě Beruška byla postoupena do běžného výkonu služby. Berušku tak nahradil „Ferda“. Jméno vozidla vybrali fanoušci na Facebooku, jedná se o vozidlo Škoda Octavia III Sedan, 1.8 TSi, 4x4 DSG policejní speciál, služební evidenční číslo 201378, RZ 4AN8573, viz obrázek č. 77. Jelikož se již celá řada doplňků stala standardem pro tato vozidla, přesunuli jsme pouze vestavbu ze zavazadlového prostoru Berušky do Ferdy a v nezměněném stavu plní svoji funkci i nadále.

Obrázek č. 77: Škoda Octavia III PS. „Ferda“.⁸⁹

• Problikávání dálkových světel

Na Ferdovi jsme chtěli také trochu zapracovat, a tak kromě vestavby v zavazadlovém prostoru jsme namontovali, opět po předchozím souhlasu, problikávání dálkových světel k doplnění zvláštního výstražného zařízení. Na rozdíl od systému, který jsme kdysi použili na vozidlech Škoda Felicia, jak jsem se zmiňoval výše, zde tato světla blikají střídavě mezi sebou. Systém se nám v provozu osvědčuje.

⁸⁹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

➤ **Nový systém označování policejních vozidel**

Dlouhodobě je patrná potřeba označit služební vozidla, ať již symbolem útvaru, nebo nějakou poznávací značkou apod. U nás i ve světě je to zcela běžné. Pokud jde o Českou republiku, můžeme vidět různé znaky útvarů, symboly a číselné kombinace různých tvarů. Nově zamýšlený systém viditelného označování služebních vozidel má za cíl usnadnit a urychlit komunikaci mezi jednotlivými hlídkami v terénu a mezi hlídkami a leteckou posádkou při provádění pronásledování pachatelů na útěku, pronásledování ujíždějících vozidel, při akcích a zásazích většího rozsahu.

• **Označení střechy**

Na pražské PMJ se rozvinul pokus s označování služebních vozidel, především pro potřeby policejní helikoptéry, například při pronásledování vozidel apod. Vozidla se v tomto projektu označují na střeše, v současné době se vybírá vhodná folie tak, aby byla viditelná a čitelná i v noci pomocí termovize. Jde o celkem 6 znaků, kdy prvním znakem je písmeno kraje (nebo jiného útvaru, např. policejní prezidium, ochranná služba atd.) a následuje posledních 5 číslic RFSI radiostanice vozidla. Na PMJ se testovaly na pěti vozidlech tři různé druhy nápisů, přesněji typy provedení. K tomuto označení je v rámci testování použit i barevný symbol, který má označovat příslušnost k útvaru či službě, k vidění na obrázku č. 78. Tento symbol však v rámci nového označování vozidel nebude. Byť tato praktická snaha působí novodobě, opak je pravdou. V příloze číslo VII můžete spatřit vozidla VB, která z větší části mívala označení na střeše. Podobné označování můžeme spatřit i celé řady různých institucí, ať již záchranných služeb, jiných pohotovostních vozidel, firemních vozidel, taxislužeb apod. Stejně je to i ve světě.

Obrázek č. 78: Škoda Octavia III, PMJ Praha. Jedna z testovaných variant nápisu na střeše vozidla.⁹⁰

- **Doplňkové označení**

My jsme, nezávisle na tom, cítili potřebu doplnění tohoto značení o stejné symboly na bocích vozidla a na jeho zadní a přední část. U všech vozidel OCP Praha v barevném provedení Policie České republiky se tento systém od dubna 2016 testuje, a to s pozitivním výsledkem. Výsledkem toho je to, že oba systémy se sladily a na konci roku 2016 byly oba systémy schváleny policejním prezidiem pro užívání na policejních vozidlech. V současné době probíhá výběrové řízení na dodávku polepů a řešení technologických komplikací označení na střeše. V rámci roku 2017 došlo k testovací fázi a označení prvních zhruba 300 vozidel v rámci celé České republiky by se mělo uskutečnit v průběhu následující doby, a to pro území měst Prahy, Brna a Ostravy. Označena by tak měla být prvotně vozidla prvosledových hlídek ve městech s vyšší koncentrací hlídek a obyvatelstva. Po půlročním provozu bude provedeno policejním prezidiem vyhodnocení, zda-li se systém osvědčil a zda nedojde k nějaké jeho drobné úpravě či doplnění a poté bude následovat vybavení všech vozidel Policie České republiky v barevném provedení. Ukázky ke shlédnutí na obrázcích č. 79 - 85 a dále v příloze číslo VII.

⁹⁰ Zdroj vlastní. Praha 4, rok 2016.

Obrázky č. 79 - 83: Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh.⁹¹

Kladný ohlas máme i z jiných útvarů, dokonce jsme zaznamenali i dotazy k pokynům na označení, aby si i jiné útvary mohly svá vozidla označit stejným způsobem. Nově o tomto systému označování prozatím neoficiálně uvažuje i Celní správa.

⁹¹ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2016.

Obrázky č. 84 - 85: Škoda Octavia III. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha.
Konečná verze.⁹²

Další fotografie označování a testování policejních vozidel naleznete v příloze číslo VII.

⁹² Zdroj vlastní. Praha 4, listopad 2017.

8 Výsledky dotazníkového šetření

Již na samém počátku této bakalářské práce byl stanoven i cíl a tím i záměr této práce. V celé práci je zjevné, že od nepaměti se policisté snažili inovovat a vylepšovat policejní vozidla s ohledem na praktickou stránku věci, je zde nastíněn trend a postupný vývoj. A z tohoto si můžeme vzít příklad. Byť jsou v současnosti některé změny velmi nepružné, vývoj a moderní trendy jdou dál a v jistých ohledech držíme krok se světem, někde ještě pokulháváme.

Bylo potřeba si stanovit tři základní hypotézy vzhledem k tématu. A právě díky dotazníkovému šetření byly získány potřebné odpovědi.

1) Mají policisté (respondenti) vůbec zájem o zlepšování služebních vozidel a jejich doplňků?

Ano, mají o zlepšování zájem, a to opravdu velký. Není se čemu divit, vždyť pro hlídkové policisty je služební vozidlo základním pracovním prostředkem, který je má za úkol i chránit. Vzhledem k novým bezpečnostním hrozbám a trendům nejen v České republice, ale i ve světě je nutné inovovat služební vozidla a doplnit je o nové prvky. Policisté to zjevně cítí jako potřebu a jako k potřebě je k tomu nutné přistupovat. A zjevně to pozitivně vnímá i veřejnost.

2) Postačuje policistům (respondentům) modrá barva zvláštního výstražného zařízení (majáku) nebo cítí potřebu tento trend inovovat?

Ano, policisté (respondenti) skutečně cítí v této oblasti potřebu inovovat i barvu zvláštního výstražného zařízení. Ať již z objektivního či subjektivního pocitu zvýšení bezpečnosti vlastní, svěřeného majetku i ostatních účastníků silničního provozu obecně, kde se hlídky standardně pohybují. Je to zjevné vzhledem k sílícímu provozu na pozemních komunikacích a opět v souladu s moderními vývojovými trendy ve světě.

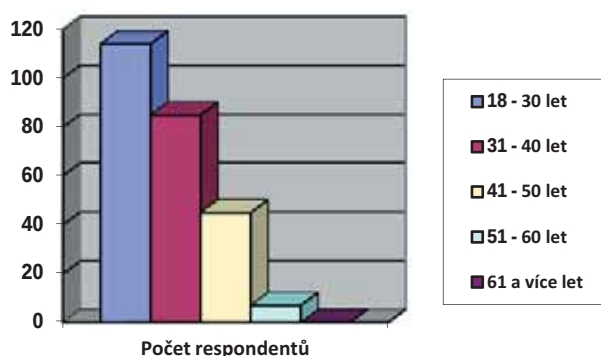
3) V souvislosti s nově zaváděným systémem na označování služebních vozidel v barevném provedení Policie ČR vnímají policisté (respondenti) tento systém pozitivně nebo negativně?

V drtivé většině pozitivně, neboť si policisté (respondenti) uvědomují důležitost a praktický přínos tohoto systému. Současně se jednoznačně pozitivně vyjádřili i k jasnému označení velitelského vozidla na místě zásahu (viz kapitola č. 7) a k zřetelnějšímu označení zadního čela služebního vozidla.

V rámci zjištění a ověření těchto hypotéz a k zodpovězení dalších dílčích otázek byl vytvořen anonymní dotazník v elektronické podobě a tento byl sdílen v odborných skupinách v rámci sociálních sítí. Nejvýznamnější skupina v tomto ohledu je skupina „Policejní vozidla“ na sociální síti Facebook (odkaz), kde se nachází více jak 3.000 policistů, fanoušků i odborníků na danou problematiku a jde o obrovskou studnici informací a zdrojů. Z této skupiny ostatně je v této práci použita celá řada fotografií. Dotazník byl realizován pomocí internetových stránek www.vyplnto.cz (www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=64114), odkaz na dotazník byl vyvěšen právě na výše uvedených informačních platformách. Průzkumu se zúčastnilo 251 respondentů a data byla sbírána v termínu od 27. února 2018 do 7. března 2018. Průměrná doba vyplnění je krátce nad 12 minut. Dotazník je vložen jako příloha číslo I.

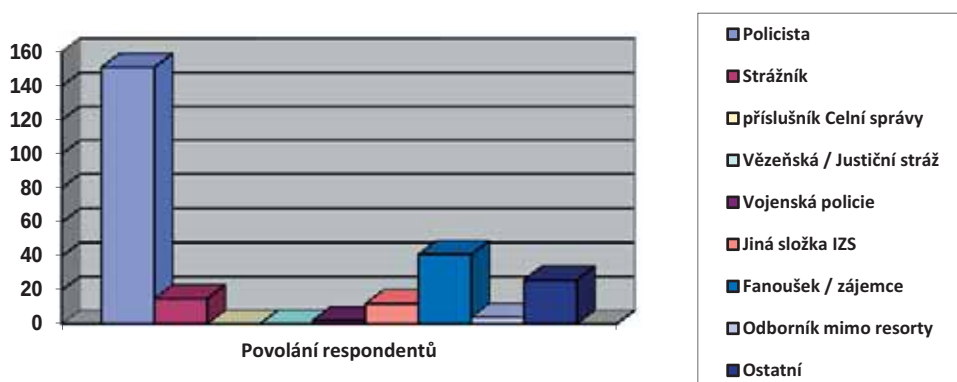
Níže budou uvedeny všechny kladené odborné otázky s jejich vyhodnocením. U některých otázek je vytvořen graf pro lepší přehlednost a všechny otázky jsou stručně okomentovány, kde bude prezentován vlastní názor a úhel pohledu na věc. Průzkumu se zúčastnilo 237 mužů a 14 žen. Z vyplněných dotazníků se dají pouze 2 označit jako zmatečné, neboť jsou zjevně vyplněny tzv. „zlomyslně“.

Graf číslo 1: Přehled věku respondentů⁹³

114 respondentů uvádí věk 18 - 30 let (nejpočetnější skupina u policie), 85 respondentů je ve věku 31 - 40 let, 45 respondentů ve věku 41 - 50 let, 7 respondentů ve věku 51 - 60 let a starší není nikdo.

Graf číslo 2: Povolání respondentů.⁹⁴

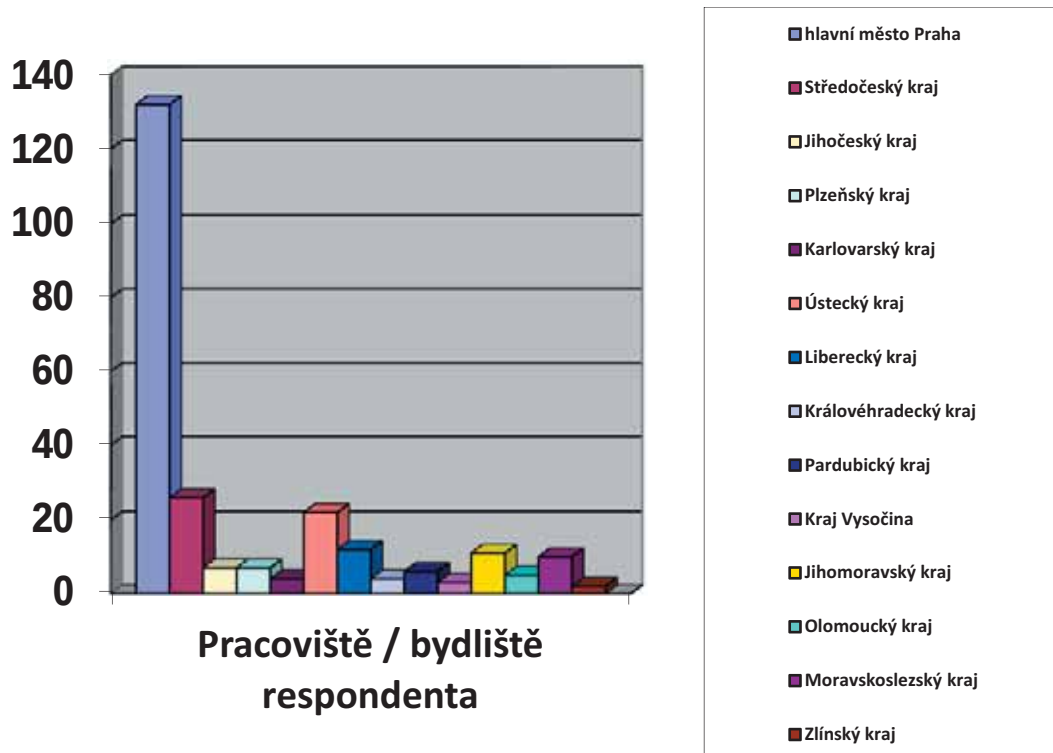

151 respondentů pracuje u Policie ČR, 15 respondentů je strážníky městské / obecní policie, 2 respondenti jsou příslušníci vojenské policie, 12 pracuje u jiných složek IZS (hasiči, záchranka), 41 respondentů jsou fanoušci do policejní techniky a zájemci o ni, 4 respondenti jsou odborníci mimo uvedené resorty (např. znalec, odborná firma apod.), 26 respondentů spadá do kategorie ostatní, což jsou kupříkladu bývalí policisté apod. Z Celní správy a Vězeňské služby se nezúčastnil nikdo.

⁹³ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

⁹⁴ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

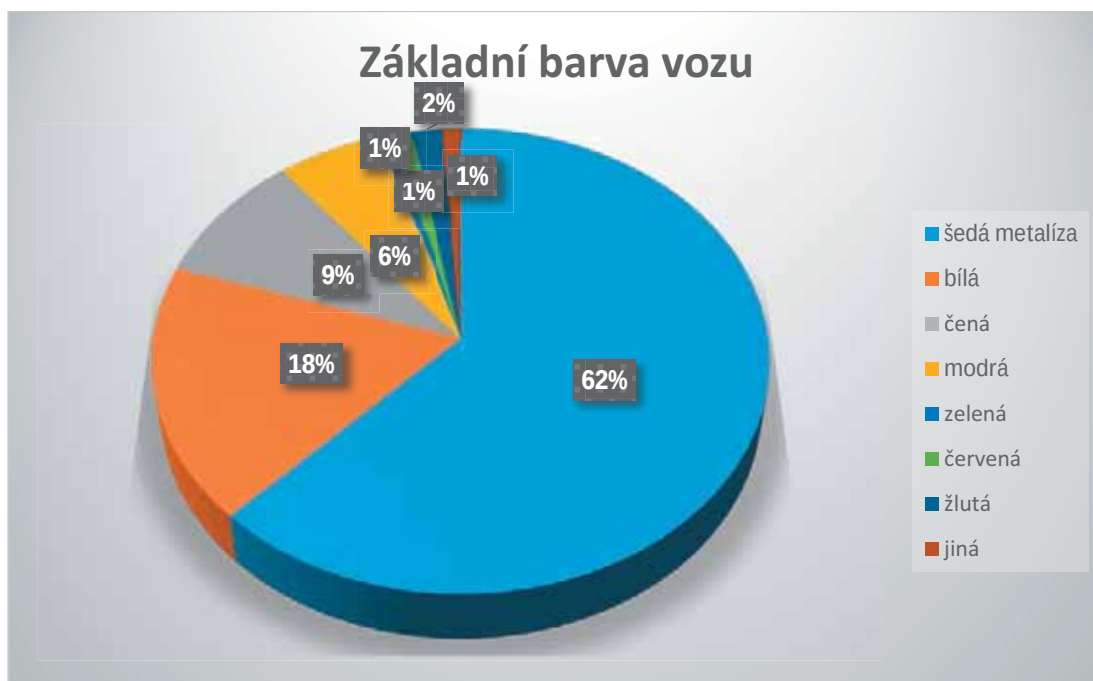
Graf číslo 3: Místo původu respondenta:⁹⁵

Počet respondentů z jednotlivých krajů: Praha - 132, Středočeský kraj - 26, Ústecký kraj - 22, Liberecký kraj - 12, Jihomoravský kraj - 11, Moravskoslezský kraj - 10, Jihočeský a Plzeňský kraj - každý po 7, Pardubický kraj - 6, Olomoucký kraj - 5, Karlovarský a Královéhradecký kraj - každý po 4, Kraj Vysočina - 3, Zlínský kraj - 2. Zde se upřednostnilo působíště respondenta, pokud se jednalo o policistu / strážníka apod., u ostatních bydliště.

⁹⁵ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 4: Základní barva hlídkového vozidla:⁹⁶

Zde bylo možné dát i kombinace barev. 175 hlasů bylo pro šedou metalízu (současná), ačkoliv není tato barva příliš praktická. 50 hlasů je pro barvu bílou (minulost), 26 pro barvu černou (zpravidla ve spojení s barvou bílou), 17 hlasů pro modrou, 5 hlasů pro žlutou, po 3 hlasech má červená a jiné barvy, než zde uvedené. Pro zelenou barvu jsou 2 hlasy.

⁹⁶ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

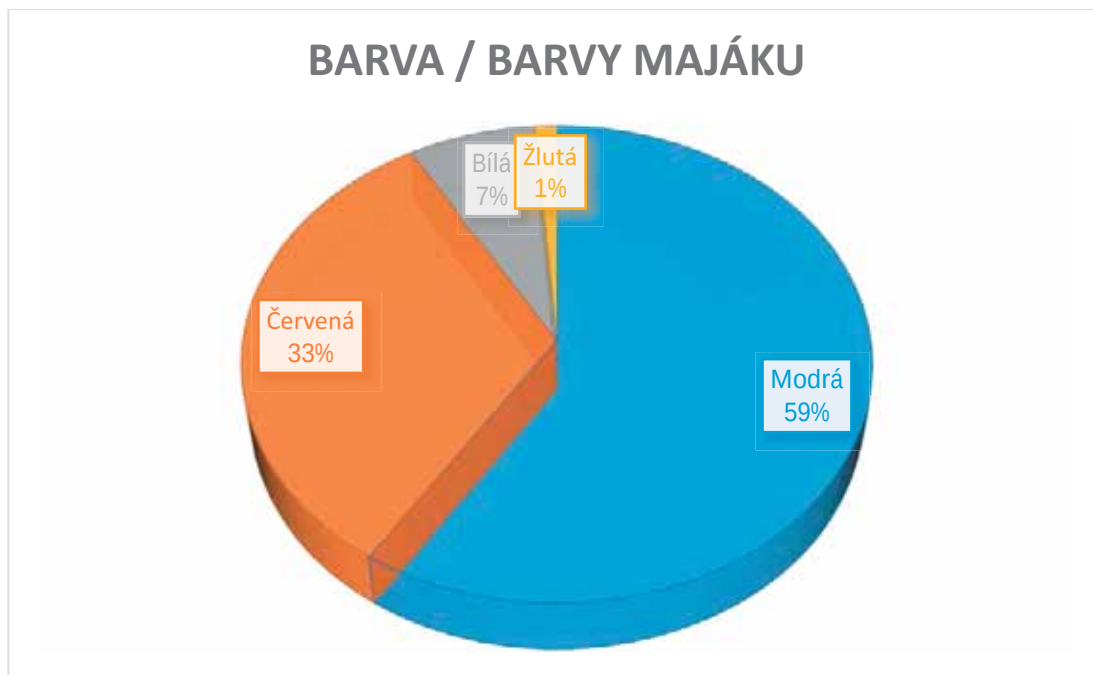
Graf číslo 5: Civilní hlídková vozidla pro pořádkovou službu:⁹⁷

Zde se 133 respondentů vyjádřilo proti hlídkovým vozidlům pro pořádkovou službu v civilním provedení, oproti 118 respondentům, kteří jsou pro. Poněkud překvapivý výsledek, neboť trend ve světě je nasadit právě více skrytých hlídek s plně vybavenými vozidly připravených rychle se přiblížit na místo zákroku (nenápadně) a zakročit.

⁹⁷ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 6: Barvy majáku:⁹⁸

V této otázce bylo možné využít více možností, tedy i jednotlivé kombinace barev. 247 hlasů je pro modrou barvu, 135 hlasů je pro červenou barvu. Až na 3 hlasy jsou všichni pro kombinaci červeno-modré barvy dohromady. 30 hlasů je pro barvu bílou jako doplněk hlavní barvy majáku. Nikdo nedal bílou barvu samostatně, pouze 7 hlasů bylo pro spojení modré a bílé dohromady, ostatní hlasy jsou ve spojení modro-červeno-bílé barvy. Pouze 5 hlasů bylo pro další barvu žlutou, pouze 1 z toho byl pro žlutou barvu samostatně. Toto je odpověď na druhou hypotézu a svědčí to o tom, že skutečně respondenti cítí potřebu inovace v této oblasti, viz výše.

⁹⁸ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

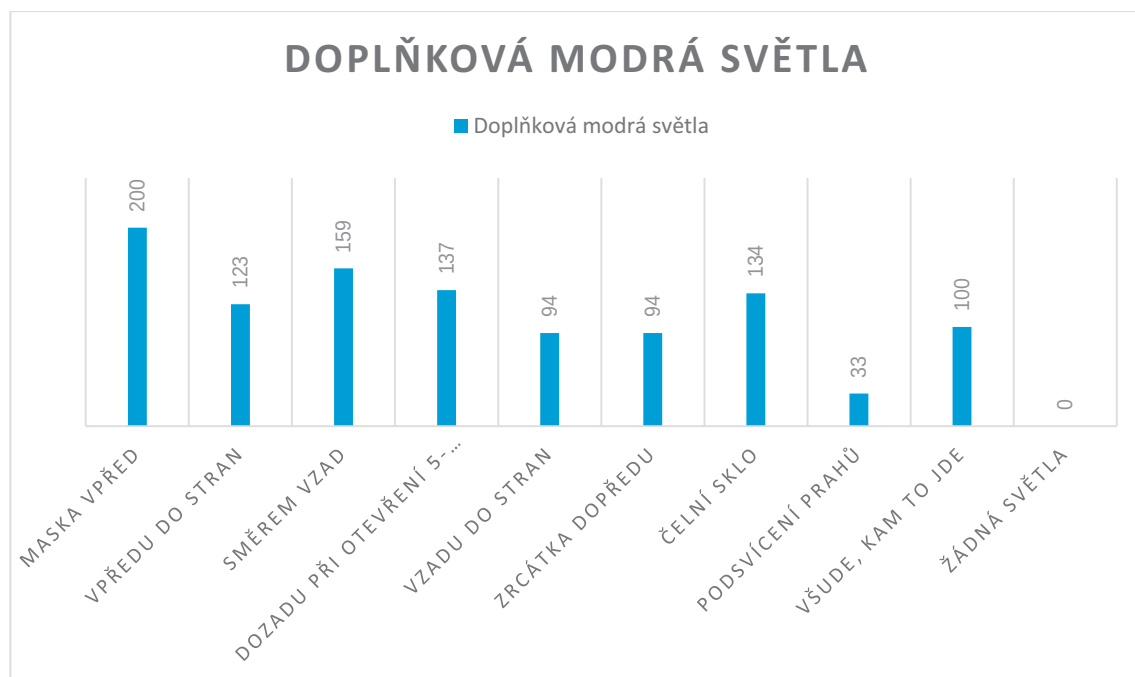
Graf číslo 7: Žlutá sváděcí alej jako standard:⁹⁹

192 respondentů se jednoznačně vyslovilo pro to, aby žlutá sváděcí alej byla standardní součástí vozidla. Pouze 59 respondentů je proti. Jedná se o prvek aktivní bezpečnosti a opět to potvrzuje druhou hypotézu. Policisté mají zájem na zvyšování bezpečnosti.

⁹⁹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

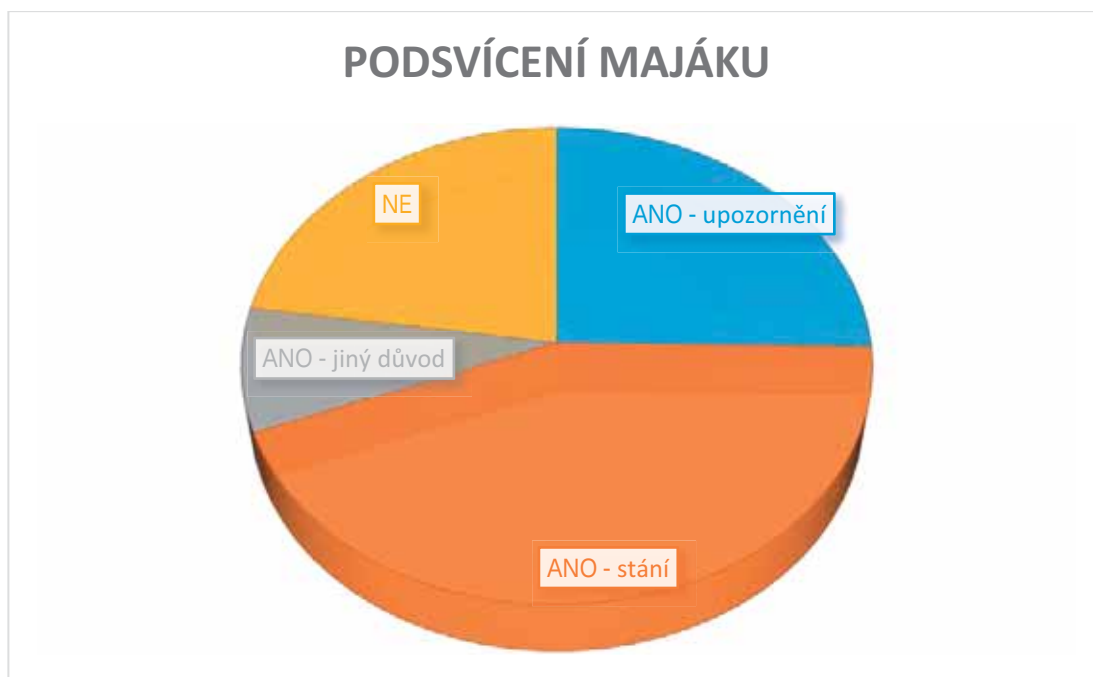
Graf číslo 8: Doplnková modrá světla:¹⁰⁰

Možnost hlasovat pro více variant. Hodnoty jsou uvedeny v grafu, nicméně nikdo se nevyslovil pro to, že by neměla být žádná doplňková světla. Všichni jsou pro, jen se liší v detailech, kam mají být světla umístěna. Velmi praktické myšlení a opět to dokazuje výsledek druhé hypotézy.

¹⁰⁰ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 9: Podsvícení majáku:¹⁰¹

Opět možnost uvést více variant. V zásadě se ale většina shoduje na tom, že podsvícení majáku by z různých důvodů uvítala. (75 hlasů pro upozornění na přítomnost policie, 130 hlasů pro využití při stání u zákroku, 25 hlasů má různé jiné důvody. 67 hlasů proti).

¹⁰¹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

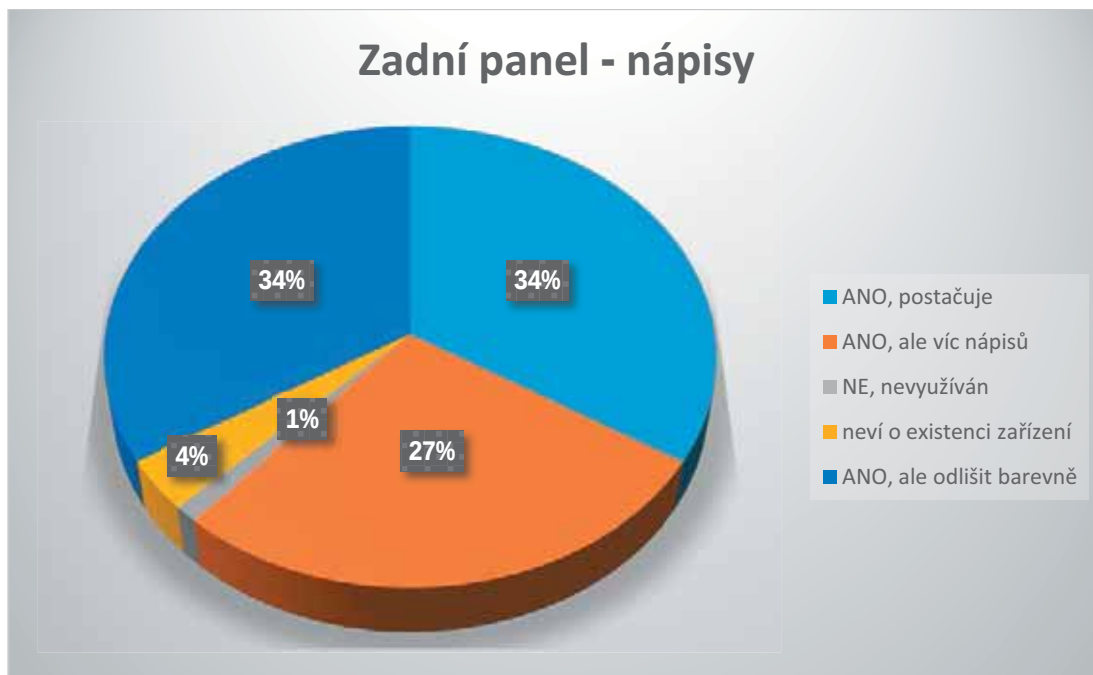
Graf číslo 10: Žlutá výstražná světla směrem vzad.¹⁰²

Zde byli respondenti dotazováni, zda-li by uvítali do pátých dveří vozidla při jejich otevření kromě 1 páru modrý světél umístít ještě 1 pár světél žlutých. 128 hlasů pro, 123 hlasů proti. Opět prvek aktivní bezpečnosti.

¹⁰² Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

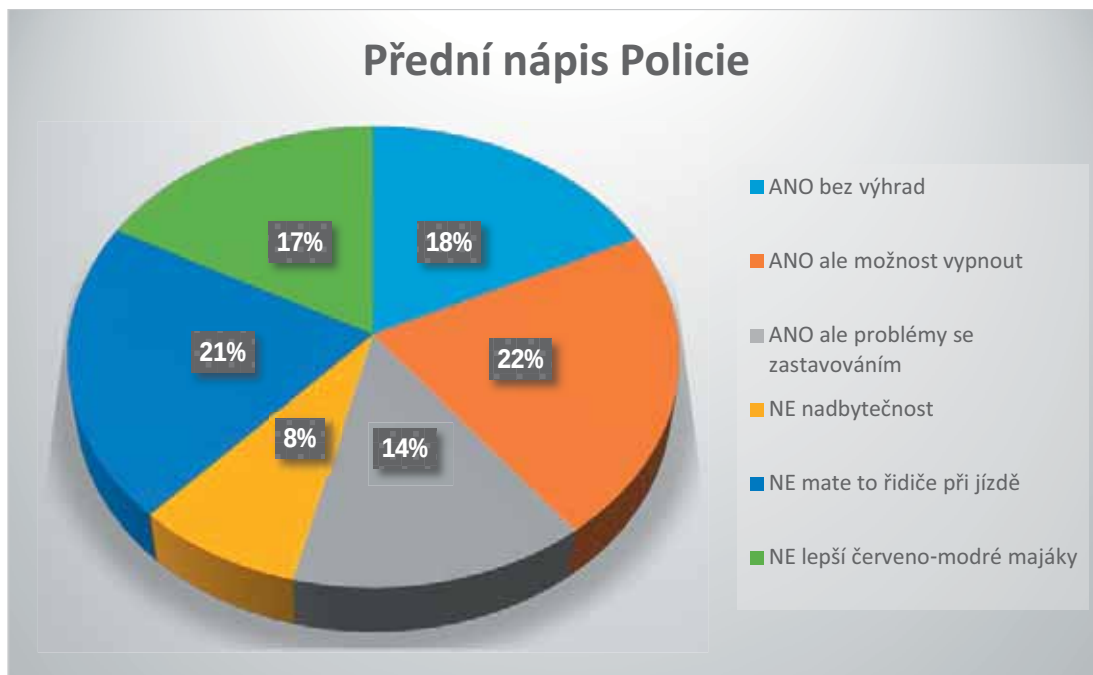
Graf číslo 11: Zadní panel - nápisy:¹⁰³

Drtivá většina respondentů se ale vyjádřila pozitivně k nápisům, jen občas by uvítali více variant předvolených nápisů a naprostá většina by jednotlivé druhy nápisů od sebe rádi odlišili barevně podle významu tak, aby to nemátlo řidiče (např. pokyn k zastavení červeně, sváděcí šipky a upozornění oranžově apod.). Tedy 85 respondentů je pro to, že jsou nápisy postačující, dalších 85 respondentů by rádo barevné kombinace, 69 respondentů by bylo rádo za více variant. 9 dotázaných uvedlo, že ani netuší o existenci těchto nápisů a 3 hlasující se vyjádřili s tím, že je to zbytečné.

¹⁰³ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 12: Přední panel - stále svítící nápis „Policie“:¹⁰⁴

Zde bylo možné zvolit více možností, protože tyto možnosti se mohou kombinovat. Ohledně stále svítícího nápisu „Policie“ převládá názor, že je sice dobrá snaha dostat červené světlo do hlavního zařízení, avšak nápis způsobuje více potíží, než užitku. 51 hlasů je pro a nemá výhrady. 62 hlasů je pro, ale rádo by, aby se nápis dal vypnout. 41 hlasů si myslí, že řidiči nepostřehnout, kdy chtějí dotyčné vozidlo zastavit. 23 hlasů říká, že je nápis zbytečný, 60 hlasů je proti z důvodu, že to při jízdě mate řidiče jedoucí před vozidlem. 49 hlasů je proti a radši by praktičtější variantu kombinace červeno-modrého majáku.

¹⁰⁴ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

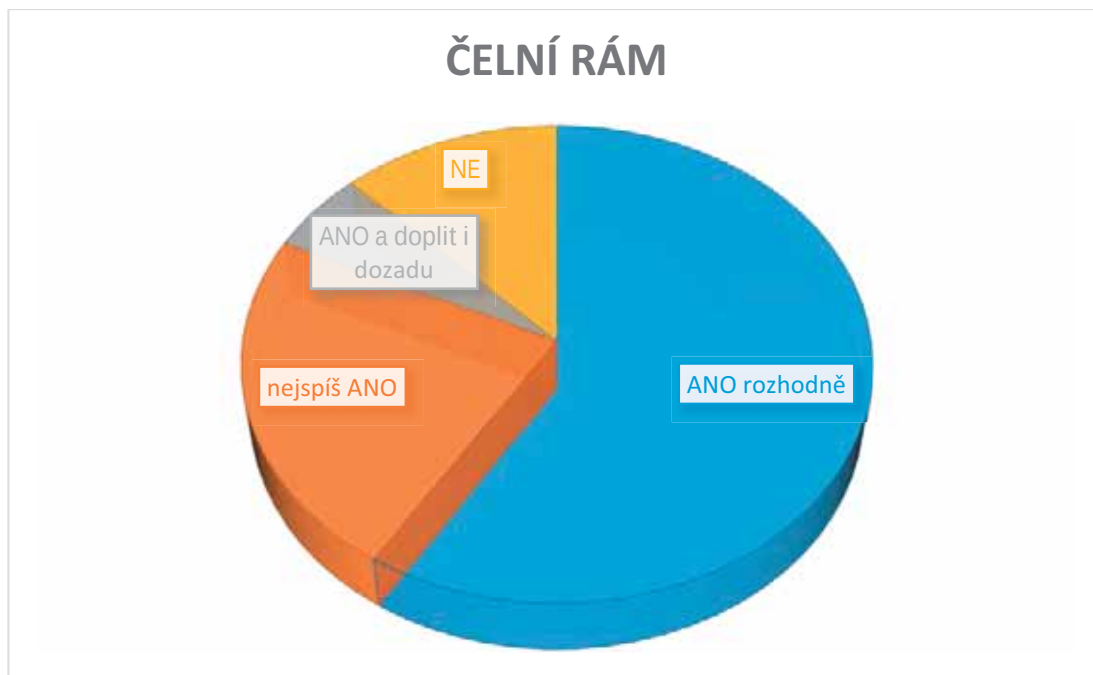
Graf číslo 13: Pracovní osvětlení do stran.¹⁰⁵

Pracovní světla integrovaná v majákové rampě. Vynikající záležitost, kterou uživatelé hodnotí jednoznačně pozitivně. Pouhých 23 respondentů tuto funkci neocenilo, zbylých 228 ano. Jen 84 z nich by uvítalo nasměrovat světla trochu více dopředu, aby lépe mohli osvětit prostor v přední části vozidla.

¹⁰⁵ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

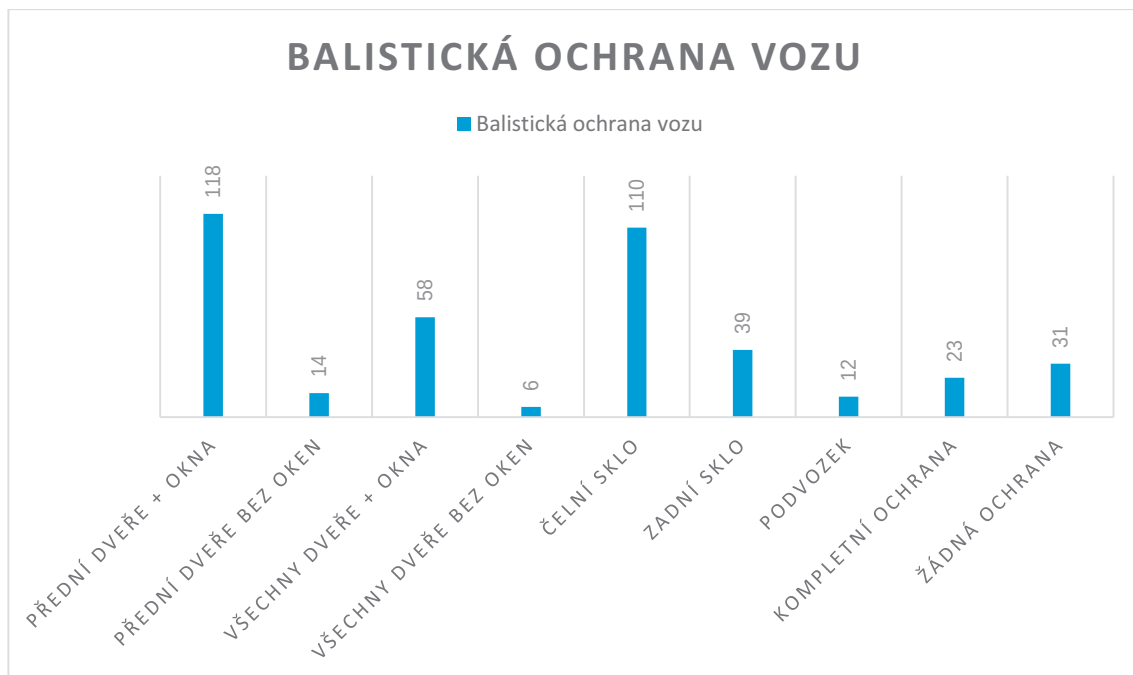
Graf číslo 14: Čelní ochranný rám:¹⁰⁶

Čelní ochranný rám na služebním vozidle drtivá většina respondentů jednoznačně schvaluje a vidí v tom praktický přínos. 31 respondentů se vyjádřilo negativně, 148 uvádí, že jednoznačně ano. 58 respondentů je pro, jen si úplně neumí představit praktické možnosti využití a 14 respondentů by rádo k čelnímu rámu doplnilo i rám na zadní čelo vozu.

¹⁰⁶ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

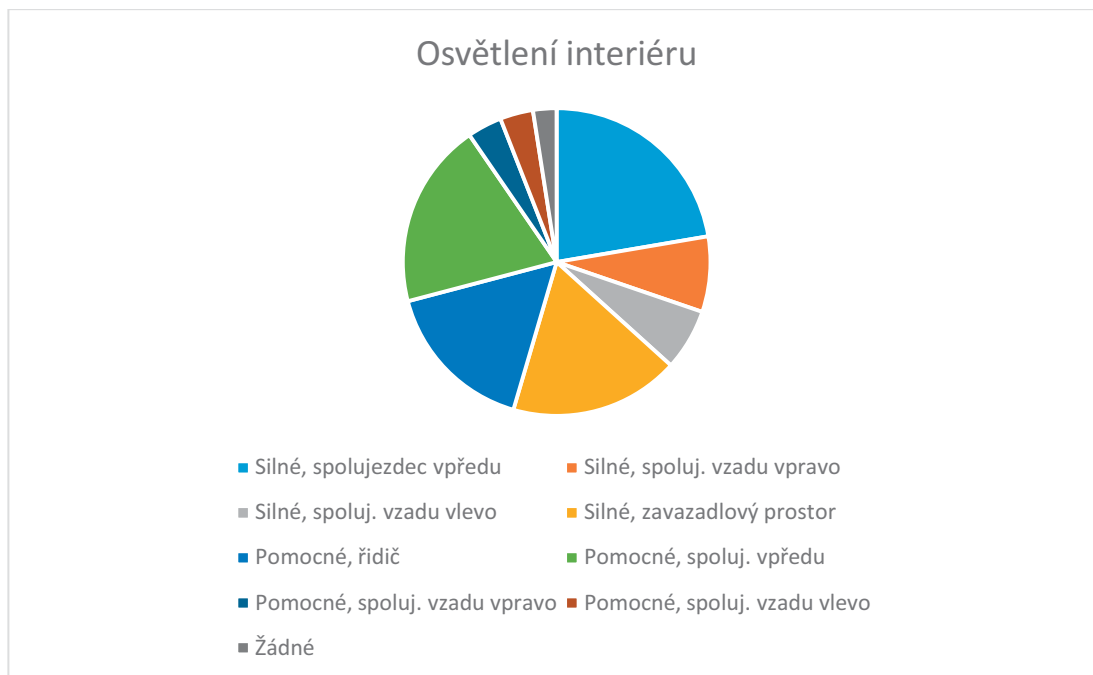
Graf číslo 15: Balistická ochrana vozu:¹⁰⁷

Zde byla možná kombinace více variant. Jednoznačně ale z tohoto vyplývá závěr, že policisté cítí potřebu mít vozidlo jako základní balistický kryt. Holá data: Základní balistická ochrana na oboje přední dveře včetně oken - 118 hlasů, základní balistická ochrana na oboje přední dveře bez oken - 14 hlasů. Základní balistická ochrana na všechny dveře včetně oken - 58 hlasů, základní balistická ochrana na všechny dveře bez oken - 6 hlasů. Ochrana čelního skla - 110 hlasů. Ochrana zadního okna - 39 hlasů. Ochrana podvozku - 12 hlasů. Kompletní balistická ochrana včetně karoserie apod. - 23 hlasů. Žádná ochrana - 31 hlasů.

¹⁰⁷ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 16: Nadstandardní osvětlení interiéru.¹⁰⁸

Opět možnost označit více variant. Obecně se respondenti shodují v názoru, že běžné osvětlení od výrobce nestačí pro potřeby služby a je nutné mít osvětlení navíc. Respondenti cítí potřebu mít více světla jak především u spolujezdce vpředu, tak i v zavazadlovém prostoru. Data: Silné světlo u spolujezdce vpředu - 135 hlasů, silné světlo u spolujezdce vzadu vpravo - 48 hlasů, silné světlo u spolujezdce vzadu vlevo - 39 hlasů. Silné osvětlení zavazadlového prostoru - 108 hlasů. Pomocné osvětlení u řidiče - 99 hlasů, pomocné osvětlení pro spolujezdce vpředu - 118 hlasů, pomocné osvětlení pro spolujezdce vzadu vpravo - 22 hlasů, pomocné osvětlení pro spolujezdce vzadu vlevo - 21 hlasů. 15 hlasů se vyjádřilo tak, že žádné osvětlení není potřeba.

¹⁰⁸ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

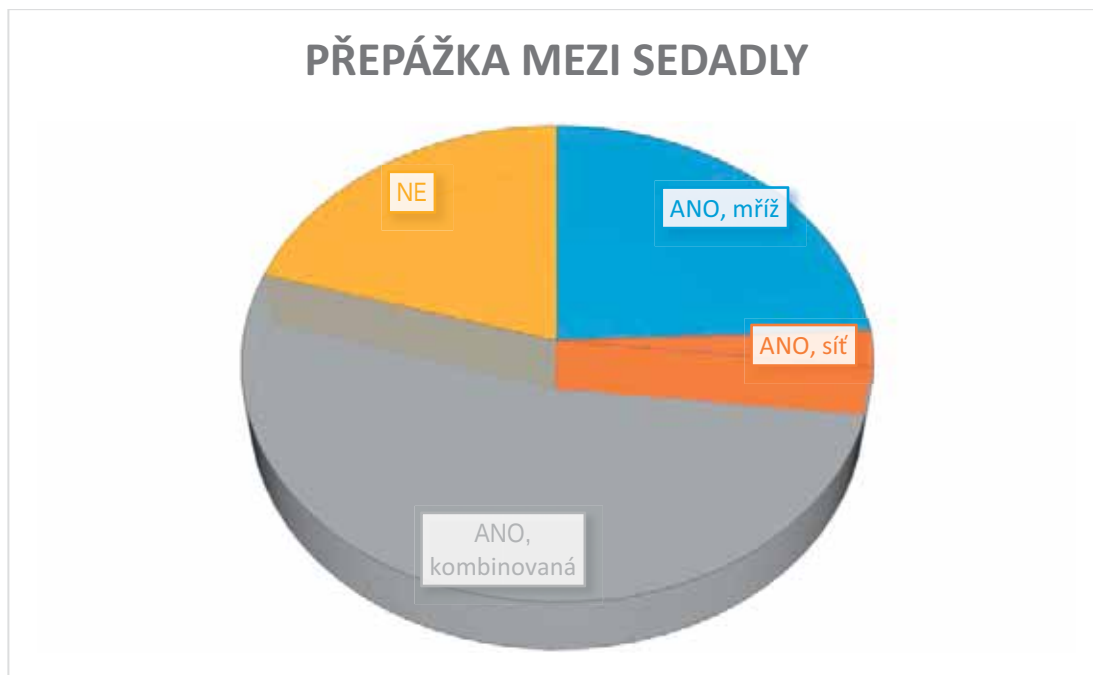
Graf číslo 17: Pořadač v zavazadlovém prostoru:¹⁰⁹

Absence pořadače nebo zástavby na materiál v zavazadlovém prostoru zjevně trápí většinu respondentů. 235 se jich vyjádřilo pro to, aby nějaký takový přehledný systém byl v policejním vozidle, jen 16 respondentů se vyjádřilo proti.

¹⁰⁹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

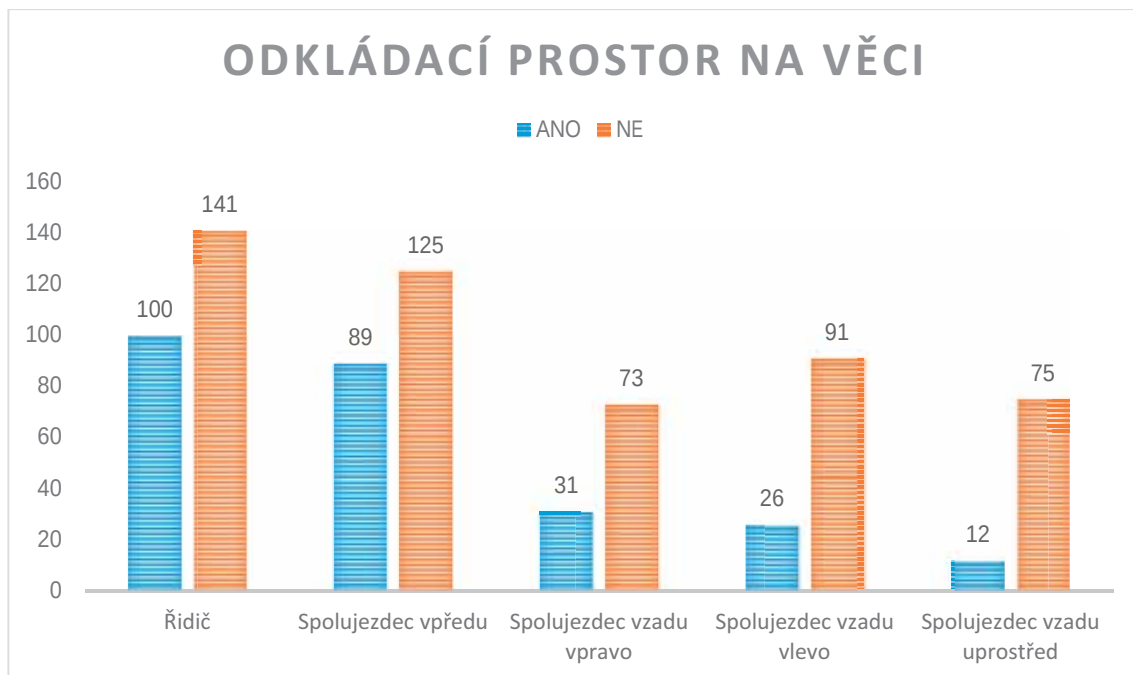
Graf číslo 18: Přepážka ve vozidle:¹¹⁰

Ohledně přepážky mezi sedadly ve vozidle byl položen dotaz, zda-li by respondenti uvítali přepážku mezi sedadly. Jednoznačně je pozitivní reakce, liší se jen způsob provedení. 51 respondentů je proti. 133 hlasů je pro kombinovanou přepážku (např. pevný materiál dole a sklo nahoře...), 61 hlasů je pro nějakou formu mříže, 6 hlasů by chtělo ve vozidle mezi sedadly síť.

¹¹⁰ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

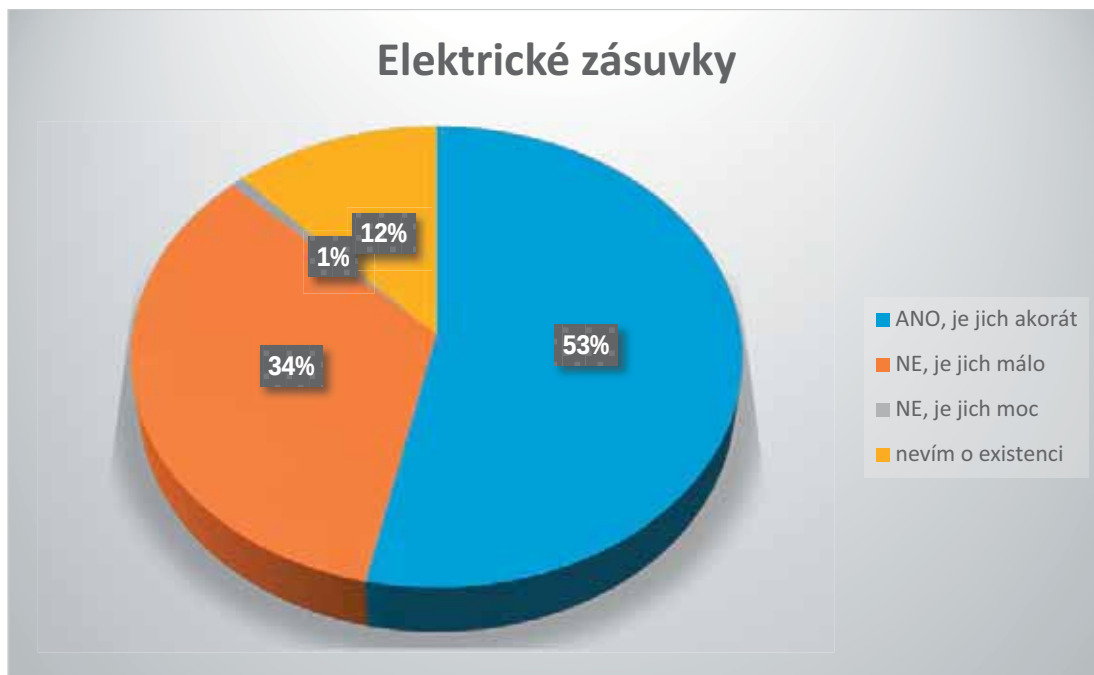
Graf číslo 19: Odkládací prostor na věci:¹¹¹

Bylo možné vyjádřit se ke všem kategoriím. Jednoznačně převládá názor, že policisté nemají ve vozidle dostatek odkládacího prostoru. To je zjevně dáno konstrukcí vozidla a množstvím příslušenství, které je nutné do vozidla namontovat, aby mohla plnit svůj účel u policie. Dotaz se týkal i různých držáků a úchytů na služební pomůcky apod. Hodnoty jsou uvedeny v grafu.

¹¹¹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 20: Elektrické zásuvky:¹¹²

Zde byl dotaz směřován na nové policejní speciály (Škoda Octavia III PS1 a dále). Dotaz je, zda-li vyhovuje počet zásuvek (12V, 220V, USB). Odpovědi: ANO, je jich tak akorát - 134 hlasů. NE, je jich málo - 85. NE, je jich moc - 2. Neví o existenci zásuvek - 30.

¹¹² Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 21: Zatemňovací folie na sklech:¹¹³

Zatmavená skla jsou pro většinu respondentů přínos a většina si uvědomuje praktické hledisko, případně k tomu mají drobné připomínky. Pozitivní vztah bez výhrad má drtivá většina respondentů - 215 hlasů. ANO, ale je jich moc - 5 hlasů. ANO, ale je jich málo - 26 hlasů. NE, jsou zbytečné - 4 hlasy a NE, nevyhovují mi - 1 hlas.

¹¹³ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

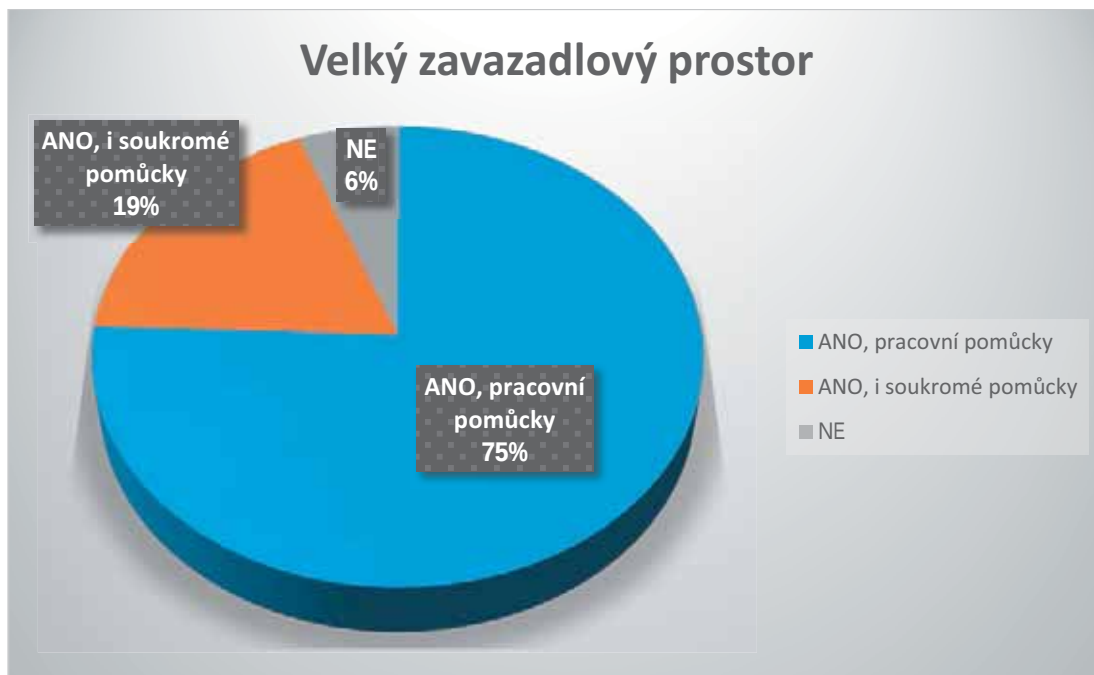
Graf číslo 22: Je pro Vás důležitý velký výkon motoru?:¹¹⁴

Pro většinu respondentů je pro službu třeba silného výkonu motoru. ANO - 235 respondentů, NE - 16 respondentů.

¹¹⁴ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

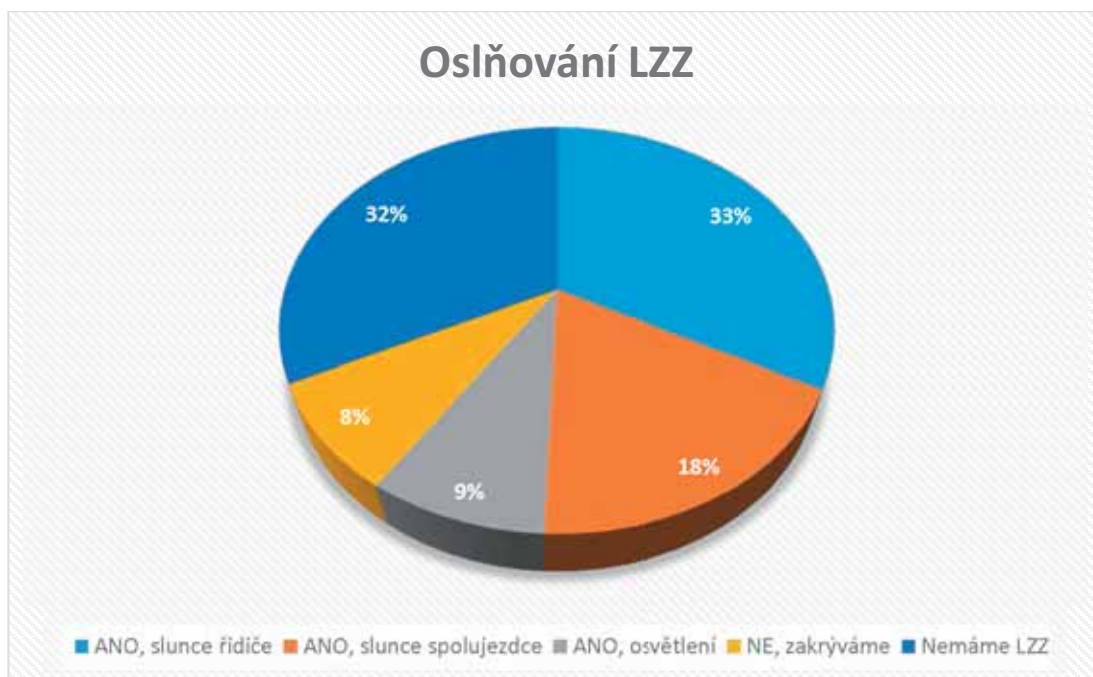
Graf číslo 23: Je pro Vás důležitý velký zavazadlový prostor?¹¹⁵

Zde bylo možné použít více možností. Ale opět je výsledek jednoznačný. Málo věcí nebo skoro žádné vozí pouhých 17 respondentů. Pro ostatní je veliký zavazadlový prostor důležitý, 223 hlasů je pro variantu, že vozí hodně pracovních pomůcek, a 55 hlasů vozí k tomu i hodně svých soukromých pomůcek, aby mohli svoji práci dělat kvalitně. V tomto ohledu se jeví vozidla Hyundai jako výsměch.

¹¹⁵ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 24: Oslňuje Vás obrazovka LZZ?:¹¹⁶

Volba jedné možnosti. Vynecháme-li 81 respondentů, kteří nemají vozidla vybavená LZZ, pak pouhých 21 respondentů uvedlo, že s tím nemají problém, nebo si monitor zakrývají vlastními prostředky. Zbýlých 149 respondentů uvádí, že k oslňování dochází (82 hlasů když řídí sluncem, 45 hlasů pro spolujezdce od slunce, 22 hlasů od jiného osvětlení).

¹¹⁶ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

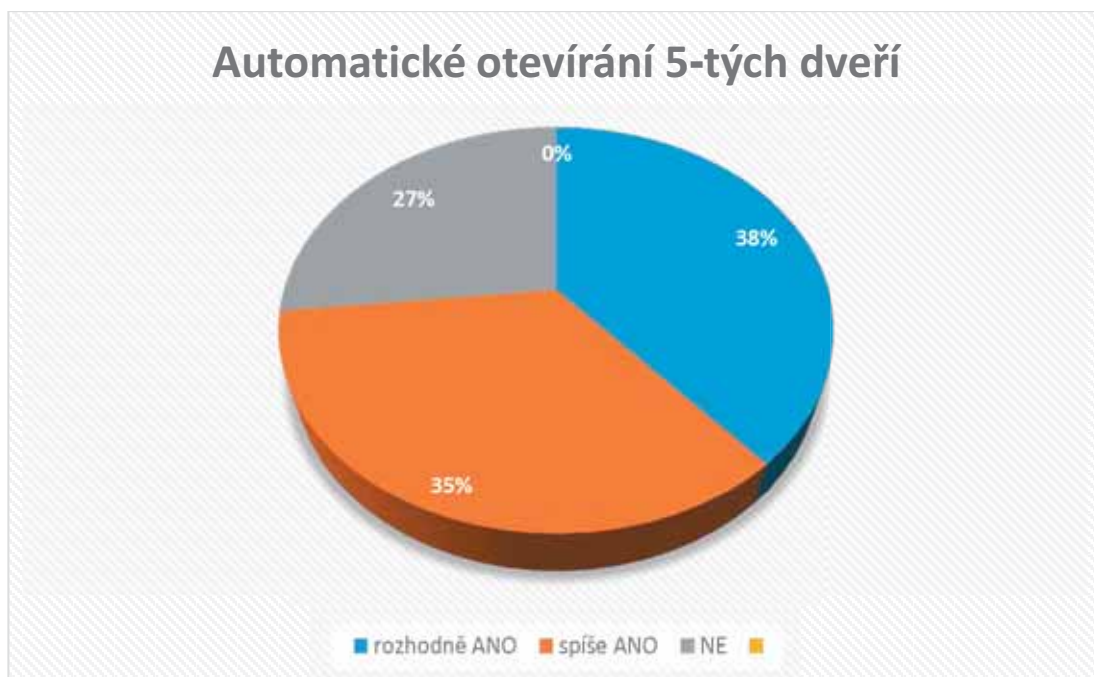
Graf číslo 25: Možnost odemykat / zamykat / otevírat zavazadlový prostor bez klíče?:¹¹⁷

Zde je dotaz mířen na moderní technologie, které umožňují nastartovat, odemykat či zamykat vozidlo bez přímého použití klíče. 95 respondentů v této technologii vidí výhodu zejména proto, že by nemuseli hledat klíče, 113 respondentům by to vyhovovalo především z důvodu, že často nosí věci do vozidla a obtížně se pak otevírá vozidlo. 77 respondentů je proti této technologii.

¹¹⁷ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 26: Možnost automatického otevírání / zavírání pátých dveří.¹¹⁸

Možnost otevřít a zavřít zavazadlový prostor vozidla automaticky, například pomocí tlačítka. 97 respondentů je rozhodně pro tuto technologii, 87 respondentů má zato, že by to bylo vhodné, 67 respondentů je proti.

¹¹⁸ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 27: Uvítali byste lepší označení zadního nárazníku, a proč?:¹¹⁹

Zde bylo možné zvolit více možností. Jde o označení zadního nárazníku, např. červeno-bílými pruhy, neboť především při otevření pátých dveří je zadní čelo velmi špatně vidět. 75 hlasů je pro lepší označení z důvodu časté práce ve vozovce, 137 hlasů je pro z důvodu právě nedostatečného označení při otevření pátých dveří, 72 hlasů je pro variantu, že není potřeba nic lépe označovat.

¹¹⁹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 28: Souhlasíte, aby pohotovostní vozidla byla výkonná a větší?¹²⁰

244 respondentů je pro výkonná a větší pohotovostní vozidla, tedy především vozidla pro prvosledové hlídky, minimálně kategorie vozidel Škoda Octavia nebo SUV. Pouhých 7 respondentů je proti.

¹²⁰ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

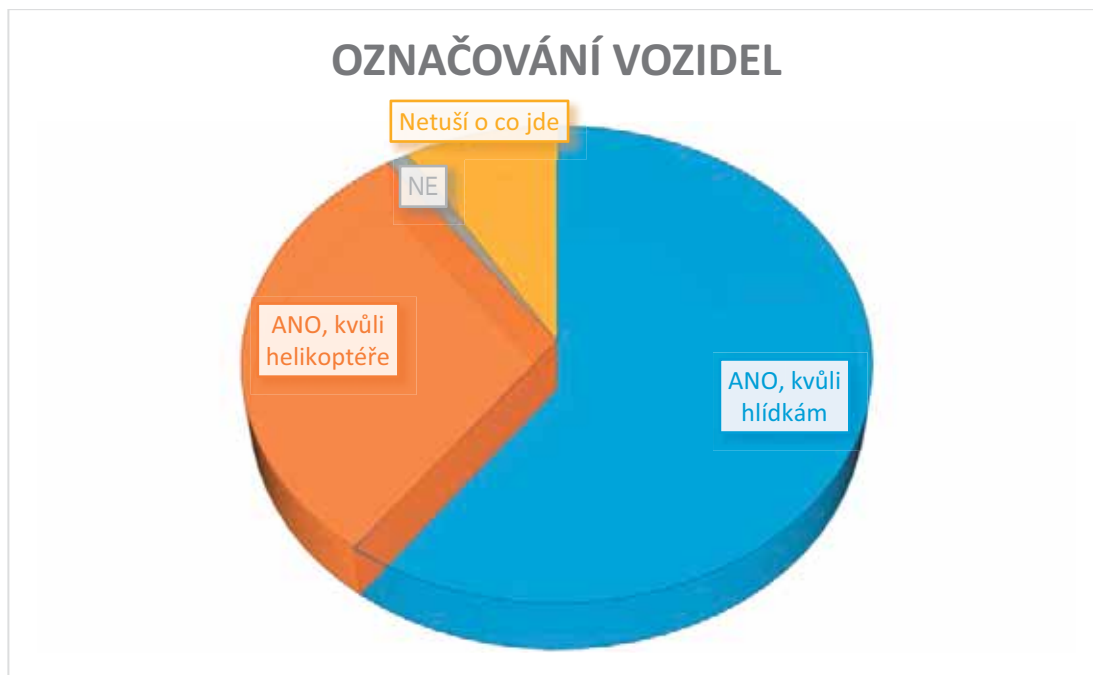
Graf číslo 29: Souhlasíte, že by ostatní vozidla mohla být méně výkonná?¹²¹

Zde se jedná o kategorii vozidel určených pro ostatní činnosti, kde není tolik potřeba řešit výkon motoru a mít celou řadu vybavení, tedy vozidla určená např. pro dojezd na šetření, ohledání MČ apod. Zde by se nemuselo jednat o velká vozidla, mohla by být menší a méně výkonná, velikost např. typu Škoda Fabia / Škoda Rapid. Peníze, které by se na této kategorii ušetřily, by šlo investovat např. právě do kategorie pohotovostních vozidel. 177 respondentů je pro, 74 respondentů je proti.

¹²¹ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 30: Myslíte si, že je prospěšný nový systém označování vozidel?:¹²²

Zde se jedná o nový systém označování služebních vozidel umožňujících rychlé spojení mezi hlídkami navzájem nebo při komunikaci s helikoptérou apod. Systém umožňuje rychle a jednoduše identifikovat hlídku a tak je možnost se s ní okamžitě spojit. Možnost zvolení více variant. 29 hlasů bylo pro variantu, že o tomto systému nic neví. Pouhé 4 hlasy jsou proti, ostatní jsou jednoznačně pro tento systém. 202 hlasů v tom vidí přínos právě kvůli rychlému spojení mezi hlídkami, 101 hlasů je i pro variantu při spolupráci s helikoptérou. Zpracováno v kapitole číslo 7.

¹²² Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

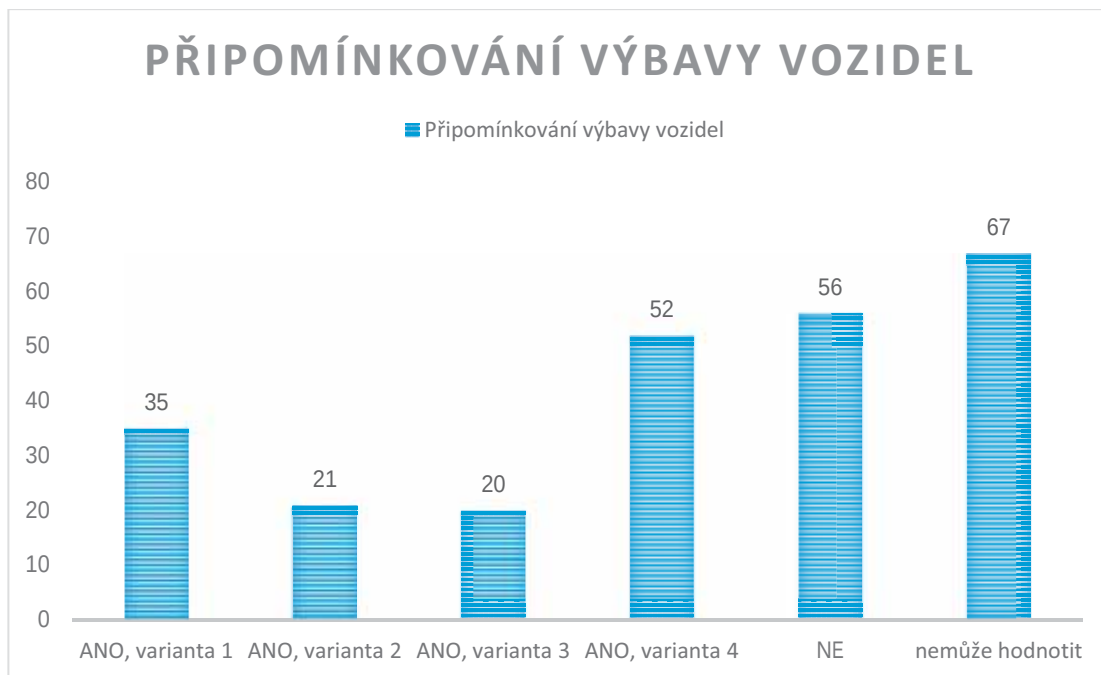
Graf číslo 31: Uvítali byste jasné označení vozidla velitele zásahu při zákroku?¹²³

Zde se jedná o jasné označení vozidla velitele zásahu na místě události sloužící k rychlé identifikaci místa, kde lze získat pokyny apod. (např. majákem zelené barvy). 166 respondentů je pro, 85 respondentů je proti (viz kapitola číslo 4).

¹²³ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

Graf číslo 32: Máte možnost připomínkovat výbavu vozidel?¹²⁴

Zde je otázka mířena k tomu, zda-li samotní policisté mají možnost připomínkovat a navrhnout vybavení vozidel a jak to subjektivně vnímají. 67 respondentů nemá k tomu přístup z žádné úrovně (tedy nejsou u policie nebo odborné firmy apod.). 56 respondentů si myslí, že rozhodně k tomu nemohou nijak přispět. 52 respondentů uvádí, že sice mají možnost připomínkovat výbavu vozidel, ale podle nich se s tím nic neděje (viz „ANO, varianta 4“). 20 respondentů uvádí, že sice řeknou připomínky svému přímému nadřízenému, ale od něj se informace nikam dál neposune (viz „ANO, varianta 3“). 35 respondentů uvádí, že mohou připomínkovat výbavu vozidel a doufají, že se s jejich připomínkami někdo zabývá (viz „ANO, varianta 1“). Pouhých 21 respondentů uvedlo, že mají možnost připomínkovat i ovlivnit výbavu vozidel (viz „ANO, varianta 2“).

¹²⁴ Zdroj vlastní. Praha, rok 2018.

ZÁVĚR

Cíle práce bylo dosaženo tím, že byly shrnuty a rozčleněny dosavadní znalosti, poznatky a vývojové trendy v dané problematice, a to nejen při porovnání s různými organizacemi působícími na území České republiky, ale také při porovnání se zahraničními policejními sbory. V teoretické části bylo použito metody komparace vycházející především na základě vlastního pozorování, a to s ohledem na vývoj jednotlivých prvků v čase a nově dostupných a potřebných technologií a systémů, které jsou navzájem ve vozidlech propojeny. K tomu bylo třeba zjistit konkrétní okolnosti, které byly dány praktickou nutností potřeby v mapovaném časovém období. V tomto ohledu významně pomohla i konzultace s odborníkem v oboru. V praktické části byla použita výzkumná metoda anonymní dotazník, přičemž použitá metoda hodnotově splnila stanovené hypotézy.

Práce se zabývá vybranými typy vozidel používaných Policií České republiky. Především se jedná o hlídková vozidla. Bylo zmapováno jejich označení a barevné provedení. Byly vybrány hlavní prvky vnitřní a vnější výbavy a samostatně je v práci pojednáno i o zvláštním výstražném zařízení. Ohledně současného barevného provedení vozidel Policie České republiky bylo zjištěno, že není příliš praktická základní podkladová barva, kterou je nyní šedá metalíza. Vhodnější se jeví použití jasné bílé barvy. Naopak je kladně hodnoceno použití reflexních doplňků, i ty by však bylo vhodné doplnit o další reflexní prvky na zadním čele v bíločerveném barevném provedení.

U prvků vnější výbavy jsou velmi přínosná vnější pracovní světla k osvětlení prostoru okolo vozidla. U vnitřního vybavení byl konstatován závěr, že byl učiněn obrovský krok kupředu ohledně základního vybavení hlídkového policejního vozidla, ale vyvstává potřeba vyřešit zatím téměř nedotknuté pořadačové systémy na uspořádání věcí v zavazadlovém prostoru hlídkového vozidla. Současně se jeví jako potřebné vybavit hlídková vozidla základní balistickou ochranou a čelními ochrannými rámy. Tyto závěry se opírají o výsledky dotazníkového šetření. Dále jsou zde představeny různé nové systémy, které by mohly nalézt uplatnění u české policie. Rovněž je poukázáno, že je správné pořizovat vozidla speciální a týlová, která jsou velmi potřebná pro koordinaci a zabezpečení policejních akcí.

Ohledně zvláštního výstražného zařízení je kladně vyhodnoceno použití nové moderní LED technologie s diodami s vysokou zářivostí, jejichž používání je velmi úsporné na údržbu a provoz, přesto však velmi účinné. V této oblasti však vzhledem k současnému provozu na pozemních komunikacích je spatřována jako nutnost potřeba aplikace nových výstražných barev, a to červené a bílé barvy v rámci tohoto zařízení. Rovněž je zde poukázáno na skutečnost, že se ze zdánlivých ekonomických důvodů nenakupují účinnější výstražné systémy, které by měly být doplněny například o sváděcí aleje a osvětlení pracovního prostoru v rámci jednotlivých kategorií vozidel.

V praktické části je popsán dlouhodobý vývoj a testování, které bylo v dané oblasti osobně provedeno. Jsou uvedeny testované prvky týkající se zvláštního výstražného zařízení a jejich doplňků, rovněž i různé vnitřní vybavení, které postupně přechází do standardů vybavení běžného policejního vozidla.

V rámci projektu na označování služebních policejních vozidel evidenčními znaky se nyní testuje systém, který byl naším útvarem vytvořen a tento systém má doplnit i plánované označení vozidel na střeše. Z tohoto hlediska je nutno uvést, že práce našeho útvaru se zdařila a celý tento systém je kompletně schválen příslušnými funkcionáři Policie ČR pro užívání na policejních vozidlech, což je považováno jako užitečný a nutný přínos usnadňující komunikaci mezi jednotlivými hlídkovými vozy Policie ČR.

V praktické části byly anonymním dotazníkovým šetřením získány níže uvedené hodnoty. Jak je podrobně uvedeno v kapitole číslo 8, dotazník vyplnilo celkem 251 respondentů, především z řad odborné veřejnosti.

Hypotéza číslo 1 se potvrdila, neboť policisté mají zájem o zlepšování služebních vozidel, o čemž vypovídá především množství osob, jenž vyplnili dotazník.

Hypotéza číslo 2 se rovněž potvrdila, neboť z dotazníkového šetření vyplývá, že většina dotázaných je sice pro modrou barvu ZVZ, nicméně více jak polovina by k tomu byla ráda za doplnění o barvu červenou. Z 251 dotázaných jich 247 je pro

barvu modrou, přičemž 132 hlasů bylo současně pro kombinaci modro-červené barvy ZVZ. Podrobněji viz graf číslo 6 v kapitole číslo 8. Z uvedeného vyplývá, že sice většině postačuje barva modrá za současných technologických předpokladů, avšak lze zde předpokládat vývojový trend pro kombinaci barev do budoucna tak, jak je tomu v okolních zemích.

U hypotézy číslo 3 bylo zjištěno, že čtyři pětiny dotázaných vidí v tomto systému označování jednoznačný praktický přínos z různých důvodů. Pouhé čtyři hlasy jsou proti označování vozidel. Blíže viz graf číslo 30 v kapitole číslo 8. Nenaplnily se tak obavy, že by policisté k tomuto systému přistupovali negativně.

Seznam literatury:

Knihy a monografie:

MACHUTOVÁ, Marcela a kolektiv. *Historie dopravní policie*. Vydání první. Praha : MILPO Media s. r. o., 2009. 160s. ISBN: 978-80-87040-14-0.

SALIVAR, Jaroslav. *Reforma Policie České republiky aneb pomáhat a chránit*. Vydání první. Praha : CEVRO Institut, o. p. s., 2012. 310s. ISBN 978-80-8725-15-1.

ISENBERGOVI, Hans G. a Ursula. *1000 policejních vozů*. Přeložila Milada Burianová. Vydání první. Praha : Knižní klub, 2008. 336s. ISBN: 978-80-242-2141-0.

VOKUŠ, Jiří, PhDr. *Policie České republiky*. Vydání první. Praha : Policejní prezidium České republiky, 2010. 84s. ISBN: 978-80-254-6098-6.

ŠTEINBACH, Miroslav, Mgr. *Čtvrtstoletí Policie České republiky*. Vydání první. Praha : Policejní prezidium České republiky, 2016. 127s. ISBN: 978-80-260-9597-2.

HERZÁN, Martin, PhDr. *Pohotovostní motorizovaná jednotka Praha*. Vydání první. Praha : Policie České republiky : Pohotovostní motorizovaná jednotka Praha, 2016. 191s. ISBN: 978-80-260-9824-9.

MACEK, Pavel, JUDr. *Dějiny policie a četnictva I*. Vydání první. Uhlíř Lubomír. Praha : Themis, 1997. 178s. ISBN: 80-85821-52-4.

MACEK, Pavel, JUDr. *Dějiny policie a četnictva II*. Vydání první. Uhlíř Lubomír. Praha : Police History, 1999. 230s. ISBN: 80-902670-0-9.

MACEK, Pavel, JUDr. *Dějiny policie a četnictva III*. Vydání první. Uhlíř Lubomír. Praha : Police History, 2001. 230s. ISBN: 80-86477-01-0.

MACEK, Pavel, JUDr. *Dějiny policie a četnictva IV*. Vydání první. Uhlíř Lubomír. Mělník : Police History, 2011. 291s. ISBN: 978-80-86477-55-8.

Novinové články:

Bezpečnost. [Fotografie strany č. 15]. Vydání první. Místo nezjištěno : Nakladatel nezjištěn, 1965, č. 25 [cit. 2018-04-10]. Fotografie stránky č. 15 ze soukromého archivu pana Sudka.

Zákony:

ČESKO. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v platném znění.

ČESKO. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zrušen).

ČESKO. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

ČESKO. Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

ČESKO. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

ČESKO. Vyhláška č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

ČESKO. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii.

ČESKOSLOVENSKO. Vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu (zrušena).

ČESKOSLOVENSKO. Interní pokyn SNB, nezjištěného data, strana 3 - 4, fotografie stran, Hlava IV, Kódové označení na střeše vozidel (viz příloha číslo VI a).

Elektronické dokumenty:

POLICEJNÍ VOZIDLA VB. In *Blogger* [online]. [cit. 2017-12-15]. Dostupné z WWW: <<http://vbpolicie.blog.cz/>>.

Policejní vozidla. In *Facebook* [online]. [cit. 2018-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>>. Uzavřená skupina.

Whelen® Engineering Automotive. *Howler™ - Siréna Lowler Frequency Tone* [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z WWW: <http://www.whelen.com/auto/product?head_id=9&cat_id=68&prod_id=415>. Produktový leták. U. S. A., 2018. 2 strany. Automaticky přeložil Google Translator. Vloženo jako příloha číslo VI b).

Federal Signal®, U. S. A. *Rumbler® - s nízkofrekvenční sirénou pro policejní vozidla* [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.fedsig.com/product/rumbler>>. Produktový leták. U. S. A., 2018. 5 stran. Automaticky přeložil Google Translator. Vloženo jako příloha číslo VI c).

Další dokumenty:

Tatra, a. s., Příbor. *Rychlá - bezpečná - pohodlná*. Propagační leták. Příbor. Datum vydání nezjištěn. 1 strana. Vloženo jako příloha číslo IV.

Holomý s. r. o., Valašské Meziříčí. *Zvláštní zvukové výstražné zařízení*. Návod k použití a instalaci. Valašské Meziříčí. Datum vydání nezjištěn. 16 stran.

Konzultanti:

Předseda Policejní historické společnosti, pracovník Archeologického ústavu Akademie věd České republiky, odborník v oboru a uznává autorita v jedné osobě, Vážený pan **Čeněk Sudek**.

Rada Kanceláře prvního náměstka policejního prezidenta **pplk. Mgr. Petr Roučka**.

Seznam použitých zkratk:

ČR - Česká republika

EU - Evropská unie

GPS - „Global Positioning System“ - Globální polohovací systém (navigace)

KÚ - Kriminalistický ústav

LED - (také LED technologie) - Light-Emitting Diode, česky elektroluminiscenční dioda

LOOK - Název konkrétního zařízení na čtení Registračních značek vozidel

LZZ - Lustrační záznamové zařízení

MD - Ministerstvo dopravy

NDR - Německá demokratická republika

OCP - Odbor cizinecké policie

OKTE - Odbor kriminalisticko - technických expertýz

PČR - Policie České republiky

PIT manévr - z anglického „Pursuit Intervention Technique“ - viz kapitola číslo 5

PMJ - Pohotovostní motorizovaná jednotka

PS - Policejní speciál

RFSI - česky: identifikační kód radiostanice

RZ - Registrační značka

SKPV - Služba kriminální policie a vyšetřování

SNB - Sbor národní bezpečnosti

s. p. o. - Státní příspěvková organizace

SR - Slovenská republika

SUV - Terénní vozidlo

USA - United States of America

VB - Veřejná bezpečnost

VRZ - Výstražné rozhlasové zařízení (siréna)

ZOP - Základní odborná příprava

ZVZ - Zvláštní výstražné zařízení (maják)

Seznam tabulek:

Tabulka číslo	Kapitola číslo	Název tabulky	Strana
Tabulka č. 1	3	Policejní hlídkové vozidlo - základní podkladová barva.	33
Tabulka č. 2	3	Policejní hlídkové vozidlo - hlavní doplňková barva, pomocné doplňkové barvy.	34
Tabulka č. 3	4	Policejní hlídkové vozidlo - zvláštní výstražné zařízení a doplňky.	65
Tabulka č. 4	5	Policejní pohotovostní vozidlo - vybraná vnější výbava.	72
Tabulka č. 5	6	Policejní hlídkové vozidlo - vybraná vnitřní výbava.	83

Seznam grafů

Graf číslo	Název grafu	Strana
1.	Přehled věku respondentů	99
2.	Povolání respondentů	99
3.	Místo původu respondenta	100
4.	Základní barva hlídkového vozidla	101
5.	Civilní hlídková vozidla pro pořádkovou službu	102
6.	Barvy majáku	103
7.	Žlutá sváděcí alej jako standard	104
8.	Doplňková modrá světla	105
9.	Podsvícení majáku	106
10.	Žlutá výstražná světla směrem vzad	107
11.	Zadní panel - nápisy	108
12.	Přední panel - stále svítící nápis „Policie“	109
13.	Pracovní osvětlení do stran	110
14.	Čelní ochranný rám	111
15.	Balistická ochrana vozu	112
16.	Nadstandardní osvětlení interiéru	113
17.	Pořadač v zavazadlovém prostoru	114
18.	Přepážka ve vozidle	115
19.	Odkládací prostor na věci	116
20.	Elektrické zásuvky	117
21.	Zatemňovací folie na sklech	118
22.	Je pro Vás důležitý velký výkon motoru?	119
23.	Je pro Vás důležitý velký zavazadlový prostor?	120
24.	Oslňuje Vás obrazovka LZZ?	121
25.	Možnost odemykat / zamykat / otevírat zavazadlový prostor bez klíče?	122
26.	Možnost automatického otevírání / zavírání pátých dveří	123
27.	Uvítali byste lepší označení zadního nárazníku, a proč?	124
28.	Souhlasíte, aby pohotovostní vozidla byla výkonná a větší?	125
29.	Souhlasíte, že by ostatní vozidla mohla být méně výkonná?	126

30.	Myslíte si, že je prospěšný nový systém označování vozidel?	127
31.	Uvítali byste jasné označení vozidla velitele zásahu při zákroku?	128
32.	Máte možnost připomínkovat výbavu vozidel?	129

Seznam obrázků

Kapitola číslo 2		
	Popis / název	Strana
Obrázek č. 1	Mercedes Benz pražské zásahové jednotky.	14
Obrázek č. 2	BMW 3 kombi, Dopravní inspektorát Brno.	14
Obrázek č. 3	Renault Laguna, PMJ Praha.	14
Obrázek č. 4	Opel Frontera.	14
Obrázek č. 5	Volkswagen T5 Transporter původně sloužící pro Celní správu.	16
Kapitola číslo 3		
	Popis / název	Strana
Obrázek č. 6	Vozidla M24 v testovacích verzích označení vozidel Veřejné bezpečnosti.	21
Obrázek č. 7	Vozidlo M24 v odlišné základní barvě.	21
Obrázek č. 8	Vozidla, se kterými bylo prováděno testování nového značení vozidel Veřejné bezpečnosti. Vozidlo Volha.	22
Obrázek č. 9	Vozidla, se kterými bylo prováděno testování nového značení vozidel Veřejné bezpečnosti. Vozidlo Vaz.	22
Obrázek č. 10	Vozidla, se kterými bylo prováděno testování nového značení vozidel Veřejné bezpečnosti. Vozidlo Volha.	22
Obrázek č. 11	Vozidla M24 ve schváleném barevném provedení Veřejné bezpečnosti, Praha, PMJ.	23
Obrázek č. 12	Vozidlo UAZ 469 v zelenohnědém barevném provedení s barevným doplňkem VB.	24
Obrázek č. 13	Tatra 613-3, bývalé vozidlo Útvaru rychlého nasazení.	24
Obrázek č. 14	Volha M24 kombi. Jedno z typických představitelů vozidel ruské výroby.	26
Obrázek č. 15	Škoda Octavia II v barevném provedení Policie ČR od roku 2008.	27
Obrázek č. 16	Vozidla v nestandardním barevném provedení s pevně umístěnými nápisy a majáky. Vozidlo VW T5 Transporter barvy zelené pro technika SKPV.	30

Obrázek č. 17	Vozidla v nestandardním barevném provedení s pevně umístěnými nápisy a majáky. Vozidlo VW T4 Transporter barvy červené, technik SKPV.	30
Obrázek č. 18	Vozidla v nestandardním barevném provedení s pevně umístěnými nápisy a majáky. Vozidlo Ford Transit 130 barvy červené, pořádková jednotka.	30
Obrázek č. 19	Vozidla v nestandardním barevném provedení s pevně umístěnými nápisy a majáky. Vozidlo Ford Transit barvy modré, pořádková jednotka.	30
Obrázek č. 20	Mercedes Benz německé dálniční policie s výraznými žlutými pruhy.	32
Obrázek č. 21	Vozidla americké policie ve tmavém barevném provedení. Vozidlo Dodge Charger.	33
Obrázek č. 22	Vozidla americké policie ve tmavém barevném provedení. Vozidlo Chevrolet Tahoe.	33

Kapitola číslo 4

	Popis / název	Strana
Obrázek č. 23	Volha M24 s majákem AZD 500.	36
Obrázek č. 24	Škoda Forman, Oddělení dopravních nehod Praha. Maják řady AZD 530.	37
Obrázek č. 25	Audi A6, Ochranná služba PČR. Modernizovaný speciální maják určený pro doprovody. Celé vozidlo.	39
Obrázek č. 26	Audi A6, Ochranná služba PČR. Modernizovaný speciální maják určený pro doprovody. Detail majáku.	39
Obrázek č. 27	BMW 5 série, Ochranná služba PČR. Speciální doprovodový maják. Zadobok.	39
Obrázek č. 28	BMW 5 série, Ochranná služba PČR. Speciální doprovodový maják. Předobok.	39
Obrázek č. 29	Ford Explorer, Ochranná služba PČR. Speciální kus doprovodového majáku. Předobok.	40
Obrázek č. 30	Ford Explorer, Ochranná služba PČR. Speciální kus doprovodového majáku. Zadobok.	40
Obrázek č. 31	Volkswagen Transporter s modernizovaným majákem řady	42

	VxL v LED provedení. Celé vozidlo.	
Obrázek č. 32	Volkswagen Transporter s modernizovaným majákem řady VxL v LED provedení. Detail majáku.	42
Obrázek č. 33	Nissan Patrol, linka 158 Praha 6, maják JetSonic.	43
Obrázek č. 34	Ford Sierra, Odbor řízení dopravy, Praha, maják StarSonic.	43
Obrázek č. 35	Land Rover Discovery 3, Polícia Slovenskej republiky, Útvar osobitného určenia, maják v červeno-modré kombinaci.	45
Obrázek č. 36	Chrysler Voyager, nehody Brno s červeno-modrou kombinací majáku.	45
Obrázek č. 37	Mercedes Benz německé policie se světlem červené barvy.	46
Obrázek č. 38	Maják zelené barvy, výrobce firma Whelen®. Příklad umístění na vozidle.	47
Obrázek č. 39	Maják zelené barvy, výrobce firma Whelen®. Detail majáku.	47
Obrázek č. 40	Škoda Octavia III PS. Boční hledáčková světla v majáku.	50
Obrázek č. 41	Škoda Octavia III PS. Za čelním sklem doplňkové modré světlo.	54
Obrázek č. 42	Volkswagen T5 Transporter, výstražná modrá světla směrem vzad. Příčný svit.	55
Obrázek č. 43	Volkswagen T5 Transporter, výstražná modrá světla směrem vzad. Svit přes sklo.	55
Obrázek č. 44	Volkswagen T5 Transporter, výstražné světlo do boku v předním blatníku.	56
Obrázek č. 45	Příklady světelných nápisů používaných u Policie ČR. Nápis „policie“.	59
Obrázek č. 46	Příklady světelných nápisů používaných u Policie ČR. Nápis „směrové šipky vlevo“.	59
Obrázek č. 47	Ovládací panel k ZVZ řady AZD 400.	62
Obrázek č. 48	Německo. Příklad označení kolony vozidel. První vozidlo červený praporek, poslední vozidlo zelený a vozidla v koloně modré nebo žluté praporky. Vozidlo Mercedes - začátek kolony.	63
Obrázek č. 49	Německo. Příklad označení kolony vozidel. První vozidlo červený praporek, poslední vozidlo zelený a vozidla v koloně	63

	modré nebo žluté praporky. Vozidlo Opel - konec kolony.	
Obrázek č. 50	Německo. Příklad označení kolony vozidel. První vozidlo červený praporek, poslední vozidlo zelený a vozidla v koloně modré nebo žluté praporky. Vozidla zařazená do kolony.	63
Obrázek č. 51	Lada 2106, Protokolární auto policie NDR.	64

Kapitola číslo 5

	Popis / název	Strana
Obrázek č. 52	Mercedes Benz Pyrotechnické služby s markýzou na boku.	66
Obrázek č. 53	Ford Transit, Policie ČR, stožár s kamerami.	67
Obrázek č. 54	Mercedes Benz, Polícia SR, stožár s termovizí.	67
Obrázek č. 55	Ford Transit 130 s mřížovým systémem starého typu.	71
Obrázek č. 56	Volkswagen Crafter, mřížový systém nového typu.	71
Obrázek č. 57	Tatra 613-4, prototyp automobilky Tatra s čelním ochranným rámem.	72

Kapitola číslo 6

	Popis / název	Strana
Obrázek č. 58	Škoda Octavia III PS. Denní a noční osvětlení. Bílá světla.	74
Obrázek č. 59	Škoda Octavia III PS. Denní a noční osvětlení. Červená světla.	74
Obrázek č. 60	Různé verze bezpečnostních schránek. Brno.	76
Obrázek č. 61	Různé verze bezpečnostních schránek. Praha.	76
Obrázek č. 62	Bezpečnostní přepážka mezi zavazadlovým prostorem a prostorem pro osádku - mříž.	78
Obrázek č. 63	Škoda Octavia II FL Combi, se zatmavovacími foliemi.	78
Obrázek č. 64	Škoda Octavia II, Policie ČR. Řada různých zařízení, které bývají ve vozidlech.	80
Obrázek č. 65	Škoda Octavia II, Policie ČR. Na palubní desce displej LZZ.	81

Kapitola číslo 7

	Popis / název	Strana
Obrázek č. 66	Škoda Octavia III PS se zvláštním výstražným světlem modré barvy za čelním sklem.	85
Obrázek č. 67	Škoda Octavia II Combi. Policie ČR, OCP Praha. „Beruška“.	86
Obrázek č. 68	Škoda Octavia II Combi, Policie ČR. Beruška. Zatemňovací folie od „B“ sloupku dozadu.	87
Obrázek č. 69	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Autorádio pod sedadlem spolujezdce vpředu.	88
Obrázek č. 70	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Modré světlo Whelen® Talon za čelním sklem.	88
Obrázek č. 71	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Novější výstražná modrá světla vpředu.	88
Obrázek č. 72	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Novější výstražná modrá světla vzadu.	88
Obrázek č. 73	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Prototyp bezpečnostní schránky na stěně zadního sedadla. Pohled z boku.	89
Obrázek č. 74	Škoda Octavia II Combi - Beruška. Prototyp bezpečnostní schránky na stěně zadního sedadla. Pohled přes zavazadlový prostor.	89
Obrázek č. 75	Škoda Octavia II - Beruška. Pořadač na věci v zavazadlovém prostoru vlastní výroby. Pohled z kabiny.	90
Obrázek č. 76	Škoda Octavia II - Beruška. Pořadač na věci v zavazadlovém prostoru vlastní výroby. Pohled přes zavazadlový prostor.	90
Obrázek č. 77	Škoda Octavia III PS. „Ferda“.	92
Obrázek č. 78	Škoda Octavia III, PMJ Praha. Jedna z testovaných variant nápisu na střeše vozidla.	94
Obrázek č. 79	Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh. Škoda Octavia III PS Sedan, předobok.	95
Obrázek č. 80	Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh. Škoda Octavia III PS Sedan, zadobok.	95
Obrázek č. 81	Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování	95

	doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh. Škoda Octavia III PS Sedan, pravý bok.	
Obrázek č. 82	Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh. Škoda Octavia III PS Combi, levý bok, detail.	95
Obrázek č. 83	Škoda Octavia III a Ford Transit 350. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Původní návrh. Ford Transit 350, eskortní speciál, zadobok.	95
Obrázek č. 84	Škoda Octavia III. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Konečná verze.	96
Obrázek č. 85	Škoda Octavia III. Návrh a testování doplňkového označení, vozidla OCP Praha. Konečná verze.	96

Seznam příloh:

	Název přílohy	Počet stran
Příloha č. I	Vzor dotazníku ¹²⁵	7
Příloha č. II	Škoda Octavia III PS - Seznam předdefinovaných nápisů na zadním světelném panelu ¹²⁶	1
Příloha č. III	Hyundai Tucson PS - Seznam předdefinovaných nápisů na zadním světelném panelu ¹²⁷	1
Příloha č. IV	Tatra 613-4 - Propagační leták výrobce Tatra ¹²⁸	1
Příloha č. V	Článek k prvnímu vozidlu policie ¹²⁹	1
Příloha č. VI	Kódové značení na střeše vozidel SNB ¹³⁰	2
a)		
Příloha č. VI	Nízkofrekvenční siréna Howler™ ¹³¹	2
b)		
Příloha č. VI	Nízkofrekvenční siréna Rumbler® ¹³²	5
c)		
Příloha č. VII	Obrazová příloha ¹³³	29

¹²⁵ *Výbava vozidel Policie ČR* [online]. [cit. 2018-03-07]. Dostupné z: www.vyplnto.cz/moje-pruzkumy/?did=64114. Elektronický dotazníkový formulář vytvořený na internetové stránce www.vyplnto.cz. Praha, rok 2018.

¹²⁶ Zdroj vlastní. Praha 8, rok 2017.

¹²⁷ Zdroj vlastní. Praha 4, rok 2018.

¹²⁸ Tatra, a. s., Příbor. *Rychlá - bezpečná - pohodlná*. Propagační leták. Příbor. Datum vydání nezjištěn. 1 strana.

¹²⁹ *Bezpečnost*. [Fotografie strany č. 15]. Vydání první. Místo nezjištěno : Nakladatel nezjištěn, 1965, č. 25 [cit. 2018-04-10]. Fotografie stránky č. 15 ze soukromého archivu pana Sudka.

¹³⁰ Interní pokyn SNB, nezjištěného data, strana 3 - 4, fotografie stran, Hlava IV, Kódové označení na střeše vozidel. Soukromý archiv pana Sudka.

¹³¹ Whelen® Engineering Automotive. *Howler™ - Siréna Lowler Frequency Tone* [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z:

http://www.whelen.com/auto/product?head_id=9&cat_id=68&prod_id=415. Produktový leták. U. S. A., 2018. 2 strany. Automaticky přeložil Google Translator.

¹³² Federal Signal®, U. S. A. *Rumbler® - s nízkofrekvenční sirénou pro policejní vozidla* [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://www.fedsig.com/product/rumbler>. Produktový leták. U. S. A., 2018. 5 stran. Automaticky přeložil Google Translator.

¹³³ Vlastní. Praha, rok 2018. Použité konkrétní zdroje jsou uvedeny v popiscích u jednotlivých fotografií.

Výbava vozidel Policie ČR

Kódy odpovědí

Zadavatel průzkumu:

Michal Procházka

Kontakt:

stj.praha@seznam.cz

Termín sběru dat:

27. 2. 2018 – 7. 3. 2018

Počet responsí:

251

Průměrná doba vyplnění:

00.12:09

Kódy odpovědí

Data v QR kódech u dotazníků jsou oddělena znakem \$. Prvních 5 hodnot tvoří pořadové číslo respondenta, unikátní ID respondenta v rámci www.vyplnto.cz, datum a čas vyplnění, délka vyplňování a poznámka. Následují kódované hodnoty dle následujících tabulek:

1) Jste muž nebo žena?

1	Muž
2	Žena

2) Kolik je Vám let?

1	18 – 30
2	31 – 40
3	41 – 50
4	51 – 60
5	61 a více

3) Povoláním jste:

1	policista (Policie ČR)
2	strážník (obecní nebo městská policie)
3	příslušník Celní správy
4	Vězeňská / Justiční stráž
5	Vojenská policie
6	jiná složka IZS
7	fanoušek / zájemce o policejní vozidla
9	ostatní (třeba bývalý policista apod.)
8	odborník mimo resort (znalec, odborná firma atd.)

4) V jakém kraji pracujete / žijete (je-li to rozdíl, vyberte přednostně pracoviště)

1	hlavní město Praha
2	Středočeský kraj
3	Jihočeský kraj
4	Plzeňský kraj
5	Karlovarský kraj
6	Ústecký kraj
7	Liberecký kraj
8	Královéhradecký kraj
9	Pardubický kraj
10	Kraj Vysočina
11	Jihomoravský kraj
12	Olomoucký kraj

13	Moravskoslezský kraj
14	Zlínský kraj

5.1 – 5.8) Jaká by měla být základní (hlavní) barva policejního hlídkového vozidla?

1	šedá metalíza (současná)
2	bílá (minulost)
3	černá
4	modrá
5	zelená
6	červená
7	žlutá
8	jiná

6) Souhlasíte, aby hlídková vozidla pro pořádkovou službu byla ve větším počtu neoznačená (tzv. "civilní provedení")?

1	ANO
2	NE

7.1 – 7.4) Jakou barvu (barvy) by mělo mít zvláštní výstražné světlo (tzv. "maják")? (pro kombinaci zvolte příslušné možnosti)

1	Modrá (současnost)
2	Červená
3	Bílá
4	Žlutá

8) Měla by být běžnou součástí hlídkového vozidla sváděcí žlutá alej (nebo podobný systém)?

1	ANO
2	NE

9.1 – 9.10) Doplňková modrá světla – s jakými světly souhlasíte?

1	1 pár vpředu v masce (u masky)
2	1 pár vpředu do stran
3	1 pár směrem vzad
4	1 pár směrem vzad při otevření 5-tých dveří
5	1 pár vzadu do stran
6	1 pár u vnějších zpětných zrcátek směrem vpřed
7	1 ks za čelním sklem
8	podsvícení (blikání) prahu
9	čím víc, tím líp
10	žádná možnost, nechci žádná doplňková světla

10.1 – 10.4) Uvítali byste možnost slabého podsvícení majáku?

1	ANO, při hlídkové službě se dá upozornit na přítomnost policie
---	--

2	ANO, dá se to použít při stání u zákroku místo majáku
3	ANO z jiného důvodu
4	NE

11) Chtěli byste, aby při otevření pátých dveří byl, kromě 1 páru modrých světel, umístěn ještě pro lepší bezpečnost i 1 pár žlutých světel?

1	ANO
2	NE

12) Vyhovuje Vám na současných nových vozidlech zadní světelný panel s různými variantami nápisů?

1	ANO, a plně postačuje
2	ANO, ale chtěl bych více variant
4	NE, je to zbytečné
5	ani nevím, že tam je – nevyužívám jej
3	ANO, ale bylo by fajn některé nápisy barevně odlišit, aby nebyly všechny červené (např....

13.1 – 13.6) Vyhovuje Vám na současných nových vozidlech přední červený stále svítící nápis "Policie"?

1	ANO, bez výhrad
2	ANO, ale ne vždy je dobře, když svítí
3	ANO, ale pak řidiči nepostřehnou, když je chceme zastavit
4	NE, je to zbytečné
5	NE, máte to řidiče jedoucí před vozidlem
6	NE, radši bych např. červeno-modré majáky

14) Vyhovuje Vám na současných nových vozidlech pracovní osvětlení do stran?

1	ANO
2	NE
3	Ano, ale chtělo by to trochu změnit úhel svitu (dopředu, dozadu)

15) Uvítali byste čelní ochranný rám na hlídkovém vozidle?

1	ANO, rozhodně
2	spíše ANO
4	NE
3	ANO, a chtělo by to doplnit i dozadu

16.1 – 16.9) Uvítali byste balistickou ochranu vozidla? Jakou?

1	základní na oboje přední dveře vč. oken
2	základní na oboje přední dveře bez oken
3	všechny dveře vč. oken
4	všechny dveře bez oken
5	ochrana čelního skla

6	ochrana zadního skla
7	ochrana podvozku
8	kompletní balistická ochrana vozidla (karoserie, kola...)
9	žádná ochrana není potřeba

17.1 – 17.9) Jaké osvětlení interiéru vozidla by tam mělo být navíc (oproti standardnímu osvětlení od výrobce)?

1	Silné světlo u spolujezdce vpředu
2	Silné světlo u spolujezdce vzadu vpravo
3	Silné světlo u spolujezdce vzadu vlevo
4	Silné osvětlení zavazadlového prostoru
5	Pomocné osvětlení (tlumené) pro řidiče
6	Pomocné osvětlení (tlumené) pro spolujezdce vpředu
7	Pomocné osvětlení (tlumené) pro spolujezdce vzadu vpravo
8	Pomocné osvětlení (tlumené) pro spolujezdce vzadu vlevo
9	žádné osvětlení není potřeba

18) Uvítali byste, aby v zavazadlovém prostoru byl nějaký pořadač/zástavba pro pohodlné a přehledné uložení materiálu, pomůcek a osobních věcí?

1	ANO
2	NE

19) Chtěli byste prostor pro osádku rozdělit nějakou formou přepážky? Jakou?

1	Mříž mezi předními a zadními sedadly
2	Síť mezi předními a zadními sedadly
3	Kombinovaná přepážka mezi předními a zadními sedadly (např. pevný materiál dole a...
4	žádná přepážka

20.1 – 20.10) Máte dostatek odkládacího prostoru pro věci ve vozidle, držáky, úchyty apod.?

1	Řidič: ANO
2	Řidič: NE
3	Spolujezdec vpředu: ANO
4	Spolujezdec vpředu: NE
5	Spolujezdec vzadu vpravo: ANO
6	Spolujezdec vzadu vpravo: NE
7	Spolujezdec vzadu vlevo: ANO
8	Spolujezdec vzadu vlevo: NE
9	Spolujezdec vzadu uprostřed: ANO
10	Spolujezdec vzadu uprostřed: NE

21) Je u nových policejních vozidel pro Vás dostatečný počet různých elektrických zásuvek?

1	ANO, je jich tak akorát
---	-------------------------

2	NE, je jich málo
3	NE, je jich moc
4	ani nevím, že tam jsou

22) Jste rádi, že jsou na nových policejních vozidlech zatemňovací folie na sklech?

1	ANO, bez výhrad
2	ANO, ale je jich moc
3	ANO, ale je jich málo
4	NE, jsou zbytečné
5	NE, nevyhovují mi

23) Je pro Vaši službu důležitý silný výkon motoru?

1	ANO
2	NE

24.1 – 24.3) Je pro Vaši službu důležitý velký zavazadlový prostor?

1	ANO, vozíme hodně pracovních pomůcek
2	ANO, vozíme hodně soukromých pomůcek
3	NE, nevozím skoro nic

25) V případě, že máte vozidlo vybaveno LZZ, oslňuje Vás někdy obrazovka tohoto zařízení?

1	ANO, když řídím a svítí slunce
2	ANO, když jsem spolujezdec a svítí slunce
3	ANO, když se odrazí pouliční nebo jiné osvětlení
4	NE, mám to přikryté novinami
5	NE, nemáme LZZ

26.1 – 26.3) Uvítali byste možnost nastartovat/odemknout/uzamknout služební vozidlo pomocí moderních technologií bez přímého stisknutí/vložení klíče?

1	ANO, často hledám klíče v kapse
2	ANO, často nosím hodně věcí a špatně se mi hledá klíč
3	NE

27) Uvítali byste možnost automatického otevírání/zavírání pátých dveří (např. na tlačítko)?

1	ANO, rozhodně
2	Spíše ANO
3	NE

28.1 – 28.3) Uvítali byste lepší označení na zadním nárazníku, např. červeno-bílé pruhy?

1	ANO, často pracujeme ve vozovce
2	ANO, při otevření pátých dveří není vozidlo skoro vidět

3	NE
---	----

29) Souhlasíte s tím, aby pohotovostní/prvosledová vozidla byla výkonná a větší, např. minimálně kategorie Škoda Octavia nebo kategorie SUV

1	ANO
2	NE

30) Souhlasíte s tím, že vozidla pro běžný výkon služby či další činnosti (dojezd na šetření, ohledání MČ apod.) by postačovala vozidla méně výkonná a třeba i menší, např. kategorie Škoda Fabia/Rapid?

1	ANO
2	NE

31.1 – 31.4) Zavádí se nový systém označování služebních vozidel (RFSI radiostanice kvůli okamžité identifikaci a rychlému spojení mezi sebou navzájem). Myslíte si, že je to prospěšná věc?

1	ANO, při zásahu nebo při jízdě se potřebují hlídky někdy rychle spojit
2	ANO, v případě nasazení helikoptéry je možnost okamžitého navádění
3	NE, i když to déle trvá, vždycky jsme si poradili
4	Vůbec nevím, o čem je řeč

32) Uvítali byste, aby vozidlo velitele zásahu bylo na místě většího zásahu jasně a rychle identifikovatelné (např. použitím zeleného majáku)?

1	ANO, při dojezdu je dobré rychle vědět, kam se mám dostavit a kde se dozvím informace
2	NE

33) Máte možnost, např. přes Vaše nadřízené, připomínkovat výbavu vozidel?

1	ANO, vedoucí předají informaci dál a snad se někdo snaží na tom pracovat
2	ANO, máme možnost i něco zkoušet či přímo komunikujeme s odborníky
3	ANO, ale od našeho vedení se to nikam dál nedostane
4	ANO, ale nic se neděje
5	NE
6	nejsem policista nebo nemám k tomu přístup z žádné úrovně

ŠKODA OCTAVIA III - POLICEJNÍ SPECIÁL - ZADNÍ SVĚTELNÝ PANEL

Škoda Octavia III - policejní speciál -- zadní světelný panel							
Číslo pozice	Celý nápis	Rozdělení nápisů					
1	Stop policie	STOP	POLICIE				
2	Policie, jedťe za mnou	POLICIE	JEDTE	ZA MNOU			
3	Follow me, Bitte folgen	FOLLOW	ME	BITTE	FOLGEN		
4	Stop, silnice uzavřena	STOP	SILNICE	UZAVŘENA			
5	Stop kontrola	STOP	KONTROLA				
6	Pozor, nehoda	POZOR	NEHODA				
7	Pozor, kolona	POZOR	KOLONA				
8	Pozor, překážka	POZOR	PREKAZKA				
9	Pozor, nadměř	POZOR	NADMER				
10	Pozor, náledí	POZOR	NALEDI				
11	Pozor, kluzká vozovka	POZOR	KLUZKA	VOZOVKA			
12	Rozsvitř světla	ROZSVIT	SVETLA				
13	Sniž rychlost	SNIZ	RYCHLOST				
14	Vypni motor	VYPNI	MOTOR				
15	Zůstaň v koloně	ZUSTAN	V KOLONE				
16	Opustř dálnici	OPUST	DALNICI				
17	←←←←	←←←←	-				
18	→→→→	→→→→	-				
19	Pruh uzavřen ←←←←	PRUH	UZAVREN	←←←←	-	←←←←	-
20	Pruh uzavřen →→→→	PRUH	UZAVREN	→→→→	-	→→→→	-
21	Dálnice uzavřena →→→→	DALNICE	UZAVRENA	→→→→	-	→→→→	-
22	Silnice uzavřena ←←←←	SILNICE	UZAVRENA	←←←←	-	←←←←	-
23	Silnice uzavřena →→→→	SILNICE	UZAVRENA	→→→→	-	→→→→	-
24	Policie / Police	POLICIE	POLICE				

HYUNDAI TUCSON - POLICEJNÍ SPECIÁL - ZADNÍ SVĚTELNÝ PANEL

Hyundai Tucson - policejní speciál -- zadní světelný panel							
Číslo pozice	Celý nápis	Rozdělení nápisů					
1	Stop policie	STOP	STOP	POLICIE			
2	Policie, jed'te za mnou	POLICIE	JEDTE	ZA MNOU			
3	Follow me, Bitte folgen	FOLLOW	ME	BITTE	FOLGEN		
4	Stop, silnice uzavřena	STOP	SILNICE	UZAVŘENA			
5	Stop kontrola	STOP	KONTROLA				
6	Pozor, nehoda	POZOR	POZOR	NEHODA			
7	Pozor, kolona	POZOR	KOLONA				
8	Pozor, překážka	POZOR	PREKAZKA				
9	Pozor, nadměř	POZOR	NADMER				
10	Pozor, náledí	POZOR	NALEDI				
11	Pozor, kluzká vozovka	POZOR	KLUZKA	VOZOVKA			
12	Rozsvit' světla	ROZSVIT	SVETLA				
13	Sniž rychlost	SNIZ	RYCHLOST				
14	Vypni motor	VYPNI	MOTOR				
15	Zůstaň v koloně	ZUSTAN	V KOLONE				
16	Opust' dálnici	OPUST	DALNICI				
17	←←←← (běžící)	←←←←	-				
18	→→→→ (běžící)	→→→→	-				
19	Pruh uzavřen ←←←←	PRUH	UZAVREN	←←←←	-	←←←←	-
20	Pruh uzavřen →→→→	PRUH	UZAVREN	→→→→	-	→→→→	-
21	Dálnice uzavřena →→→→	DALNICE	UZAVRENA	→→→→	-	→→→→	-
22	Silnice uzavřena ←←←←	SILNICE	UZAVRENA	←←←←	-	←←←←	-
23	Silnice uzavřena →→→→	SILNICE	UZAVRENA	→→→→	-	→→→→	-
24	Policie / Police	POLICIE	POLICE				
25	Měření rychlosti	MERENI	RYCHLOSTI				

RYCHLÁ – BEZPEČNÁ – POHODLNÁ

TATRA 613-4 POLICIE

Vozidlo je určeno pro potřeby policie. Na přání se montují bezpečnostní rámy, kontejnery pro převoz cenin a další úpravy. Pro městský provoz a dálnice je možné úprava podvozků a výkonu motoru.

Vyrábí:
TATRA, a.s., OZ Příbor
Místecká 1111
742 58 Příbor

Prodej vozidel i náhradních dílů:
Tel. 0656-911584
Fax. 0656-911582

ČLÁNEK K PRVNÍMU VOZIDLU POLICIE

KDO CHCE ZABÍT
JESII? «

Krásná, nedostatečně oděná dívka přichází po střese domu a za ní, po vedení hromosvodu, leze pistolník. Z ulice pod nimi se ozve zběhlé houkání policejních vozidel. Před domem pracuje zastavují, policisté vyskakují z aut i motocyklů a vzbíhají do domu...

Ano, nejde o žádnou myšku ani silvestrovský žertík, tato událost se skutečně stala v Praze, před budovou a na střese budovy min. zahraničních věcí. Přesně tak ji totiž předpisoval scénář stejnojmenného filmu jako svůj 24. obraz — exteriér, den, délka 23 metrů, tři záběry.

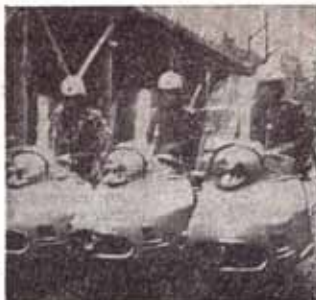
Stál jsem tam v hloučku přihlížejících diváků, zvědav, jak tato scéna vypadne a dříve než názory režiséra nebo herců jsem musel vyslechnout „zasvěcené“ soudy jednoho muže, které končily větou: „To jsem zvědav, co to zase točí za pitomost.“

Podíval jsem se na něj a hned mi bylo jasné, že jde o člověka, který všemu rozumí, nic mu není dobré a tak jsem mu nic nevysvětloval. Ale vám to prozradím. „Jesie“ je filmová komedie o manželských trampotách dvou vědeckých pracovníků. Ona vynalezla přístroj, jímž bylo možno spatřit sen druhé osoby. Byl-li špatný, lidskému organismu škodlivý, bylo možno ho jejím dalším vynálezem zrušit a nahradit snem příjemným. Když všechno uplatnila na svém manželovi, vznikla situace, která je základní dějovou osnovou celé komedie. Sen je sice zrušen, ale postavy z něho čítenou a stanou se na čas vtílanými i nevtílanými členy jejich rodiny. Jsou pronásledovány a honěny po celém městě všemi možnými prostředky. A tohle byla jedna z těch scén.

Ted' dole na ulici někdo zakřičel: „Požár, zvuk, jedem...“ Hned nato se

Olga Šoberová, představitelka Jesie.

Naši příslušníci jako policisté v uvedeném filmu.

Foto: J. Trouail

do ulice, zaplněné komparesem, za mohutného ječení sirén, vřítily tři „Volhy“ a šest motocyklů. Posádky z nich rychle vyskakovaly a hnaly se do domu. Vámi jsem si jejich označení, poněkud odlišného od našeho. Na přílbách písmeno „P“. Ale jinak to byli praví a nefalšovaní „věbáci“. Dokonce i ten nápis „Police“ na autech jen přikrýval známé označení „Větejná bezpečnost“. A tohle se opakovalo celkem šestkrát, než režisér Vorlíček řekl: „Dobry — jedem dál.“

Pracovník tisku a propagace MSVB mi tady prozradil, že v pražských ulicích se v současné době točí asi pět filmů. To nezřídka vyžaduje dočasné uzavření nebo přesunutí dopravy, asistence, kompars, povolení k vjezdu — prostě hodně práce navíc. I když ji příslušníci dělají převážně ve svém volnu, jsou s tím někdy obtíž. Koncem filmu se točila scéna s našimi vozidly na rohu Pankrážské a Široké ulice. Příslušníci měli volno, ale přesto si je nechal dozorčí na radiu. Podle zákona schválností se najednou ozvalo: „Ihned přerušte filmování! V továrně na barvy a laky ve Vysokanech vypukl požár. Okamžitě jedte na místo a podejte odtud hlášení!“ A tak vozidla ujela z kamery a hnala se na místo i s tím nápisem „Police“.

Jindy zase filmaři projevíli nevlední zájem o naše „Gazika“. „Půjčte nám ho! Pan Effa s ním najede na kameru, nic víc.“ Žádali. Herec Effa ukazoval fidičský průkaz, ale znáte to: Se služebním vozem jen služební fidič. Nezbýlo tedy, než aby náš fidič utrojlil jako „pistolník“. Že to bylo v noci, tak svolil.

Režiséra Václava Vorlíčka je těžko v době natáčení přimět k nějakému delšímu hovoru. Řekl: „Podívejte se na to počasí, děj se odehrává v létě a nám poletuje sníh a je zima. Musíme spěchat.“

Uznal jsem to, zejména když jsem se podíval na polonahou herečku Šoberovou, která se před několika dny vrátila z filmování z teplé Jugoslávie. Vedle ní se halil do kožichu Karel Effa. Ten nám o práci na filmu řekl: „Podle toho s jakou vážností a pečlivostí se na komedii pracuje, by to mělo vyjít. Věřím, že se diváci dobře pobaví, i když mě osobně už to bavít přestává. Je to pro mne dlouhé a únavné.“

Josef Burg

KŘÍŽOVKA S ANEKDOTOU

Slavný italský houslista Niccolò Paganini pořádá koncert v Miláně houslový koncert na jedné struně — na struně G. Před odjezdem z hotelu do koncertní síně se poněkud zdržel a aby přijel na koncert včas, zavalil si fiakristu. Když dojel na místo a Paganini se zeptal kolik je dlužen, odpovídal fiakrista strunou: 40 lir! Paganini se podíval a odmítl požadovanou částku zaplatit s tím, že normální taxa je přece 20 lir. Fiakrista se důrazně hájil: „Když ty můžete požadovat 40 lir za jedno sedadlo na svém koncertu, proč bych stejnou částku nemohl žádat já za jedno sedadlo ve svém fiakru?“ Paganini se usmál a pohotově odpovídal (odpověď je ukryta v tajence dnešní křížovky).

VODOKOVNÉ: A. Druhá část tajenky. — B. Útok; starší španělská mince; druh pohovky. — C. Mlýnský kámen; kabaretní píseň. — D. Provínání; kombinovaný způsob sázení v SAZCE; plošné míry. — E. Otravné látky (obří); první družice Jupiterova; kabaretní výraz; dým. — F. Štěrbina; mentí kopec. — G. Město v Holandsku (v němž je pochován J. A. Komenský); český hudební skladatel XVIII. stol. — H. Zemské jméno; město v Mozambiku; příslovečné místo; chlazení konce mlu. — I. Zkráceně latinsky vjevo; německy nyl; neválečný stav; autoznačka Německa a Egypta. — J. Obec; nejvyšší karta; popoví; stejné housličky. — K. Latinská spojka; kyj; ruský „je šreba“; autornácky Kambodže a Itálie. — L. Opát; slovenský básník (vládním jménem Jan Šotto 1876–1958); pohřební hostina. — M. Ruský tot; titán; chof Oegirova v severské mytologii. — N. Pouzdro na šlpy; malířské náčiní. — O. Německy konec; hudební značky; svatyně.

SVISLE: 1. První část tajenky. — 2. Druhá část čtyřky; nezářný nadávací; hudební zvuk. — 3. Africký stát; nehlíží; orgán spravedlnosti. — 4. Souhlásky voku; třetí část tajenky. — 5. Běžkové lásky; zahada; český básník (1811–1870). — 6. Druh záhavného vysílání Čs. rozhlasu; staročeské vztažné zájmeno; japonský gymnasta; filmový domácí běžek; otáčka. — 7. Indický kouzelník; Nérónův slonozáběh; temnota; západoevropský stát; souhlásky šat. — 8. Přelud; nejjasnější hvězda v souhvězdí Ori; trnovníky. — 9. Slovenský jestli; čtvrtá část tajenky. — 10. Bahno; zařízení k řízení lodí; rímová píle. — 11. Francouzské ulice; rušička dluha; pracuje na stavu. — 12. Pátá a poslední část tajenky.

KONTROLA LUSTENÍ

Křížovka č. 22: „Výborné, řekněte jim, ať si zahrál domíni“ Vyhovování luštělce: B. Soukupová, Město NV Přelice a A. Kupecová, Praha. Křížovka č. 23: „Nikoliv, na vis si nevzpomínám, ale na ty makrony ano.“ Vyhovování luštělce: A. Kotrhan, taj NV Sedice a Souk a E. Wawrzicková, Systice nad Otávou. Křížovka č. 24: „Nestřelte na pianatu, děle co může.“ Vyhovování luštělce: M. Blahoslovská, Systice nad Otávou a L. Drnka z Terstova. Všem posíláme po pěkné kútre.

KÓDOVÉ ZNAČENÍ NA STŘEŠE VOZIDEL SNB

- 3 -

L. 1. 1. 1. IV

Kódové značení na střeše vozidel

/10/ K označení vzájemné odlišitelnosti vozidel jednotlivých útvarů SNB je stanoven celostátně platný systém čtyřmístného kódového značení na střeše vozidel.

/11/ Zásady čtyřmístného kódového značení:

a) první místo kódového znaku tvoří písmeno určené pro jednotlivé útvary SNB takto:

Správa SNB hl. města Prahy a středoevropského kraje	A
KS SNB Č. Budějovice	B
KS SNB Plzeň	C
KS SNB Ústí n/L	D
KS SNB Bratři Králové	E
KS SNB Brno	F
KS SNB Ostrava	G
Správa SNB hl. města Bratislavy a západoslovenského kraje	H
KS SNB B. Bystrica	I
KS SNB Košice	J

b) druhé místo kódového znaku tvoří:

- u okresního oddělení VB příslušné písmeno v abecedním pořadí v závislosti na pořadí značení okresů (například u prvního okresu písmeno "A", u druhého "B" atd.)
- u vozidel krajských družstev silničního dozoru vždy písmeno "X"
- u vozidel dálničního oddělení VB písmeno "Y" nebo "Z" podle počtu dálničních oddělení na území KS SNB

c) třetí a čtvrté místo kódového znaku tvoří dvojčíslí 01 až 99 v pořadí podle počtu značených vozidel

d) u vozidel působících na území hl. města Prahy a Bratislavy následuje za prvním písmenem trojmístné číslo 001 až 999 v pořadí podle počtu značených vozidel.

e) příklady kódového značení motorových vozidel

vozidla OVŠ Benešov u správy SNB hl. města Prahy
a středoevropského kraje.....AA01 - AA99
vozidla OVŠ Džbán u KS SNB Ústí n/L.....DB01 - DB99
vozidla správy SNB hl. města Prahy a středoevropského
kraje působící na území hl. města Prahy.....AC01 - AC99

vozidla správy SNB hl. města Bratislavy a západo-
slovenského kraje působící na území hl. města
Bratislavy.....HO01 - H999
vozidla družstva silničního dozoru u KS SNB Brno..FX01 - FX99
vozidla dělnického oddělení u správy SNB hl.
města Prahy a střeďočeského kraje.....AY01 - AY99

/12/ Označení útvaru a pořadová čísla v kódovém značení
určují a evidují příslušné útvary SNB (správa SNB hl. města
Prahy a střeďočeského kraje, správa SNB hl. města Bratislavy
a západoslovenského kraje a KS SNB).

3. 4. 2018

Howler™ - společnost Whelen Engineering Automotive

Automobilový průmysl

Divize

Dokumenty

Kontakt

Kde koupit

Search

[◀ Whelen Domů](#)
[Automobilový průmysl Domů](#)
[Zpět do kategorie](#)
[◀](#)
[◀](#)

Siréna Lowler Frequency Tone

Siréna Lowler Frequency Tone

Fotografie aplikace

Klepnutím na miniaturu zvětšíte obrázek.

Modely

Popis

Funkce

brejle

Dokumenty

- Howler je add-on pro jakékoliv 100/200 wattů siréna zesilovač a není náhradou na vozidlech primární siréna
- Použití nízkofrekvenčních tónů pro synchronizaci s vozidly primární siréna tóny
- Obsahuje nízkofrekvenční siréna zesilovač a reproduktor (y)
- Pracuje s jakýmkoliv zametáním, Hi / Low nebo elektronickými mechanickými tóny generovanými primární sirénou.
- Obsahuje 8 různých trvání tónu, 7,5-60 sekund.
- Používá hlavní výstupní vodiče reproduktorů sirény a rozděluje frekvenci na jeden ze tří kmitočtových pásem pomocí přepínače dip . Výběr je 1/4 tónu 1/2 tónu nebo složený z obou
- Obsahuje dva externí ovládací prvky pro zrušení. Výběr z deaktivace 12 voltů nebo země
- Některé modely vozidel mohou využívat systémy s jedním nebo dvěma reproduktory
- 2 roky záruka

produkty	Literatura	Kontaktujte nás
Nové produkty Dash / Paluba / Visor Majáky Blesky a světla Pole sestavy Systémy - DOT & Motocykl Sirény, přepínače a reproduktory Bezpečnostní místo, vysílače a záložní alarmy Dopravní poradci Tracer™ Lightbars, Mini Lightbars 24 VDC, zelené výrobky a součásti Produkty osvětlení	Katalogy Literární objednávkové formuláře Ceníky Produktové listy Záruky a ochranné známky Instalační příručky Videa a novinky pro média Balení vozidla Whelen Quick Flix Zprávy Produktová videa Demonstrace Průvodci	Emailová adresa Americká poštovní adresa a telefonní čísla Středisko záruk a oprav pro USA Kanadská poštovní adresa a telefonní čísla Kanadské záruční a opravárenské centrum Pracovní příležitosti Webmaster Události Informace o společnosti O společnosti Whelen Ochranné známky používají pokyny Whelen Motorsports Média - Videa, stahování a zvuky Whelen Online Apparel Store Výrobní třída Závod pro léčbu
Technická podpora Instalační příručky Často kladené otázky Vrátit položku pro opravu nebo opravu Informace o záruce Návod k výměně žárovky Referenční list AMP konektoru Deutsch Vodotěsný referenční list pro konektory Stahování softwaru Náhradní díly NOVÉ CenCom™ Carbide Software Support		
Divize Automobilový průmysl Letectví Hromadné oznámení		

Všechny výrobky jsou hrdě navrženy, vyrobeny a smontovány v USA
Copyright Whelen Engineering Co., Inc.

3. 4. 2018

Rumbler® s nízkofrekvenční sirénou pro policejní vozidla Federální signál

Rumbler® s nízkofrekvenční sirénou pro policejní vozidla

- Zlepšuje bezpečnost obsluhy nouzových vozidel.
- Produkuje pronikavé / vibrační nízkofrekvenční zvukové vlny sirény.
- Interakce s nejvíce 100/200-watt nouzovými sirénovými zesilovači.
- Povoleno pomocí jakéhokoliv havarijního kroužku nouzového volantu vozidla.
- Osm sekundový bezpečnostní časovač poskytuje automatické vypnutí tónu.
- Vysoká účinnost v hustém městském prostředí s těžkým provozem vozidel.
- Tříletá záruka

FUNKCE

Systém Rumbler®, křižovatka, demonstruje dlouhodobý závazek společnosti Federal Signal pokračovat jako technologický vůdce v oblasti zvukového varování a bezpečnosti obsluhy. Rumbler je obzvláště účinný pro aplikace v oblasti policie a požáru / EMS, když je používán v hustém městském prostředí s těžkým provozem a provozem pro pěší.

Zlepšuje efektivitu varování při průniku

Rumbler představuje revoluční nový koncept zvukové výstrahy díky své schopnosti komunikovat s většinou 100/200-wattovými sirénovými zesilovači a poskytuje sekundární, nízkofrekvenční duplicitní tóny. Nízkofrekvenční tóny mají výraznou výhodu při pronikání pevných materiálů, které umožňují provozovatelům vozidel a blízkým chodcům CÍTAT zvukové vlny.

Sekundární systém s vestavěnou bezpečností

Systém Rumbler snímá primární signál sirény a snižuje frekvenci signálů o 75%. Zesiluje zvuk prostřednictvím dvojice vysoce výkonných wooferů. Časovač systému umožňuje, aby tón zazněl po dobu osmi vteřin a poskytoval vysoce účinné varování před nebezpečnými křižovatkami a automaticky se vypnul.

Kompletní systém křižovatky Rumbler se skládá ze zesilovače s vestavěným časovačem a dvěma subwoofery. Montážní hardware specifický pro vozidlo se objednává samostatně. Tento systém lze spárovat s většinou 100/200-wattovými nouzovými sirénovými zesilovači.

SPECIFIKACE

Napětí	9-15 VDC
Provozní proud	12A max
Polarita	Pouze negativní půda
Pohotovostní proud	Jmenovitá hodnota Oma
Rozsah provozních teplot	-30 ° C až + 65 ° C
Frekvenční rozsahy	182 až 400 Hz
Výstupní napětí	64 VDC (nominální) špička až špička
Výstupní výkon	80W
Ztlumit. (H x L x D)	Zesilovač - 3,5 cm x 6,3 palce (15,6 cm) x 5,7 palce (1

	Pár basových reproduktorů - 8,5 palce (21,6 cm) x 7,3
	Časovač - 4,6 palce (6,6 cm) x 6,5 palce (16,5 cm) x 2
Hmotnost lodi	19 liber (8,62 kg) 19 lb

Upozornění

ZDROJE

LITERATURA PRODUKTŮ

Rumbler Data Sheet

PRODUKTOVÉ PŘÍRUČKY

Rumblerový nízkofrekvenční zesilovač

RB-FPIU16 Montážní sada pro mluvčí reproduktor v nástroji Ford Interceptor 2016

Montážní pokyny pro reproduktory Rumbler® v roce 2015 v modelu Dodge® Durango

Montážní pokyny pro reproduktory Rumbler® v nabíječce Dodge® 2015

Montážní pokyny pro federální signální hlášení reproduktorů na předním nárazníku z roku 2011 Dodge Ram

RB-FIU13 Montážní držák pro sluchátka v nástroji Ford Police Interceptor 2012+

Model RB-CAP11 Montážní sada pro řečníka v roce 2011 a novější Chevy Caprice

Model RB-CHGR08 Sada držáku pro sluchátkový reproduktor v letech 2008-2010 Dodge nabíječky

Model RB-IMP08 Montážní konzola pro Speaker Rumbler v roce 2008 a novější Chevy Impala

Model RB-EXPD08 Montážní montážní konzola pro Speaker Rumbler v roce 2008 a novější Ford Expedition

Model RB-FHD08 Montážní držák pro Speaker Rumbler v roce 2008-2010 Ford F-Series Super Duty

Model RB-GVAN11 Montážní sada pro Speváka Rumble v roce 2010 a novější Chevy Express Van

Sada montážní konzoly RB-FIS13 pro řečníka v policejním sedačce Ford Police 2013

Model RB-CHVHD10 Montážní montážní konzola pro hlasitý reproduktor v roce 2010 a novější model Chevy 4500/5500

Model RB-CRG11 Sada držáku pro sluchátkový reproduktor v nabíječce pro rok 2011 a novější Dodge

Model RB-TAHO08 Montážní sada pro mluvčího v roce 2008 a novější Chevy Tahoe / Suburban

82831072 Nízkofrekvenční reproduktor s rušičkou

Model RB-ES08 Montážní sada pro budícího se řečníka v podvozku Ford E-Series 2008

Rumble Model RB-CVIC05 Montážní sada

Rumble Model RB-CVIC05 Montážní sada

AKTUALIZACE MARKETINGU

Federal Signal oznamuje uvolnění dvou nových držáků pro aplikace Chevy Tahoe 2015MY

2015 Chevrolet Tahoe PPV produktové aplikace

Sada Rumbler pro rok 2013 Ford Sedan je nyní k dispozici

Rumble Bracket pro rok 2011 Chevy Caprice

Držáky a konzoly lze nyní objednat pro aplikace Dodge Charger pro rok 2011

Představujeme nové konzoly pro Rumbler

Vylepšení produktu Rumbler

Rumbler-3 siréna RB-FHD17 držák pro Ford F250, F350, F450, F550 | MU704

VIDEA

3. 4. 2018

Rumbler® s nízkofrekvenční sirénou pro policejní vozidla Federální signál

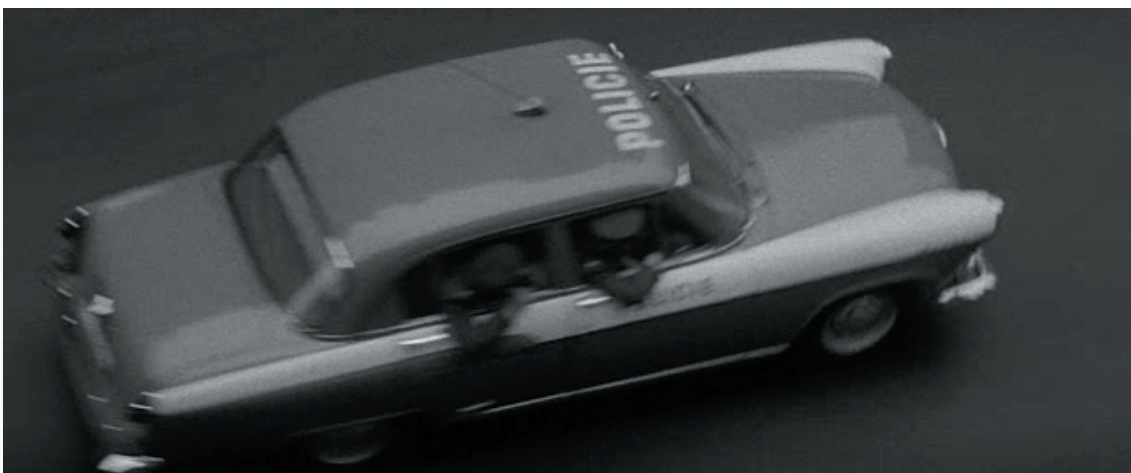
Podívejte se, co říká CNNMoney.com o Rumblerovi

© 2018 Federální signál

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obrázek č. P1 a P2: Volha 21 - první vozidla policie viz příloha č. V.

Zdroj: Soukromý archiv pana Čeňka Sudka.

Obrázek č. P3: Renault Twizi.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P4: Škoda 110 R. Podkladová barva oranžová.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P5: Škoda 110 R. Podkladová barva oranžová.
Zdroj: Soukromý archiv pana Čeňka Sudka

Obrázek č. P6 a P7: Mazda 626 a Renault 19. Dálniční oddělení.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P8 a P9: BMW i8 a BMW i3. Elektromobily zapůjčené k testování.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P10 a P11: Mitsubishi Galant a Ford Scorpio Combi. Policie Hradec Králové a pražská ROZa.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P12 a P13: Čtyřkolky.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P14 a P15: Dron a Seqway.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P16 a P17: Tatra 815-7, pyrotechnická služba.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P18 a P19: Bagr Huddig a Hummer (převod od MP Praha). Pyrotechnická služba.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P20 a P21: Toyoty pro zásahové jednotky a Hummer pro pyrotechnickou službu.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P22 a P23:

Ford Explorer pro Hradní policii (dar vlády USA) a novější Ford Explorer Ochranné služby PČR.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P24 a P25: Nissan Patrol - linka 158 Praha 6 a Mercedes Benz G cizinecké policie.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P26 a P27:

Avia Furgon v netradičním zbarvení a Tatra 815 CAS 32 HZS ve variantě pro případné využití policií.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P28 a P29:

Toyota Land Cruiser pro psůvody (původně HZS) a motorový člun pro pořiční oddělení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P30 a P31: Tatra 613 Útvaru rychlého nasazení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P32 a P33: Opel Omega Dálniční oddělení Rudná a Tatra 613 zásahové jednotky z Ostravy.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P34: Vozidlo Škoda Favorit - testování nového zbarvení.

Zdroj: Soukromý archiv pana Čenka Sudka.

Obrázek č. P35: Vozidlo Škoda Favorit - testování nového zbarvení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P36 a P37: Škoda Roomster a Škoda Octavia I Combi - testovací prototyp.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P38 a P39: Škoda Superb I a Škoda Octavia II RS - zřejmě testovací prototypy.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P40 - P44: Škoda Octavia I Sedan a Combi, Jeep Cherokee, Tatra 613 T700 a Tatra Titus - předváděcí vozy.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P45 a P46 Silné stroje.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P47 - P50: Různé typy majáků.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P51 - P56: Různé pick-upy a terénní vozy.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P57 - P60: Ukázky dodávkových vozidel.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P61 - P64: Příklady vozidel VB v modrobílém zbarvení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P65 - P74: Vozidla VB ve žlutobílém provedení.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P75 - P82: Vozidla policie při postupné změně na bíloželeou kombinaci.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P83: Škoda Forman ve starém zbarvení s novými nápisy.

Zdroj: HERZÁN, Martin, PhDr. Pohotovostní motorizovaná jednotka Praha. Vydání první. Praha : Policie České republiky : Pohotovostní motorizovaná jednotka Praha, 2016. 191s. ISBN: 978-80-260-9824-9. Strana 27.

Obrázek č. P84 - P93: Vozidla policie v bílozelené kombinaci.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P94 a P95: Vozidla Audi A6 Ochrané služby PČR byly postoupeny na jiné útvary a přebarveny.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P96 - P100: Doprovodná vozidla Audi S6 a staré Audi A6.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P101 - P110: Vozidla ve stříbrném provedení.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P111 - P120: Vnější vybava speciálních vozidel.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P121 - P124: Vodní stříkače a technické vozidlo pro pořádkovou jednotku.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P125 a P126: Převravník pro koně a speciál pro potápěče.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P127 a P128: Obrněný transportér BRD a VW Amarok pro techniky SKPV.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P129 - P132: Současná štábní a kamerová vozidla.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P133 a P134:

Speciální kontrolní vozidlo Renault pro dopravní službu a speciální terénní vozidlo pro techniky SKPV.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P135 a P136: Speciální účelové přívěsy.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P137 a P138: Škoda Forman v polocivilním provedení.

Zdroj: Soukromý archiv pana Čeňka Sudka.

Obrázek č. P139 a P140: Tatra 613-3S a Jeep Cherokee.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P141 a P142:

Toyota Land Cruiser a Land Rover Discovery 5 - současná vozidla cizinecké policie.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P143 a P144: UAZ a VW T4 Transporter - bývalá vozidla pohraniční policie.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P145 a P146: VW Transporter - pyrotechnická služba a technik SKPV.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P147 a P148: Jaguar Ochranné služby PČR a Škoda Octavia III pro dopravní službu.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P149 a P150:

Vozidla zásahové jednotky (Porsche Cayenne, Toyota Land Cruiser a Škoda Superb) a Renault pro psůvody.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P151: Volvo a Mercedes Ochranné služby PČR.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P152 a P153: Avia skříň a Škoda Octavia III - pracovní osvětlení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P154 - P157: Střešní světelné panely.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P158 a P159 Sváděcí aleje.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P160 a P161: Prototypy majáků Tesla AZD 530 na vozech SNB (Tatra 613 ÚRN a VAZ 2104 VB).

Zdroj: Soukromý archiv pana Čenka Sudka.

Obrázek č. P162 - P165: Různé verze světelných nápisů a ovládací panel k VRZu.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P166 a P167: Červenomodrá kombinace majáku.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P168 a P169: Různé možnosti světelného upozornění ve světě.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P170 - P176: Různé druhy čelních ochranných rámců.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P177 - P184: Různá řešení vnitřního prostoru.
Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P185 a P186: Čtecí a monitorovací systémy v zahraničí.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

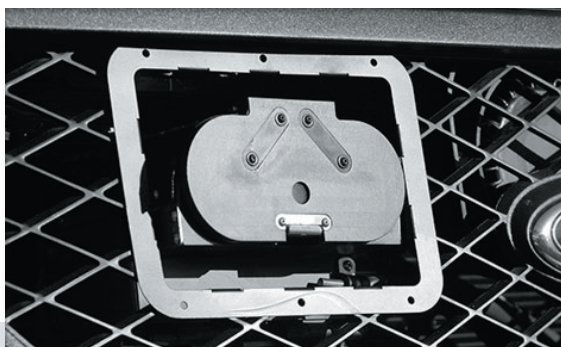
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P187 - P190: Systém „StarChase“.

Zdroj: Internetové stránky firmy StarChase [online]. [cit. 2018-04-10].

Dostupné z: <https://www.starchase.com/>.

Obrázek č. P191 - P194: Různé druhy číselných označení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P195 - P198: Různé druhy nápisů.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P199: Nápis v rámci náborové kampaně.

Zdroj: Vlastní. Karlovy Vary, 2017.

Obrázek č. P200: Nápis na vozidle VB.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

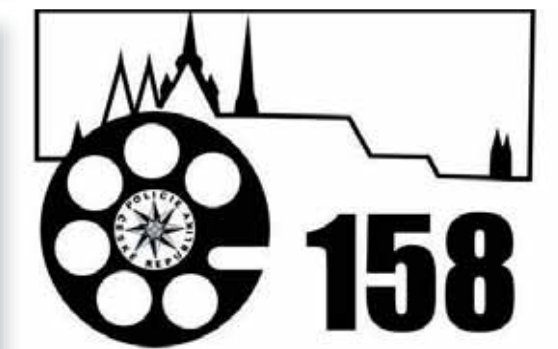
Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P201 - P206: Různé znaky na vozidlech.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P207, P209 a P210: Původní návrh číselného značení.

Zdroj: Vlastní. Praha 8, 2017.

Obrázek č. P208: Původní návrh číselného značení.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P211 - P214: Testování různých nápisů v porovnání s VB.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P215: Četnická silniční hlídka s automobilem Tatra 77 (30. léta).

Zdroj: MACEK, Pavel, JUDr. Dějiny policie a četnictva II. Vydání první. Uhlíř Lubomír. Praha : Police History, 1999. 230s. ISBN: 80-902670-0-9. Strana 206.

Obrázek č. P216 a P217: Tehdejší vozidla Škoda Favorit v různém provedení.

Zdroj: ŠTEINBACH, Miroslav, Mgr. Čtvrtstoletí Policie České republiky. Vydání první. Praha : Policejní prezidium České republiky, 2016. 127s. ISBN: 978-80-260-9597-2. Strana 47 a 55.

Obrázek č. P218 a P219: Vozidla a vybavení dopravní policie.

Zdroj: ŠTEINBACH, Miroslav, Mgr. Čtvrtstoletí Policie České republiky. Vydání první. Praha : Policejní prezidium České republiky, 2016. 127s. ISBN: 978-80-260-9597-2. Strana 31 a 32.

Obrázek č. P220 a P221: Zahraniční vozidla u české policie.

Zdroj: ŠTEINBACH, Miroslav, Mgr. Čtvrtstoletí Policie České republiky. Vydání první. Praha : Policejní prezidium České republiky, 2016. 127s. ISBN: 978-80-260-9597-2. Strana 74.

Obrázek č. P222 a P223: Beruška a Ferda ve hře Emergency 4.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P224: Beruška jako předloha pro tapetu na zeď.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

Obrázek č. P225 - P227: Různá vozidla na závěr. VW Passat, Škoda Octavia I a inspirace z USA.

Zdroj: Uzavřená skupina Facebook. Policejní vozidla [online]. [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/114899758664677/>.

